circulus

gemeente Rheden

Apeldoorn, februari 2025

Kies voor elkaar.

Inhoud

1 INLEIDING 4

2 LEESWIJZER 6

3 KWALITEITSCRITERIA 7
3.1 PROACTIEVE SAMENWERKING EN INNOVATIE 7
3.1.1 Samenwerkingsinitiatieven 7
3.1.2 Regionale en sectorale samenwerking 7
3.1.3 CirkelWaarde en brancheorganisaties 8
3.2 LEVERINGSZEKERHEID EN BEDRIJFSEFFICIËNTIE 8
3.2.1 Betrouwbare inzameling en flexibiliteit 8
3.2.2 Afvalkalender en dienstverlening 9
3.2.3 Digitale communicatie 9
3.2.4 Benchmark 9
3.3 INVLOED EN ZEGGENSCHAP 10
3.3.1 Formele zeggenschap 10
3.3.2 Informele zeggenschap 10
3.4 (LANGE TERMIJN) RISICO'S 11
3.4.1 Strategische risico's 11
3.4.2 Operationele risico's 11
3.4.3 Financiële risico's 11
3.5 TRANSPARANTIE EN MVO-STANDAARDEN 12
3.5.1 Kostenstructuur; transparantie, solidariteit en stabiliteit 12
3.5.2 MVO standaarden 14
3.6 PRAKTISCHE UITVOERBAARHEID 16

4 TOETREDINGSVOORSTEL 17
4.1 CIRCULUS DUURZAAM & DICHTBIJ 17
4.1.1 Strategisch Profiel 17
4.1.2 Ontstaan Circulus 17
4.1.3 Kengetallen Circulus 18
4.1.4 Missie en visie 20
4.2 GROEI, JA……..MAAR ONDER VOORWAARDEN 20
4.2.1 Afwegingskader voor groei 20
4.3 MEERJARENSTRATEGIE 2025 - 2028 21
4.3.1 Verbinden met de samenleving 22
4.3.2 Stapsgewijs groeien als partner 22
4.3.3 Toevoegen van waarde in de keten 23

4.3.4 Vernieuwen in dienstverlening 23
4.3.5 Realiseren van de doelstellingen 23
4.4 DIENSTVERLENING 25
4.4.1 Inzameling huis aan huis 25
4.4.2 Inzameling verzamelcontainers 25
4.4.3 Inzameling overige stromen 25
4.4.4 Verwerking afval en grondstofstromen 25
4.4.5 Recyclepleinen 25
4.4.6 Circulair Ambacht Centrum (CAC) 26
4.4.7 Containermanagement 26
4.4.8 Beleidsvoorbereiding en –evaluatie 27
4.4.9 Communicatie en klantencontact 27
4.4.10 Overige diensten 28
4.5 TOETREDING ALS AANDEELHOUDER 29
4.5.1 Te verwerven aandelen 29
4.5.2 In te brengen activa 29
4.6 JURIDISCHE ASPECTEN EN GOVERNANCE 30
4.6.1 Juridische structuur 30
4.6.2 Aandeelhouders 31
4.6.3 Overzicht aandeel van aandeelhoudende gemeenten 32
4.6.4 Invloed en zeggenschap aandeelhouders 32
4.6.5 Dividend(beleid) 32
4.6.6 Uittreden 33
4.7 OPDRACHTGEVER – OPDRACHTNEMER RELATIE 33
4.7.1 DVO 33
4.7.2 Plan-do-check-act 35
4.8 IMPLEMENTATIEPROCES 35
4.8.1 Doelstellingen project 36
4.8.2 Fasering van het project 36

5 KOSTENOPGAVE 38
5.1 DVO DEEL C 38
5.1.1 Mogelijke besparingen 39

6 BIJLAGEN 40

1 INLEIDING

Bijgaand treft u ons voorstel om het huishoudelijk afval in te zamelen in de gemeente Rheden, vanaf januari 2026.

We hebben dit voorstel conform uw uitvraag uitgewerkt en er doorrekeningen aan gekoppeld. Het geeft daarmee een heel feitelijk beeld van hetgeen wij kunnen gaan doen.

Toch wil ik op deze plaats ook aangeven dat het mogen gaan werken in Rheden voor Circulus méér is dan zomaar het afval inzamelen. Uiteraard: allereerst gaat het erom dat de inwoners van Rheden goed gefaciliteerd worden. Wij hebben onze zaken op orde. Circulus doet het goed in de landelijke benchmark, en onze klanttevredenheid is hoog met een score van 7,8. Ons elektrisch wagenpark groeit gestaag, inmiddels zijn 62 voertuigen volledig elektrisch aangedreven.

Regionale meerwaarde
We zijn gelukkig ook een bedrijf waar het goed toeven is. Waar we innovatief werken aan hergebruik, waar ruimte is voor mensen die het niet altijd op eigen kracht kunnen en waar we investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers zodat iedereen de kans krijgt om te groeien, zowel persoonlijk als professioneel. De medewerkers geven Circulus een 7,3. We streven naar excellente dienstverlening, kosten efficiënt, dicht bij de klant. Daarbij tonen we grote betrokkenheid: we zijn in de buurt en zetten graag een stap extra wanneer dat nodig is.

Maar we zien ook een grótere, regionale, uitdaging. Wij denken dat het een meerwaarde heeft om met de omliggende steden en dorpen samen te werken. Dat doet de inwoner tenslotte ook, voor hen houdt het niet op aan de grens van Dieren of Velp. De uitgestrektheid van Rheden maakt die regionale inbedding zo mooi. Want de Dierenaar gaat wellicht graag naar het Zutphens recycleplein als hij zijn boodschappen in Zutphen doet, terwijl de inwoner van Ellecom natuurlijk het liefst in Doesburg zijn afval brengt. Juist die regionale inbedding verhoogt de slagkracht op weg naar een circulair Gelderland.

Deze regionale inbedding is er daarnaast ook bestuurlijk. Rheden wordt omringd door gemeenten die ook opdrachtgever en aandeelhouder van Circulus zijn. Dat maakt de lijnen kort: juist die nabijheid kan de samenwerking versterken. En niet alleen bestuurlijk, maar ook ambtelijk: de beleidsambtenaren uit de regio komen regelmatig bij elkaar om te spreken over afval en duurzaamheid.

Wij denken dan ook dat het een meerwaarde heeft om regionaal samen te werken. Natuurlijk uit kostenoogpunt, maar juist ook om samen te werken aan die mooie, gezonde omgeving. Daarom spraken we er in het verleden ook al vaker over. Natuurlijk hadden we toen begrip voor

het feit dat de gemeente Rheden tevreden was met haar inzamelaar. Nu zij echter heeft aangeven er mee te willen stoppen, zijn wij trots dat we met Rheden in gesprek kunnen over de toekomst.

Een duurzame toekomst samen met Rheden
Over die toekomst praten we uiteraard graag, en met veel enthousiasme. Rheden is voor Circulus, (als grote aandeelhouder - in grootte de vierde van de twaalf), méér dan welkom om aan te sluiten.
Wij werken bijzonder graag met Rheden samen aan een mooie, circulaire en duurzame toekomst.

Lisette Bosch,

Directeur
Circulus BV

2 LEESWIJZER

Voor u ligt het voorstel van Circulus om per 1 januari 2026 de huis aan huis inzameling van afval en grondstoffen uit te gaan voeren. Naar aanleiding van uitvraag van de gemeente Rheden, een aantal gesprekken met de procesbegeleiders van IPR Normag en de gemeentelijke beleidsambtenaren grondstoffen brengen we hier in beeld hoe het bedrijf Circulus in elkaar zit, wat onze blik op de toekomst is en wat de mogelijkheden zijn om de dienstverlening voor grondstoffen over te kunnen nemen per 1 januari 2026. In de opbouw van het document is de volgorde van de uitvraag door de gemeente Rheden aangehouden, zie daarvoor ook bijlage 8.

Hoofdstuk 3
Circulus ziet zichzelf als samenwerkingspartner. In hoofdstuk drie vertellen wij meer over de samenwerking met de tot nu toe aangesloten gemeenten. We zijn er voor de inzameling van grondstoffen bij inwoners en staan op verschillende manieren met hen in contact. Contact met uw inwoners betekent ook zeggenschap door uw gemeente. Ook dat lichten we in dit hoofdstuk verder toe.

Hoofdstuk 4
In onze meerjarenstrategie bereiden we ons verder voor op de toekomst. Daarbij is het goed om te weten waar je vandaan komt en wat kernwaarden zijn. In hoofdstuk vier vertellen we meer over onze ambities en hoe we die denken waar te maken. Ook komt hierin onze dienstverlening naar voren: zowel op straat bij het legen van containers, maar ook in het contact met inwoners en uw eigen organisatie. Daarnaast lichten we toe waar we, naast de inzameling van grondstoffen, nog meer sterk in zijn.

Hoofdstuk 5
In het laatste document vindt u een overzicht van de kosten.

Bijlagen

3 KWALITEITSCRITERIA

3.1 PROACTIEVE SAMENWERKING EN INNOVATIE

Circulus stelt proactieve samenwerking centraal. We zijn daarbij gericht op het behalen van beleidsdoelen in partnerschap met gemeenten. Het bedrijf ziet zichzelf als een gelijkwaardige partner. Circulus is een kennispartner die de kennis verkrijgt door te participeren in verschillende samenwerkingsinitiatieven. De opgedane kennis wordt door Circulus ingezet voor de beleidsdoelen van de gemeente. Daarbij blijft de gemeente verantwoordelijk voor het beleid en Circulus voor de uitvoering die nodig is om aan de specifieke gemeentelijke wensen te voldoen. De afspraken worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst, waarin ook communicatie en rapportage worden geregeld.

3.1.1 Samenwerkingsinitiatieven

Circulus initieert en ondersteunt intergemeentelijke samenwerking, onder andere via de Werkgroep Grondstoffen, waar beleidsmedewerkers afval en grondstoffen van al onze aandeelhoudende gemeenten met de gemeenteadviseurs van Circulus elke zes weken kennis en trends uitwisselen. Twee keer per jaar is er een portefeuillehouders overleg (PFO) met alle wethouders afval en grondstoffen van de aandeelhoudende gemeenten.
Daarnaast is er een werkgroep financiën, met daarin overleg tussen financiële vertegenwoordigers van Circulus en gemeenten, gericht op financiële ontwikkelingen en rapportagewensen.
De afdeling communicatie van Circulus verzorgt de communicatie naar inwoners over de uitvoering van de dienstverlening, beleidswijzigingen en campagnes. Dit alles in nauwe afstemming met de betrokken afdelingen binnen de gemeente en de eigen organisatie.

3.1.2 Regionale en sectorale samenwerking

Circulus speelt een centrale rol in de regio en werkt nauw samen met de aandeelhoudende gemeenten, die elkaar al kennen vanuit verschillende regionale samenwerkingsverbanden. Deze bestaande verbindingen bevorderen de onderlinge samenwerking tussen de gemeenten binnen Circulus. Deze samenwerking versterkt direct de effectiviteit van de bedrijfsvoering van Circulus. Zo delen de gemeenten recyclepleinen, waarbij zij gezamenlijk de kosten dragen. Daarnaast voeren gemeenten pilots en proeven uit, waarvan de resultaten breed beschikbaar worden gesteld. Dit stelt alle betrokken gemeenten in staat om de opgedane kennis te benutten en stappen te zetten op het gebied van afvalscheiding en de circulaire economie. Dankzij de geografische nabijheid van de gemeenten zijn de resultaten bovendien goed voorspelbaar voor andere deelnemende gemeenten.
De toetreding van Rheden is een logische en gewenste stap. Deze uitbreiding versterkt de samenwerking op het gebied van afval en grondstoffen verder. Buurgemeenten van Rheden, zoals Bronckhorst, Brummen, Doesburg, Duiven en Westervoort, maken immers al deel uit van Circulus.

Naast gemeentelijke samenwerking werkt Circulus actief samen met andere organisaties binnen het werkveld van afval, grondstoffen en circulaire economie. Zo beheert Circulus het kringloopbedrijf 'Stilema' in Vaassen en onderhoudt nauwe samenwerkingen met kringlooporganisaties in de regio, waaronder 'Het Goed' in Deventer, '2Switch' in Zutphen en 'Foenix' in Apeldoorn. Deze samenwerkingen bevorderen hergebruik en vormen een belangrijke basis voor de oprichting van circulaire ambachtscentra in Deventer, Zutphen en Apeldoorn. Circulus neemt hierin het initiatief en verbindt de diverse regionale organisaties.

3.1.3 CirkelWaarde en brancheorganisaties

CirkelWaarde, een alliantie van Circulus, ROVA en AVU, richt zich op kennisdeling, belangenbehartiging en innovatie binnen de circulaire economie waarbij de nadruk ligt op het verwerken van de verschillende grondstofstromen.
Deze samenwerking heeft de Circulus gemeenten in 2023 op de verwerking van GFT afval een voordeel opgeleverd van ongeveer € 300.000,-. De in 2023 uitgevoerde aanbesteding voor restafval heeft via CirkelWaarde een aantrekkelijk contract opgeleverd voor de Circulus-gemeenten, waar naast een zeer aantrekkelijke prijs per ton voor het verwerken ook nog een aantal duurzaamheidseisen (CO_2 afvang) zijn ingevuld.
Circulus is daarnaast ook actief binnen de NVRD, waar landelijke trends en beleidswijzigingen worden vertaald naar praktijkgerichte oplossingen. Deze kennis wordt toegepast in grondstoffenplannen, die samen met gemeenten worden gemaakt, gemonitord en aangepast. Met een open, transparante aanpak en focus op maatschappelijke meerwaarde zet Circulus zich in om gemeenten te versterken en de circulaire economie te bevorderen.

3.2 LEVERINGSZEKERHEID EN BEDRIJFSEFFICIËNTIE

Circulus combineert betrouwbaarheid en efficiëntie met een stabiele bedrijfsvoering, mede dankzij de financiële gezonde bedrijfsvoering en de nauwe betrokkenheid van aandeelhoudende gemeenten. Deze gemeenten zijn zowel opdrachtgever als aandeelhouder, wat zorgt voor duidelijke sturing en continuïteit. Het adagium "Wat er ook gebeurt, de bakken moeten van straat" illustreert Circulus' toewijding aan leveringszekerheid, die al jarenlang wordt waargemaakt. Doordat de gemeenten met elkaar één aaneengesloten gebied vormen is het ook praktisch mogelijk dit goed te realiseren.

3.2.1 Betrouwbare inzameling en flexibiliteit

Circulus voert vrijwel alle inzameling van grondstoffen in eigen beheer uit, met gekwalificeerd personeel en een eigen vloot aan voertuigen. Bij onverwachte uitval worden interne middelen efficiënt ingezet, ondersteund door het Bureau Logistiek (BuLo). BuLo bewaakt de planning en monitort continu de voortgang, waardoor snelle aanpassingen mogelijk zijn.
Langdurige samenwerking met externe partners biedt daarnaast extra flexibiliteit om uitval effectief op te vangen.

3.2.2 Afvalkalender en dienstverlening

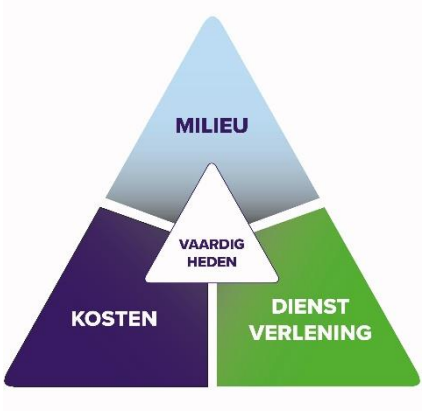
Jaarlijks publiceert Circulus een afvalkalender waarin inwoners precies kunnen zien wanneer en hoe hun grondstoffen worden ingezameld. Bij feestdagen wordt de dienstverlening gewaarborgd door alternatieve inzameldagen, zoals inhaalzaterdagen. Het leveren van diensten volgens deze kalender vormt een kernprioriteit, op deze manier zijn de inwoners eenvoudig op de hoogte van inzameldagen, maar krijgen zij ook advies hoe zij hun afval nog beter kunnen scheiden.

3.2.3 Digitale communicatie

De afvalkalender is toegankelijk via de website en de app van Circulus. In de app kunnen inwoners hun inzamelschema personaliseren en pushmeldingen ontvangen over inzamelmomenten. Daarnaast biedt de app uitgebreide informatie over grondstoffen en maakt het mogelijk afspraken te plannen voor ophalen op afroep. Hiermee blijft Circulus dicht bij haar doel: betrouwbare en toegankelijke dienstverlening voor alle inwoners.

3.2.4 Benchmark

De Circulus gemeenten nemen elk jaar deel aan de landelijke benchmark. Circulus ontzorgt de gemeenten door het invullen van de benchmarkgegevens.
De benchmark kent vier prestatiegebieden: milieu, kosten, dienstverlening en vaardigheden. Per prestatiegebied zijn prestatie-indicatoren gedefinieerd.
Het gemeentelijk afval- en grondstoffenbeheer beoogt over het algemeen zo veel mogelijk recycling van huishoudelijk afval tegen zo laag mogelijke beheerkosten. Het recyclepercentage en de totale beheerkosten zijn de belangrijkste prestatie-indicatoren in deze benchmark.

Figuur 1 Prestatiegebieden benchmark

In onderstaande tabel zijn de kernprestaties van de Circulus gemeenten vergeleken en is Rheden toegevoegd.

	Stedelijkheidsklasse B			Stedelijkheidsklasse C					Stedelijkheidsklasse D						
	Deventer	Zutphen	**gemiddelde**	Apeldoorn	Doesburg	Epe	Rheden	**gemiddelde**	Bronckhorsst	Brummen	Duiven	Lochem	voorsst	Westervoort	**gemiddelde**
Milieu															
Recycling (%)	61%	56%	**52%**	57%	60%	64%	55%	**57%**	70%	59%	66%	66%	65%	64%	**65%**
Co2-reductie (kg/inw)	93	90	**82**	73	110	76	80	**90**	102	97	90	94	68	96	**100**
Kosten															
Afvalbeheerkosten (€/aansl)	216	174	**231**	219	219	231	183	**222**	171	139	213	180	163	165	**203**
Dienstverlening															
Dienstverleningsniveau (score)	205	231	**296**	229	187	220	241	**269**	241	196	269	217	95	322	**241**
Regie															
Regievaardigheid (score)	22	22	**18**	22	22	22	13	**17**	22	19	17	22	20	17	**22**

Figuur 2 Benchmarkvergelijking Circulus gemeenten

3.3 INVLOED EN ZEGGENSCHAP

3.3.1 Formele zeggenschap

De formele zeggenschap heeft de gemeente Rheden in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, ofwel AVA. In de AVA zijn alle aandeelhoudende gemeenten vertegenwoordigd. Er is per aandeelhouder één persoon die de aandeelhouder vertegenwoordigt. Er wordt minimaal één keer per jaar een AVA uitgeschreven waar onder andere op de agenda staat: verslag van het bestuur omtrent de zaken van de vennootschap, vaststelling van de jaarrekening, bedrijfsjaarplan, bestemming van de winst en decharge van het bestuur en RvC.

Besluitvorming met absolute meerderheid

Wanneer besluitvorming gevraagd wordt in de AVA heeft elk aandeel recht op het uitbrengen van één stem.
De AVA besluit met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, welke meerderheid tenminste:

- I. de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt; en
- II. de meerderheid van de verschillende soorten aandelen die geplaatst zijn vertegenwoordigt, tenzij de wet of deze statuten anders voorschrijven.

Besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid

In de statuten van Circulus is artikel 39 opgenomen. In dat artikel is vastgelegd dat belangrijke besluiten waaronder fusie of splitsing, wijziging van de statuten en uitgifte van aandelen altijd worden genomen met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen in een AVA waarin tenminste negentig (90%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is. Hiermee wordt formeel ook de zeggenschap van de minder grote aandeelhouders gewaarborgd.
Overigens wordt vrijwel altijd in consensus besloten: er heeft de afgelopen vijf jaar geen stemming plaats gehad.

3.3.2 Informele zeggenschap

Informeel is het zo dat de AVA over het algemeen unanieme besluiten neemt.
Solidariteit en gelijkwaardigheid staan bij de aandeelhouders van Circulus hoog in het vaandel. Dat geldt zowel voor de aandeelhoudende bestuurders als voor de portefeuillehouders. Tijdens de overleggen zitten alle gemeenten met één persoon aan tafel en wordt er naar iedereen geluisterd; hierbij is de invloed van alle gemeenten gelijk.
De solidariteit en invloed blijkt ook door het via Circulus delen van resultaten van pilots en campagnes. Hiermee wordt regionaal maximaal ingezet op efficiency en effectiviteit.
Binnen de gemeenten wordt er meer en meer gestreefd naar harmonisatie van dienstverlening, maar voor elke gemeente blijft er alle ruimte om eigen keuzes te maken in beleid.

3.4 (LANGE TERMIJN) RISICO'S

Circulus brengt elk jaar de strategische, operationele en financiële risico's voor zowel de korte als de lange termijn in beeld via de uitgebreide risico paragraaf in het jaarverslag dat door de accountant is gecontroleerd en gewaarmerkt. (zie bijlage 6, jaarverslag 2023)
Daaruit blijkt al jarenlang dat Circulus een stabiele, betrouwbare en toekomstbestendige organisatie is.

3.4.1 Strategische risico's

Circulus onderhoudt een structurele dialoog met stakeholders om haar maatschappelijke taak te vervullen, gesteund door een breed gedragen strategie voor 2025-2028.
Het risico dat het maatschappelijke debat afwijkt van de strategie is beperkt door de nauwe band met gemeentelijke aandeelhouders en de flexibiliteit van de organisatie. Het imago wordt beschermd door proactieve campagnes en adequate afhandeling van vragen en klachten, die via continu klanttevredenheidsonderzoek worden gemonitord. De resultaten van dit onderzoek worden breed besproken en vormen input voor verbeteringen.

3.4.2 Operationele risico's

Operationeel wordt er gewerkt conform vaste processen. Deze zijn vastgelegd, worden gemonitord en continu verbeterd. Circulus is ISO 9001 gecertificeerd. Circulus neemt uitgebreide maatregelen om de veiligheid en gezondheid van medewerkers en inwoners te waarborgen in de uitvoering en op haar terreinen. Voor risicovolle buitenactiviteiten worden veiligheidsprocessen geïmplementeerd, zoals opleidingen, instructies en werkkleding.

Circulus is goed in staat aan gekwalificeerd personeel te komen. Om de positie op de arbeidsmarkt te behouden wordt ingezet op betere communicatie, zichtbaarheid, herwaardering van functieprofielen en een actieve inzet op sociale media. Afzet van afval en grondstoffen is verzekerd via langlopende contracten en samenwerking binnen Cirkelwaarde.

3.4.3 Financiële risico's

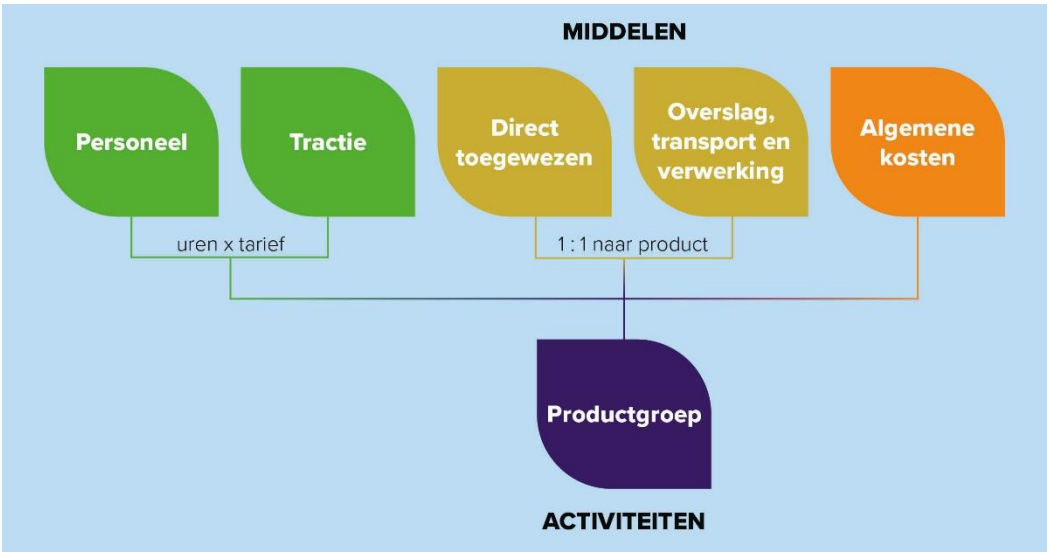
Circulus en de aandeelhoudende gemeenten zijn langdurig verbonden via statuten en dienstverleningsovereenkomsten (DVO's), waarin taken, financiering en exclusieve samenwerking zijn vastgelegd.
Om toekomstige investeringen mogelijk te maken, wordt het solvabiliteitspercentage proactief op peil gehouden. Door de aandeelhouders is een minimale solvabiliteit vastgesteld op 25%. De kapitaallasten voor investeringen zijn gedekt binnen de overeenkomsten en de rentes op uitstaande leningen staan op dit moment vast tot 2030/2031.
De activa zijn gekoppeld aan de overeenkomsten, met statutaire bepalingen dat bij opzegging door een gemeente de financiële nadelen van zulke besluiten voor zittende aandeelhouders moet worden gecompenseerd.

Het grootste deel van de omzet komt voort uit deze overeenkomsten, waardoor Circulus geen materieel kredietrisico loopt. Fluctuaties in grondstofprijzen en andere kosten vormen een laag tot medium risico, dat deels wordt opgevangen door indexering en periodieke afrekeningen. Risico's op afwijkingen in resultaten worden beheerst via strakke budgettering, periodieke rapportage en waar nodig tijdige correctieve maatregelen.

3.5 TRANSPARANTIE EN MVO-STANDAARDEN

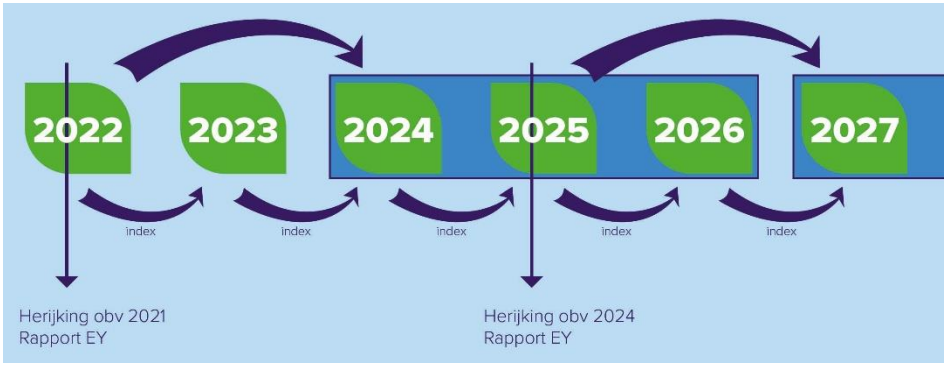
3.5.1 Kostenstructuur; transparantie, solidariteit en stabiliteit

Circulus richt zich op maatschappelijke meerwaarde en hanteert kostprijs gebaseerde tarieven, zonder focus op winst. Over de bestemming van de eventuele bedrijfsresultaten beslist de AVA, na voorstel van de RVC. De afgelopen jaren is dit resultaat bestemd geworden voor de aanloopkosten van de elektrificatie van het wagenpark. De tarieven worden vastgesteld volgens een kostenallocatiemodel, dat solidariteit en stabiliteit tussen de gemeenten garandeert. Alle gemeenten betalen één uniform basistarief voor uitvoerende medewerkers en voor diverse groepen voertuigen.

Figuur 3 Kostenallocatiemodel schematisch

Tarieven worden voor drie jaar vastgesteld en daarna herijkt op basis van het kostenallocatie-model (zie bijlage 2). Een onafhankelijk bureau (EY accountants) controleert dit proces.

Figuur 4 Herijkingsproces schematisch

Jaarlijks worden DVO's aangepast aan beleids- en areaalwijzigingen en geïndexeerd volgens een gewogen index van arbeids- en voertuigkosten. Deze index wordt vroeg in het jaar voor het komende jaar vastgesteld, zodat gemeenten deze kunnen meenemen in hun planning (voorjaarsnota's/kadernota) voor de P&C cyclus.

Herijking als financiële benchmark

Het herijkingsproces wordt niet alleen gebruikt om de tarieven aan te passen aan gewijzigde kosten, maar dient ook als interne benchmark voor Circulus.
Het streven in de bedrijfsvoering van Circulus is daarbij dat het met de herijking van de tarieven binnen de indexering van de drie voorgaande jaren blijft. Op het moment dat Circulus de indexering 'verslaat' kan worden geconcludeerd dat er in de afgelopen jaren qua kosten efficiënter is gewerkt. Dit komt dan ook financieel tot uitdrukking in de nieuwe DVO tarieven en opslagen.
De algemene kosten van Circulus bedroegen in 2023 12,9% van de totale kosten.

Stabiliteit in financiën

De opbouw van de financiën, en de invloed die AVA middels het vaststellen van de begroting heeft, zorgt voor stabiliteit. De gemeente kan rekenen op een vast patroon van uitgaven: voor langere tijd is duidelijk wat de inzameling van het afval, maar ook de eventuele andere afgenomen diensten, kosten. Financiële verrassingen worden daarmee voorkomen.
Kortom, de financiële structuur van Circulus combineert transparantie, solidariteit en stabiliteit, waarbij het maatschappelijke doelen en kostenefficiëntie ondersteunt.

3.5.2 MVO standaarden

Regionale werkgelegenheid

Circulus is stevig verankerd in de aandeelhoudende gemeenten, waar ook een groot deel van de 853 medewerkers woonachtig is. Hiermee levert Circulus een directe bijdrage aan de werkgelegenheid in de regio.
In de meerjarenstrategie is de doelstelling geformuleerd om de positie in de regio verder te versterken, met een focus op samenwerking met regionale partners. Momenteel werkt Circulus al intensief samen met diverse lokale en regionale partijen, onder andere op het gebied van transport en overslag, kringloopactiviteiten en inkoop van materieel en materiaal. De komende jaren zal Circulus deze samenwerkingsverbanden verder intensiveren en uitbreiden.

Sociale werkgelegenheid

Circulus is een werkgever die zich met sociale werkgelegenheid inzet voor een inclusieve samenleving. We streven ernaar zoveel mogelijk mensen werk te bieden en creëren kansen voor mensen die anders niet zo makkelijk aan het werk komen.

Sociale werkgelegenheid	2023
Dagbesteding	26
Doorstroombaan	29
Proefplaatsing	43
Detachering SW	66
Activeringstraject	241
Werkervaring	15
Totaal	420

Ongeveer 25% van de deelnemers in onze sociale werkgelegenheid stoomt binnen een jaar uit naar een betaalde baan. Nog eens 25% stroomt door naar een vervolgopleiding.
Sociale werkgelegenheid is op vele plaatsen in onze dienstverlening geïntegreerd:

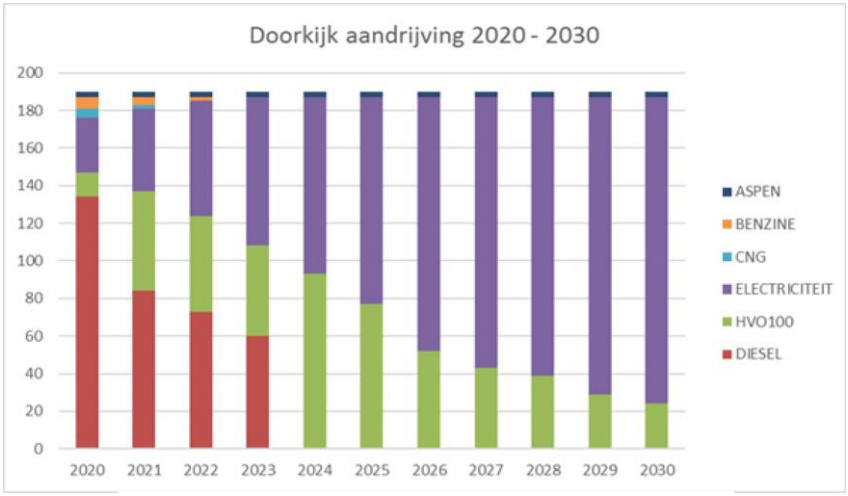
- Sociale werkgelegenheid en activering in inzameling en sortering
- Sociale werkgelegenheid en activering in beheer en onderhoud openbare ruimte
- De Keuken, Fietsen Werkplaats, Hout Werkplaats, Textiel Werkplaats, Assemblage Werkplaats, Elektronica Werkplaats, facilitaire diensten, reiniging, veegploeg, Cleanteams, De Schoon Familie
- Buurtacademie, Jongerencentrum 0313, Go Ahead Eagles Supportbegeleiding, ontwikkeling en uitvoering activeringsplaatsen, communicatie

PSO certificering

Om de bijdrage in sociale werkgelegenheid te objectiveren heeft Circulus dit laten vaststellen volgens de standaarden van de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Circulus beschikt al een aantal jaren over een PSO certificaat trede 3. Ook bij de her certificering in 2024 heeft Circulus weer deze hoogste trede op de PSO ladder behaald. Daarbij was het percentage medewerkers dat in de doelgroepen van de sociale werkgelegenheid valt 18%.

Kiezen voor duurzaam

Enkele jaren geleden heeft Circulus, met de aandeelhoudende gemeenten, de strategische keuze gemaakt het wagenpark te elektrificeren. We zien dit als één van de manieren om invulling te geven aan de eigen ambitie duurzaamheid en circulair te werken. Daarnaast anticipeert Circulus met deze ambitie op de komst emissie loze binnensteden en de Europese wetgeving op het gebied van emissie loos transport.

Figuur 5 Elektrificering wagenpark Circulus

Continu worden hierin belangrijke stappen gezet: het elektrisch wagenpark groeit en op alle locaties is inmiddels elektrische laadinfrastructuur voor alle vrachtwagens. Circulus kan zich hierin meten met de grootste partijen in Europa op het gebied van elektrificering. De tijdige start zorgt er ook voor dat Circulus, op verschillende locaties, voldoende oplaadcapaciteit beschikbaar heeft. Ook is ondertussen bijna al het handgereedschap elektrisch.

Tijdens de transitie naar elektrificering ontkomen we niet aan conventionele tractie. Deze wordt sinds 2024 bijna geheel CO_2 neutraal ingekocht en rijdt op HV100, een biobrandstof die een aanzienlijke verlaging van de uitstoot van broeikasgassen oplevert.
Op twee van de uitvoeringslocaties liggen enkele honderden zonnepanelen (45MWh). Die zorgen ook voor het verkleinen van onze CO_2 voetafdruk. Het restant aan benodigde elektriciteit wordt duurzaam ingekocht.

In dit kader is Circulus ook bezig met het implementeren van de Europese CSRD richtlijnen. Met het CSRD duurzaamheidsverslag worden de resultaten op de gebieden, milieu, sociaal en governance gestandaardiseerd en transparant weergegeven. Vanaf het boekjaar 2025 zal Circulus hierover intern en extern rapporteren.

3.6 PRAKTISCHE UITVOERBAARHEID

Minimale voorbereidingstijd

Overname van inzameling en verwerkingsdienstverlening is een omvangrijke opgave. Circulus heeft daar de afgelopen jaren ervaring mee opgedaan. De overnames van de inzameling in gemeente Voorst (2024) en gemeenten Duiven en Westervoort (2025) zijn vrijwel vlekkeloos gegaan. We weten daarom dat goede voorbereiding op het gebied van logistiek, ICT, organisatie, personeel en voertuigen minimaal 6 maanden nodig heeft. Wat in het geval van de gemeente Rheden bijzonder prettig is, is dat we de inwoners al 'kennen'. Zij maken immers al gebruik van het recycleplein in Doesburg. Dat heeft als voordeel dat een deel van de data die nodig zijn om de inzameling vorm te geven reeds in de systemen van Circulus zijn vastgelegd.

Alternatief plan B

Mochten de besluiten meer tijd gaan vergen dan moet er voor de eerste maanden van 2026 gekeken worden naar een plan B.
In dat geval wil het collega overheid gedomineerde bedrijf DAR ondersteunen. We gaan er echter vanuit dat dit niet nodig zal zijn.

4 TOETREDINGSVOORSTEL

4.1 CIRCULUS DUURZAAM & DICHTBIJ

4.1.1 Strategisch Profiel

Als zelfstandig maatschappelijke onderneming zet Circulus zich in om de maatschappelijke waarde voor haar stakeholders te vergroten.
Circulus is actief in de inzameling en het beheer van afval en grondstoffen, het onderhoud van de openbare ruimte, en het creëren en aanbieden van sociale werkgelegenheid. Hiermee faciliteert Circulus haar gemeenten bij het realiseren van hun doelstellingen op deze gebieden.
Vanaf 1 januari 2025 werkt Circulus voor elf gemeenten: Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Duiven, Epe, Lochem, Voorst, Westervoort en Zutphen.
Deze gemeenten zijn zowel opdrachtgever als aandeelhouder van ons bedrijf. Belangrijke stakeholders zijn daarnaast de inwoners van deze gemeenten, regionale partners en de medewerkers. Onze dienstverlening is er voor 520.000 inwoners in deze elf gemeenten en wordt uitgevoerd door 853 medewerkers, deels middels sociale werkgelegenheid en als vrijwilligers.

4.1.2 Ontstaan Circulus

Circulus is door de jaren heen gevormd door de samenvoeging van gemeentelijke reinigings- en afvaldiensten, een proces dat zich vanaf het begin van de jaren negentig stapsgewijs voltrok. Gedurende deze periode sloten verschillende nieuwe gemeenten in de regio zich bij Circulus aan, wat resulteerde in de oprichting van twee regionale bedrijven: Berkel Milieu en Circulus. In 2014 fuseerden deze bedrijven samen tot Circulus-Berkel, dat sinds 2022 verder is gegaan onder de naam Circulus.

Figuur 6 Verzorgingsgebied Circulus BV

4.1.3 Kengetallen Circulus

Algemene kengetallen

Het verzorgingsgebied van Circulus telt in 2025 bijna 520.000 inwoners.
De core business van Circulus is de inzameling, het beheer en recycling van afval en grondstoffen. Dit wordt in alle elf aandeelhoudende gemeenten uitgevoerd. Daarnaast voert Circulus (op verzoek) voor een aantal gemeenten ook taken in beheer en onderhoud van de buitenruimte uit. Circulus zet zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in en is daarom voor haar aandeelhoudende gemeenten een solide partner in het sociaal domein geworden.

Algemene kengetallen	2023
Verzorgingsgebied (aantal gemeenten)	11*
Aantal aansluitingen	238.209*
Aantal inwoners	519.899*
Huishoudelijk restafval per inwoner in kg	106
Gescheiden ingezameld in %	73
Aantal gemeenten buitenruimte	5
Scholen met lesprogramma Cleanwise	190
Aantal medewerkers	463
Aantal FTE's	334
Sociale werkgelegenheid in ontwikkeltraject	295
Sociale werkgelegenheid in dienstverband	95

* de situatie vanaf 2025

Bij Circulus werken verspreid over zeven locaties 853 medewerkers, waarvan 463 in vaste dienst of als uitzendkracht werkzaam zijn en 390 medewerkers die in het kader van sociale werkgelegenheid of sociale activering of al vrijwilliger bij ons werken.

Financiële kengetallen

Circulus is een financieel gezond bedrijf. Hieronder de belangrijkste financiële kengetallen

Financiele kengetallen	2023
Omzet	€ 64,6 miljoen
Solvabiliteit	29,6%
Eigen vermogen	€ 19,1 miljoen

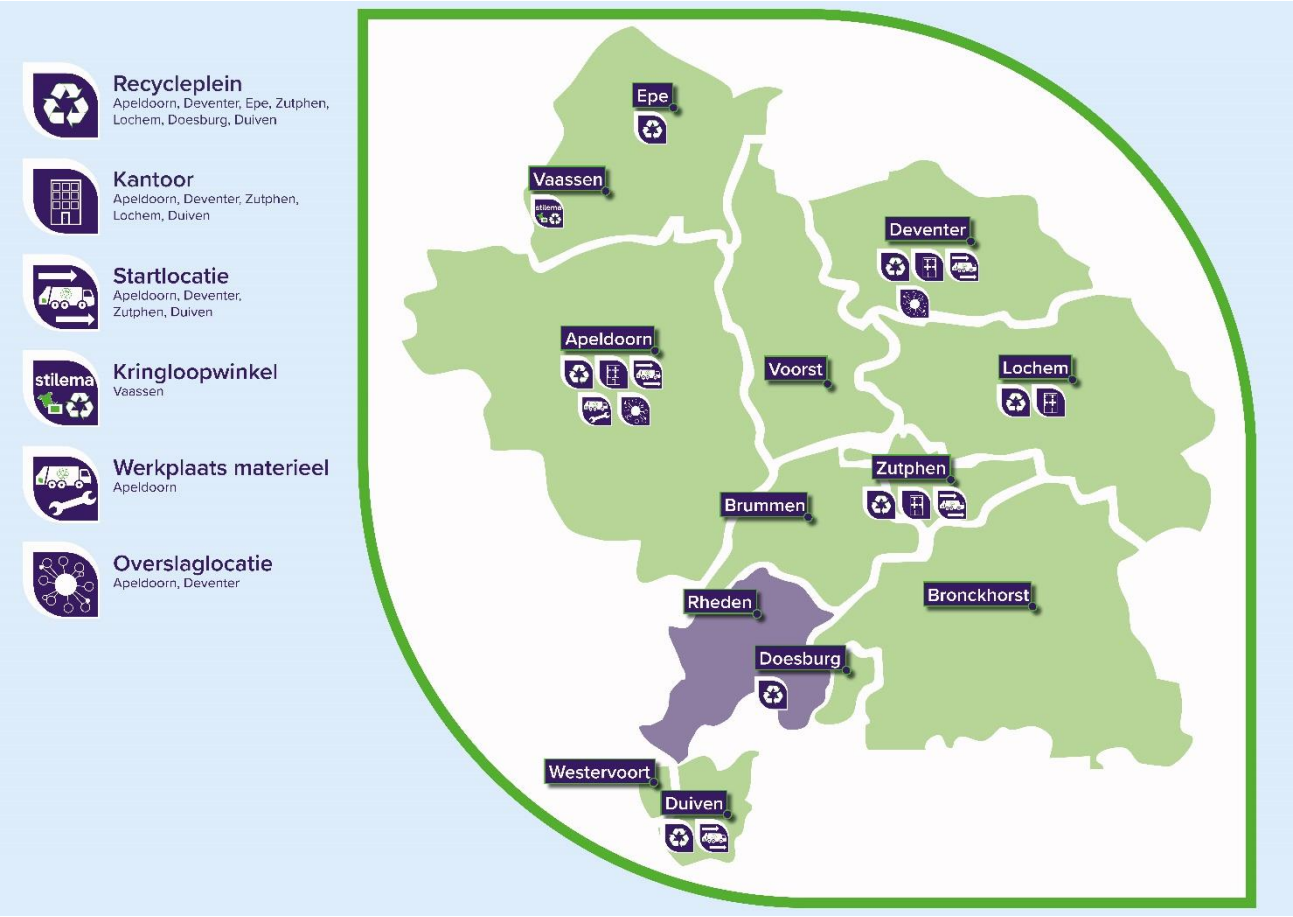
Wagenpark kengetallen

Aangezien een groot deel van de dienstverlening gaat om logistieke en transportprocessen is het wagenpark van cruciaal belang in de dienstverlening. Circulus heeft de laatste jaren strategisch ingezet op elektrificeren van het wagenpark (zie paragraaf 3.5.2). Hieronder de actuele kengetallen van het wagenpark van Circulus.

Wagenpark	Aantal	Waarvan elektrisch
Trucks	75	20
Bestel- en personenwagens	84	30
Veegmachines	15	3
Overig werkmaterieel	20	9
Totaal	194	62

Infrastructuur Circulus

De infrastructuur van Circulus is zodanig ingericht dat door het gehele gebied de dienstverlening optimaal kan worden uitgevoerd. Zie hieronder een overzicht hoe deze is ingericht.

Figuur 7 Infrastructuur Circulus

4.1.4 Missie en visie

De missie en visie van Circulus is met de meerjarenstrategie 2025-2028 (bijlage 5) geüpdatet:

Wij zien…
een aantrekkelijk en duurzame wereld voor ons waarin grondstoffen slim worden benut, waar materialen worden hergebruikt en verspilling geen plaats meer heeft. Een wereld waarin we streven naar een schone, groene en sociale leefomgeving. Inwoners, gemeenten en partners werken samen aan een circulaire toekomst waarin iedereen volop mee kan doen.

Onze ambitie is…
het creëren van een regio waarin circulariteit en inclusiviteit centraal staan. We verbinden grondstoffen, buitenruimte en sociaal ondernemerschap op een innovatieve manier, samen met onze partners. We doen ons werk elke dag een beetje beter. Op Circulus kun je rekenen.

Wij zien onszelf als…
een onderneming die stevig is geworteld in de regio. We zijn een betrouwbare en behulpzame partner die enthousiast en met plezier beleid en praktijk met elkaar in samenspraak brengt. Met onze vakkundige medewerkers willen we vernieuwend werken. Ons innovatievermogen, onze expertise en resultaatgerichtheid maken dat we gewaardeerd worden.

Wij staan voor…
vernieuwende dienstverlening die elke dag bijdraagt aan het verbeteren en versterken van de regio. Dit kunnen we niet alleen. Samen met onze inwoners, gemeenten en partners bereiken we meer en maken we een sterke, circulaire en inclusieve regio.

4.2 GROEI, JA……MAAR ONDER VOORWAARDEN

Circulus wil groeien, maar groei moet voordelen opleveren voor zowel de toetredende gemeente als voor de huidige aandeelhoudende gemeenten van Circulus.
Om dat zo objectief mogelijk te kunnen beoordelen heeft Circulus een kader opgesteld waarin specifieke criteria staan. De criteria zijn gebaseerd op risico's en aandachtspunten die ontstaan bij de toetreding van nieuwe gemeenten. Hoewel er generieke criteria zijn, moeten deze altijd per gemeente worden beoordeeld, rekening houdend met aspecten zoals grootte, taakdiversiteit, geografische ligging en bestuurlijke oriëntatie.

4.2.1 Afwegingskader voor groei

Het afwegingskader biedt criteria voor het zorgvuldig evalueren van gemeenten die willen toetreden tot Circulus. Het helpt om samen met de gemeente die wil toetreden te bepalen of deze toetreding voor de gemeente voordeel oplevert en of de groei in lijn is met de strategische doelen en operationele capaciteiten van de organisatie binnen Circulus. Het afwegingskader vanuit het Circulus oogpunt bevat onderstaande onderwerpen.

Strategische doelen en financiën

- Ondersteunt de toetreding de strategische speerpunten van Circulus?
- Wat is de directe en indirecte toegevoegde waarde van de toetreding?
- Wat zijn de financiële kosten en baten van de toetreding?
- Is er potentieel voor uitbreiding naar BOR-taken en het sociaal domein?

Strategische en bestuurlijke fit

- Sluit de bestuurlijke oriëntatie van de nieuwe gemeente aan bij de deelnemende gemeenten?
- Past de nieuwe gemeente binnen de huidige governance-structuur?
- Is de gemeente bereid actief deel te nemen aan gezamenlijke initiatieven?
- Zijn prioriteiten en verwachtingen realistisch en haalbaar?

Logistiek-organisatorisch

- Is er sprake van geografische nabijheid met het huidige verzorgingsgebied?
- Sluiten de behoeften van de gemeente aan bij de diensten van Circulus?
- Zijn er logistieke voordelen of nadelen?

Inpasbaarheid

- Kan de continuïteit van dienstverlening worden gewaarborgd?
- Heeft Circulus voldoende capaciteit om uitbreiding te ondersteunen?
- Wat zijn de gevolgen van eventuele groei (financieel, operationeel, risicoprofiel)?

Overige voorwaarden

- Groei moet beheersbaar blijven en mag geen negatieve impact hebben op de bedrijfsvoering.
- Interne processen moeten worden afgestemd en geharmoniseerd om kwaliteitsverlies te voorkomen.
- De diversiteit en maatwerkafspraken per gemeente vragen om verdere harmonisatie.
- Focus en aandacht voor opdracht gevende gemeenten moet behouden blijven.
- Groei op afvalgebied mag de positie van BOR-activiteiten en het sociaal domein niet ondermijnen.

4.3 MEERJARENSTRATEGIE 2025 - 2028

Elke vier jaar stelt Circulus, samen met input van al haar stakeholders een meerjarenstrategie op. In december 2024 is de meerjarenstrategie 2025 - 2028 unaniem door de Algemene vergadering van Aandeelhouders vastgesteld.

De actuele meerjarenstrategie 2025 - 2028 heeft vier kerndoelen:

Figuur 8 Overzicht kerndoelen meerjarenstrategie Circulus

4.3.1 Verbinden met de samenleving

We zijn in de buurt

De wereld is continu in beweging. Belangrijke veranderingen op het gebied van grondstoffen, buitenruimte en werken aan een inclusieve arbeidsmarkt vragen van ons een sterke verbinding met de samenleving. We kunnen veel winnen door de inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeenten meer te betrekken.
Dit gaan we doen door zichtbaarder te zijn, betere voorlichting te verlenen en te laten participeren waar mogelijk. Zo kunnen inwoners, bedrijven en instellingen bijvoorbeeld van waarde zijn bij de ontwikkeling van het recycleplein van de toekomst, waar kringloopwinkels, reparatie, educatie, sociale werkgelegenheid en recycleplein samen komen.

4.3.2 Stapsgewijs groeien als partner

We bereiken samen meer

Circulus is de partner voor elf gemeenten op gebied van afvalinzameling. Voor twee derde van onze gemeenten zijn we ook actief in de buitenruimte en geven we invulling aan sociale werkgelegenheid. De opgave voor gemeenten in de verschillende domeinen neemt de komende jaren alleen maar verder toe. Naast grondstoffen willen we daarom ook voor de beheer en onderhoud in de buitenruimte en sociale werkgelegenheid onze impact in de regio vergroten. Groei in het aantal aangesloten gemeenten is voor ons geen doel op zich. Door het terugtrekken van commerciële inzamelaars ontstaan nieuwe markten. Circulus zal hier zorgvuldig kijken op welke manier we positie kiezen. De belangen van de huidige elf aandeelhouders staan voorop. We verstevigen daarbij onze eigen kennis en expertise en gaan de kennis en expertise die aanwezig is bij gemeenten nog beter benutten.

4.3.3 Toevoegen van waarde in de keten

We worden sterker in de regio

De waardeketens over de drie domeinen van Circulus zijn in de afgelopen jaren stapsgewijs ontstaan. Deze evolueren langzaam van lineair naar circulair. Circulariteit is de enige toekomst. Daar werken we al hard aan. Ontwikkelingen in de samenwerkingen met bestaande en nieuwe ketenpartners en innovaties in technologie vragen om een brede heroverweging.
Alleen dan kunnen we het proces van lineaire naar circulaire waardeketens binnen de regio versnellen.
De komende jaren gaan we daar aan bijdragen door zelf en met partners integraliteit en circulariteit in onze werkzaamheden te realiseren. We gaan, waar mogelijk, activiteiten toevoegen die we nu (nog) niet uitvoeren. Hiermee brengen we circulariteit in de praktijk.
We gaan zorgen voor synergie tussen de domeinen waarin we actief zijn, door het meer in samenhang te organiseren. Op die manier zorgen we dat sociale werkgelegenheid volledig geïntegreerd wordt in de domeinen grondstoffen en buitenruimte.
Denk bijvoorbeeld aan inzameling van grondstoffen en sociale werkgelegenheid die samenkomen in een Circulair Ambachtscentrum(CAC). Daarnaast kijken we ook naar wat we zelf gaan doen en wat we beter kunnen uitbesteden.

4.3.4 Vernieuwen in dienstverlening

We doen het elke dag beter

Inwoners hebben voor hun leef- en woonomgeving hoge verwachtingen, net als gemeenten die organisaties als Circulus hiervoor inschakelen om dit te realiseren. Deze omgeving verandert voortdurend en dit stelt steeds nieuwe eisen aan onze organisatie.
Onze dienstverlening naar inwoners en gemeenten ontwikkelt zich daarom continu. Dit heeft effect op de interne organisatie, de gevraagde deskundigheid en onze eigen infrastructuur.
Denk bijvoorbeeld aan het bijdragen aan duurzaamheid, het optimaliseren van de werkomgeving van onze mensen en het meegaan in de technologische ontwikkelingen.
Dat vraagt van ons om onze dienstverlening blijvend te vernieuwen en de eigen organisatie te blijven ontwikkelen.
Zo blijven we ons de komende jaren inzetten op het elektrificeren van ons wagenpark en gaan we onze interne processen verder verduurzamen. Reductie van CO2-uitstoot, optimaliseren van materiaalgebruik en circulair inkopen staan prominent op de agenda.

4.3.5 Realiseren van de doelstellingen

Met elkaar stellen de medewerkers van Circulus alles in het werk om de kerndoelen ook daadwerkelijk te gaan halen. Dit vraagt iets van ons als organisatie en van onze medewerkers. We gaan doelgericht, maar ook voldoende wendbaar en flexibel op weg naar die doelen.

Strategische programma's

Voor elk kerndoel in de meerjarenstrategie zijn, in onderlinge samenhang, integrale programma's uitgewerkt. Elk programma bestaat uit projecten waar we de komende vier jaar gericht en projectmatig aan gaan werken. Deze programma's zijn ook een belangrijke basis voor de jaarlijkse afdelingsplannen. Uiteraard actualiseren we elk jaar op basis van voortschrijdend inzicht waar we staan. Zo houden we het stuur in handen.

MEERJARENSTRATEGIE - STRATEGISCHE PROGRAMMA'S					
	Kerndoelen	**Programma's**			
1	**Verbinden met de samenleving** – *we zijn in de buurt*	1.1 Positioneren midden in samenleving	1.2 Ontwikkelen van recycleplein-concept 2.0		
2	**Stapsgewijs groeien als partner** – we bereiken samen meer	2.1 Inzetten van kennis- en vaardigheidsniveau	2.2 Gericht groeien van buitenruimte in de regio	2.3 Doorontwikkelen van sociaal domein in de regio	
3	**Toevoegen van waarde in de keten** – we worden sterker in de regio	3.1 Ontwikkelen van circulair ambachts-centrum (CAC)	3.2 Vernieuwen van brede, regionale keten	3.3 Uitbreiden van nieuwe activiteiten in de keten	
4	**Vernieuwen in dienst-verlening** – *we doen het elke dag beter*	4.1 Verduurzamen van de eigen organisatie	4.2 Optimaliseren van dienstverlening over de domeinen	4.3 Ontwikkelen van interne werk- en leeromgeving	4.4 Vernieuwen van IT-/data-architectuur en stuurinformatie

Figuur 9 Overzicht strategische programma's

Afdelingsjaarplan

Naast de lopende programma's wordt er elk jaar een afdelingsjaarplan gemaakt voor elke afdeling. In 2025 bestaat het afdelingsjaarplan uit drie onderdelen: de strategische programma's die betrekking hebben op de afdeling, eventuele onderwerpen overgebleven uit het jaarplan 2024 en afdelingsspecifieke onderwerpen waaraan de afdeling het komende jaar wil gaan werken. Als voorbeeld hieronder het afdelingsjaarplan 2025 van de afdeling grondstoffen.

Figuur 10 Jaarplan afdeling grondstoffen 2025

4.4 DIENSTVERLENING

In deze paragraaf beschrijven we een aantal onderdelen van de dienstverlening zoals Circulus die uitvoert en zou kunnen uitvoeren voor de gemeente Rheden. In de laatste alinea's staat er nog specifieke dienstverlening beschreven.

4.4.1 Inzameling huis aan huis

Circulus zamelt huis-aan-huis grondstoffen in met mini-containers van 140 of 240 liter. Binnen de gemeente Rheden gebeurt dat met achterladers. Dat wordt door Circulus ondersteund.
In andere gemeenten zamelt Circulus voornamelijk in met efficiënte zijladers, maar in krappe straten worden ook dan achterladers ingezet.
Wanneer het beleid van gedifferentieerde tarieven (DIFTAR) wordt toegepast, zijn de containers voorzien van chips die bij lediging worden uitgelezen. Dit helpt bij routeoptimalisatie en maakt het mogelijk om kosten per huishouden (DIFTAR) nauwkeurig te berekenen.

4.4.2 Inzameling verzamelcontainers

In hoogbouw en gebieden waar mini-containers niet praktisch zijn, gebruikt Circulus (conform het beleid van de gemeente) verzamelcontainers, bij voorkeur ondergronds. Deze containers zijn uitgerust over het algemeen met paslezers, waarmee stortingen kunnen worden gekoppeld aan huishoudens zodat ook voor verzamelcontainers het beleid van gedifferentieerde tarieven nauwkeurig kan worden uitgevoerd.
Met behulp van vulgraadsensoren kan dynamisch ingezameld worden, waardoor alleen volle containers geleegd worden. Dit vermindert transportbewegingen en verhoogt de efficiëntie,

4.4.3 Inzameling overige stromen

Naast standaardstromen zoals GFT, PMD en glas, zamelt Circulus ook andere stromen in, zoals grof huishoudelijk afval en kerstbomen. Natuurlijk op basis van het dienstverleningspakket dat de gemeente haar inwoners wil bieden. Dankzij flexibele inzet van voertuigen en medewerkers kan Circulus inspelen op de specifieke behoeften van gemeenten.

4.4.4 Verwerking afval en grondstofstromen

Circulus werkt met erkende verwerkers en bundelt krachten binnen het samenwerkingsverband CirkelWaarde om aantrekkelijke contractvoorwaarden te realiseren. Bij aanbestedingen wegen naast kosten ook factoren zoals CO2-uitstoot en maatschappelijk verantwoord ondernemen mee.

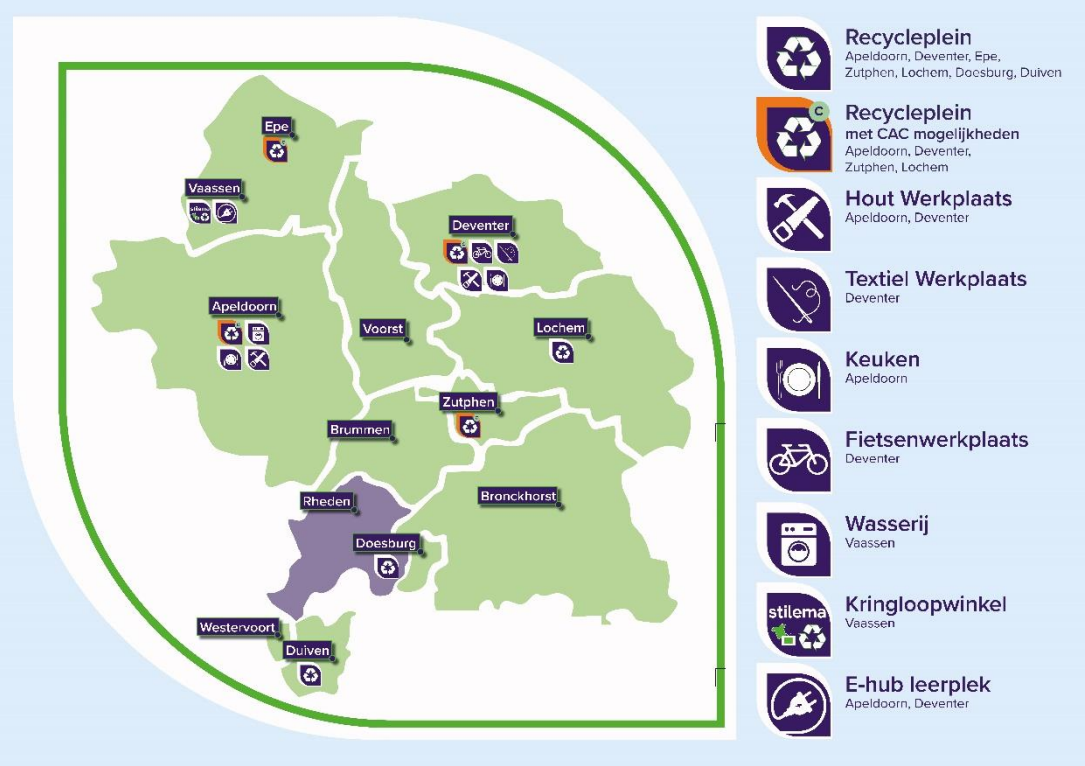
4.4.5 Recyclepleinen

Circulus beheert zes recyclepleinen en faciliteert toegang met een milieupas. De inwoners kunnen gebruik maken van alle recyclepleinen, ook buiten de eigen gemeente. De pleinen zijn modern en flexibel ingericht om op veranderingen in afvalstromen en wetgeving te kunnen inspelen. Gemeenten bepalen zelfstandig hun tarieven voor afvalstromen. Circulus adviseert

hierin met het oog op regionale consistentie. De gemeente Rheden maakt nu al gebruik van het recycleplein in Doesburg. Inwoners kunnen daar reeds hun grondstoffen aanbieden.

4.4.6 Circulair Ambacht Centrum (CAC)

Circulus werkt samen met de gemeenten aan de totstandkoming van circulaire ambachtscentra, waar producten worden gerepareerd, gerecycled en gebruikt voor onderwijsdoeleinden. Een circulair ambachtscentrum is een locatie waarbij partijen samenwerken aan het verminderen van afvalstromen en het realiseren van hoogwaardig product- en materiaalhergebruik. Daarbij worden minimaal de functies van een recycleplein, kringloopwinkel, reparatiewerkplaats, onderwijs en het sociaal domein gecombineerd, waardoor spullen en materialen langer in gebruik blijven en onnodig storten en verbranden wordt voorkomen. Het circulaire ambachtscentrum is onderdeel van het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE).

Figuur 11 Overzicht Recyclepleinen, Recyclepleinen met CAC mogelijkheden en werkplaatsen

4.4.7 Containermanagement

Circulus voert, wanneer gewenst, het volledige containermanagement voor zowel mini-containers als verzamelcontainers uit. Mini-containers worden indien nodig gerepareerd en onderdelen hergebruikt. Ook voor verzamelcontainers kan het volledige plaatsen, beheer en onderhoud overgenomen worden door Circulus. Deze dienstverlening wordt voor 8 gemeenten uitgevoerd. Voor containers hanteert Circulus een leaseconstructie en heeft Circulus een eigen onderhoudsdienst. Vanaf 2024 is in Apeldoorn een werkplaats geopend voor de assemblage en

reparatie van ondergrondse containers, de werkzaamheden worden door medewerkers vanuit sociale werkgelegenheid uitgevoerd.

4.4.8 Beleidsvoorbereiding en –evaluatie

Circulus ondersteunt gemeenten bij het opstellen en uitvoeren van grondstoffenplannen, met aandacht voor samenhang en financiële haalbaarheid. Via monitoring en evaluatie worden plannen bijgesteld. Pilots voor nieuwe inzamelmethoden of communicatiecampagnes, om beleidsdoelen te realiseren, worden ontwikkeld in nauwe samenwerking met gemeenten.

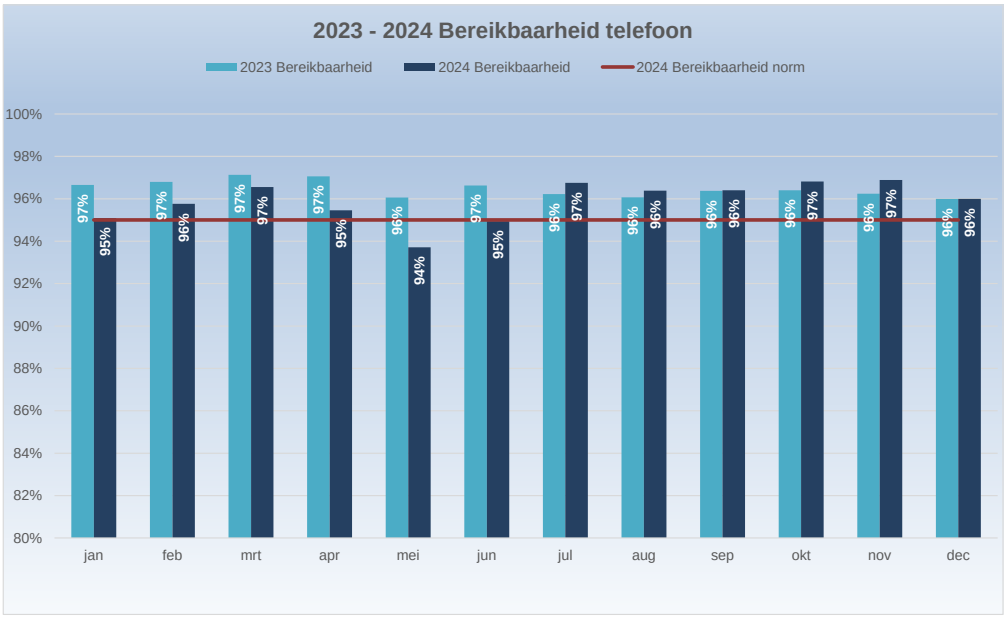
4.4.9 Communicatie en klantencontact

Communicatie

Effectieve communicatie is cruciaal voor het informeren van inwoners over wijzigingen in afvalinzameling en stappen richting een circulaire economie. Circulus beschikt over een professionele communicatieafdeling die samenwerkt met gemeentelijke communicatieteams. Inwoners worden bereikt via onder andere de Circulus-website, een app met afvalkalender en afsprakenmogelijkheden, huis-aan-huisbladen en sociale media. Minimaal vier keer per jaar worden inwoners actief geïnformeerd via lokale media. Ook kunnen afvalcoaches ingezet worden om inwoners te ondersteunen bij wijzigingen in afvalinzameling of om inwoners te informeren hoe ze bij kunnen dragen aan het afval scheiden.

Klant Contact Centrum (KCC)

Het moderne KCC van Circulus verwerkt jaarlijks circa 200.000 klantcontacten en biedt actuele informatie dankzij een kennisbank met gemeentelijke afspraken. Inwoners kunnen telefonisch (60%), per e-mail (10%), of via social media en Whatsapp (30%) contact opnemen.

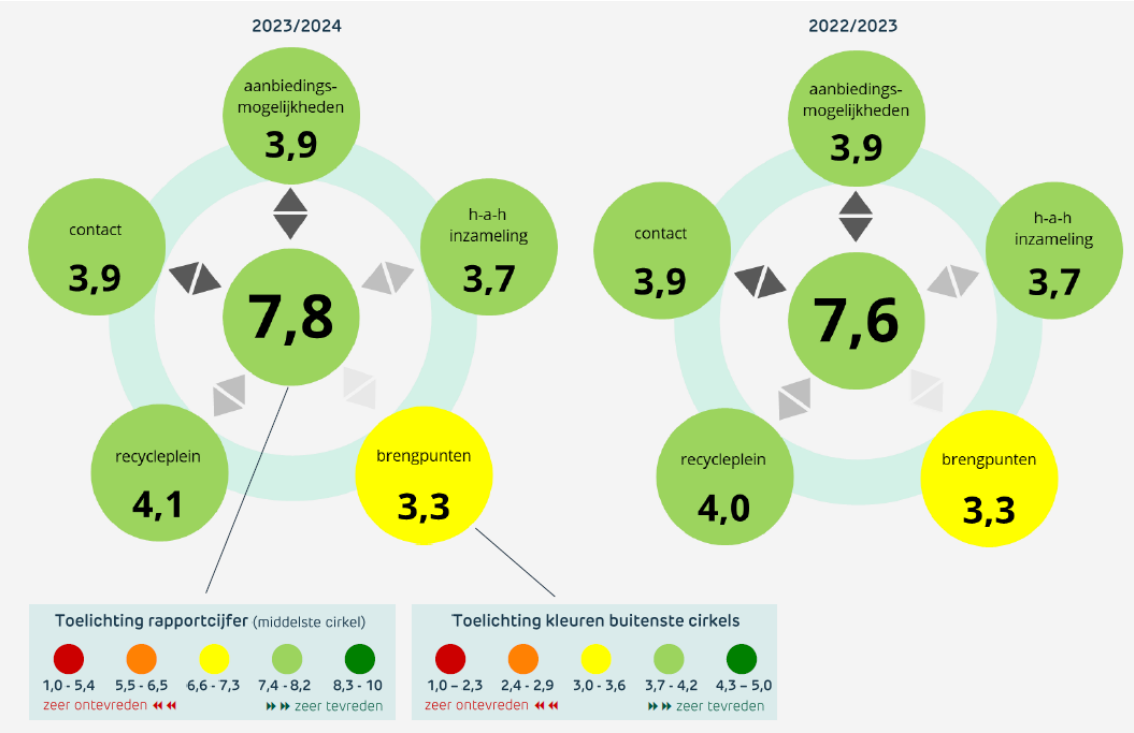

Figuur 12 Telefonische bereikbaarheid KCC Circulus 2023-2024

De telefonische bereikbaarheid ligt op 95%, met een gemiddelde wachttijd van 38 seconden. Dit resultaat weerspiegelt voortdurende verbeteringen in service en toegankelijkheid. Het feit dat de medewerkers ook allemaal uit de regio komen en de lokale situatie kennen, zien we als een belangrijke meerwaarde.

KTO

Circulus meet continu de klant tevredenheid in een KTO. Het onderzoek wordt uitgevoerd met een online vragenlijst waarvoor de inwoners op twee manier benaderd zijn. Telefonisch (na toezegging wordt een e-mail gestuurd met een link naar de vragenlijst) of via de website van Circulus.

Figuur 13 Resultaten Klant tevredenheidsonderzoek alle gemeenten 2022/2023 t.o.v. 2023/2024

4.4.10 Overige diensten

De hierboven beschreven dienstverlening voor afval en grondstoffen geeft een goed overzicht van de activiteiten die Circulus voor de gemeente Rheden kan uitvoeren. Voor andere gemeenten wordt in het domein afval en grondstoffen ook de volgende dienstverlening uitgevoerd:

- Bewonersparticipatie en educatie
- Inzameling van grondstoffen en afvalstromen bij scholen en evenementen
- Container assemblage en onderhoud

Naast de dienstverlening rond afval en grondstoffen voert Circulus op verzoek van een aantal van haar aandeelhoudende gemeenten ook specifieke dienstverlening uit in de werkvelden buitenruimte en het sociale werkgelegenheid.

Dienstverlening buitenruimte

- Groen- en grijsbeheer
- Reinigingstaken
- Kolkenreiniging

Dienstverlening sociale werkgelegenheid

- Sociale werkgelegenheid en activering in inzameling, sortering en buitenruimte
- Dienstverlening Circulus Keuken, Circulus Fietsenwerkplaatsen, Circulus Houtwerkplaatsen, Circulus Wasserij, Circulus Textielwerkplaats en Circulus Elektronica Werkplaats

4.5 TOETREDING ALS AANDEELHOUDER

4.5.1 Te verwerven aandelen

Nieuwe aandeelhouders verwerven aandelen op basis van hun relatieve aandeel in het aantal aansluitingen. Naast de nominale waarde wordt een agiostorting van minimaal 25% vereist, gebaseerd op de meest recente balans zoals vastgesteld door de AVA.

Voor de gemeente Rheden, met 21.437 aansluitingen, is een indicatieve berekening gemaakt op basis van de balans van 31 december 2023.
De vereiste kapitaalstorting voor toetreding voor de gemeente Rheden gebaseerd op 21.437 aansluitingen zou ca. € 1,2 miljoen bedragen. Deze storting wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van Circulus en voorkomt daling van het solvabiliteitspercentage.
Rheden verwerft daarmee een belang van ca. 8% van het geplaatste aandelenkapitaal. De exacte kapitaalstorting en het aantal aandelen worden definitief vastgesteld bij toetreding. Bij toetreding per 1 januari 2026 wordt de waarde bepaald op basis van de balans van 31 december 2024 en het aantal aansluitingen per 30 juni 2025.

Na uitgifte van de aandelen en bijwerking van het aandeelhoudersregister is de gemeente direct volwaardig aandeelhouder. Elke vijf jaar wordt het aantal aandelen herijkt op basis van het aantal aansluitingen.
Nieuwe aandeelhouders verwerven aandelen op basis van hun relatieve aandeel in het aantal

4.5.2 In te brengen activa

Voor veel gemeenten heeft Circulus de inzamelmiddelen in eigendom, waarmee gemeenten financiële middelen vrij spelen. Via een leasetarief worden kapitaalslasten en beheerkosten afgerekend. Rheden geeft er momenteel de voorkeur aan de middelen zelf in eigendom te houden. Hierbij geldt dan vanzelfsprekend een aangepast tarief voor alleen het beheer, waarbij

Rheden zelf de containers en plaatsingskosten financiert. Circulus is altijd bereid een overname van de inzamelmiddelen te bespreken.

Mini-containers

Circulus beheert uniforme mini-containers in het gehele werkgebied. Het vervangen, registreren en onderhouden van containers kan volledig door Circulus verzorgd, inclusief hergebruik van onderdelen. Voor de invoering van DIFTAR kan Circulus containers voorzien van chips voor registratie. Bij overdracht van beheer via een leaseconstructie neemt Circulus de vervangingskosten voor haar rekening.

Verzamelcontainers

Voor ondergrondse verzamelcontainers hanteert Circulus een leaseconstructie met een vast jaartarief per container. Circulus is verantwoordelijk voor plaatsing, onderhoud, en vervanging, ondersteund door een gespecialiseerde dienst in Apeldoorn. Bij een overgang naar gedifferentieerde tarieven werkt Circulus samen met de gemeente aan een plan voor de vervanging van betonnen cocons en metalen containers, waarbij de gemeente ook financieel wordt ontzorgd.

4.6 JURIDISCHE ASPECTEN EN GOVERNANCE

4.6.1 Juridische structuur

Circulus BV, gevestigd in Apeldoorn, is een vennootschap waarvan de afspraken zijn vastgelegd in de statuten, laatst gewijzigd op 12 december 2024.
Gemeenten fungeren zowel als aandeelhouder als opdrachtgever van Circulus.
De juridische structuur van Circulus is formeel vastgelegd in de statuten van Circulus (zie bijlage 1).

Structuurvennootschap

Circulus is sinds 2024 een structuurvennootschap, wat betekent dat het (verzwakte) structuurregime geldt. Een structuur-BV is een speciale vorm van de besloten vennootschap, die te vinden is bij grote ondernemingen die minimaal drie jaar lang een eigen vermogen van minimaal € 16 miljoen hebben en minimaal 100 medewerkers in dienst hebben. Dit is van toepassing op Circulus en betekent dat de rol van Raad van Commissarissen (RvC) en Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) aan bepaalde eisen voldoet, zoals wie welke beslissingsbevoegdheid heeft.

Directie

De onderneming staat onder leiding van een éénhoofdige directie, bijgestaan door een managementteam. De algemeen directeur is mevrouw drs. E.M. (Lisette) Bosch. Haar bevoegdheden en werkwijze zijn aanvullend op de statuten vastgelegd in het *'Directiereglement Circulus BV'*.

Raad van Commissarissen (RvC)

Het toezicht op Circulus wordt uitgevoerd door de RvC, bestaande uit minimaal vijf leden, waaronder een voorzitter. De RvC adviseert de directie en houdt toezicht op het beleid, de algemene gang van zaken en het strategisch beleid van de onderneming. Daarnaast beoordeelt de RvC jaarlijks de managementstructuur en bewaakt zij financiële en operationele risico's, evenals het controlesysteem.
De werkwijze en verantwoordelijkheden van de RvC zijn nader uitgewerkt in het '*Reglement werkwijze en taakverdeling Raad van Commissarissen van Circulus BV*'.

4.6.2 Aandeelhouders

De aandeelhouders van Circulus BV zijn gemeenten die hun dienstverlening via 'quasi inbesteden' hebben ondergebracht bij Circulus. Daarnaast hebben de aandeelhoudende gemeenten Circulus aangewezen als inzamelaar (wet milieubeheer artikel 10.24). Op dit moment zijn de aandeelhoudende gemeenten (in alfabetische volgorde):

Apeldoorn	Doesburg	Voorst
Bronckhorst	Duiven	Westervoort
Brummen	Epe	Zutphen
Deventer	Lochem	

Er zijn drie criteria voor 'quasi inbesteden'.

- Toezicht criterium
  - De gemeente Rheden houdt (samen met de andere aandeelhouders zijnde alle gemeenten) via de AVA toezicht op Circulus als ware het een eigen dienstonderdeel. Het toezicht criterium is geborgd via de statuten waarin is vastgelegd dat elke aandeelhouder een afgevaardigde (aandeelhoudend collegelid) heeft in de Algemene vergadering van aandeelhouders.
  - De vijf leden van de RvC worden benoemd door de AVA.
  - Twee van de vijf leden van de RvC worden benoemd uit een bindende voordracht van de RvC en één lid wordt benoemd uit een bindende voordracht door de ondernemingsraad.
  - De AVA stelt de directeur- bestuurder formeel aan.
- Merendeelcriterium
  - Meer dan 80% van de activiteiten van Circulus zijn overheidsopdrachten van aandeelhouders (gemeenten).
  - Het merendeel van de commerciële activiteiten worden afgewikkeld in een aparte deelneming CiRec BV met een aparte jaarrekening. In de jaarrekening wordt tevens de omzet gerapporteerd die niet binnen de DVO van gemeenten valt. Hiermee is transparant dat Circulus ruimschoots voldoet aan dit criterium.
- Geen direct privé kapitaal
  - Er is geen privékapitaal geïnvesteerd in Circulus

Via de quasi-inbesteding en dit exclusieve recht tot inzameling in Rheden ligt de juridische structuur tussen Circulus en haar aandeelhouders “voor twee ankers” en kan de gemeente Rheden als aandeelhouder toetreden tot Circulus.

4.6.3 Overzicht aandeel van aandeelhoudende gemeenten

In het onderstaande schema zijn per aandeelhouder de zeggenschap en stemverhouding aangegeven. Onder de kolom ‘na toetreding’ wordt de te verwachten aandeelverhouding na toetreding aangegeven. In de kolom ‘bestaande situatie’ is de huidige aandelenverhouding opgenomen. Een en ander wordt definitief gemaakt op basis van de stand aansluitingen Rheden per 30 juni 2025. Rheden zou qua grootte 4e aandeelhouder van Circulus worden, na Apeldoorn, Deventer en Zutphen.

AANDELEN	aansluitingen	aandelen		bestaand	na toetreding
Apeldoorn	74.612	3.586		32%	29%
Deventer	47.787	2.297		20%	19%
Epe	15.598	750		7%	6%
Zutphen	23.202	1.115		10%	9%
Doesburg	5.342	257		2%	2%
Bronckhorst	16.081	773		7%	6%
Brummen	9.601	461		4%	4%
Lochem	15.578	749		7%	6%
Voorst	11.073	532		5%	4%
Duiven	10.701	514		5%	4%
Westervoort	6.591	317		3%	3%
Voor toetreding	236.166	11.351		100%	92%
Rheden	21.437	1.030			8%
Na toetreding	257.603	12.381			100%

Figuur 14 aandelenverhouding na toetreden Rheden

4.6.4 Invloed en zeggenschap aandeelhouders

De invloed en zeggenschap van de gemeente Rheden binnen Circulus is beschreven in paragraaf 3.3.1 en 3.3.2.

4.6.5 Dividend(beleid)

De AVA is statutair bevoegd om besluiten te nemen over het uitkeren van winsten in de vorm van dividend, mits de liquiditeit en de minimale solvabiliteitseis van 25% niet in gevaar komt. Uiteraard wordt gecombineerd met het dividendvoorstel een balanstest als een uitkeringstoets gedaan, om te waarborgen dat de entiteit aan haar financiële verplichtingen kan blijven voldoen.

4.6.6 Uittreden

Bij toetreding van een aandeelhouder wordt een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten tussen de gemeente en Circulus. Conform de statuten van Circulus kan een aandeelhouder uittreden, en de DVO beëindigen.
De DVO is een overeenkomst voor onbepaalde tijd, maar kan door de gemeente worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van vier jaar. De opzegging moet plaatsvinden tussen 24 en 28 maanden na de laatste gemeenteraadsverkiezingen, met een ingangsdatum halverwege de volgende zittingsperiode.

Bij beëindiging van de DVO is de gemeente verplicht de desintegratiekosten te voldoen, zoals vastgelegd in de statuten van Circulus. Deze kosten omvatten onder andere:

- Uitgaven gerelateerd aan het beëindigen van de DVO;
- Kosten voor het economisch noodzakelijk te gelde maken of versneld afschrijven van activa.

Voor een volledige beschrijving van de desintegratiekosten wordt verwezen naar de statuten van Circulus.(bijlage 1)

4.7 OPDRACHTGEVER – OPDRACHTNEMER RELATIE

Circulus werkt in een gelijkwaardig partnerschap samen met haar deelnemende gemeenten om gemeentelijke doelstellingen te realiseren. De gemeente treedt op als opdrachtgever, meestal vertegenwoordigd door een beleidsmedewerker afval en grondstoffen. Soms is daarnaast een aparte contractbeheerder aangesteld. Circulus vervult de rol van opdrachtnemer via een gemeenteadviseur, die waar nodig specialistische ondersteuning binnen Circulus kan inschakelen.

4.7.1 DVO

Circulus heeft de samenwerking met de aandeelhoudende gemeenten vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). In de DVO zijn heldere afspraken gemaakt over de samenwerking tussen de gemeente een Circulus. De DVO bestaat uit drie delen:

- Deel A algemene en juridische afspraken
- Deel B inhoudelijke afspraken
- Deel C financiële afspraken

DVO Deel A; Algemene en juridische afspraken

In deel A van de DVO worden de algemene afspraken beschreven. Deze afspraken gelden voor alle aandeelhoudende gemeenten van Circulus. In 2020 is DVO deel A van Circulus door de aandeelhouders geüpdatet en opnieuw vastgesteld. DVO deel A van de dienstverlenings-overeenkomst kan alleen gewijzigd worden met instemming van alle aandeelhoudende gemeenten,

In DVO deel A staan de afspraken over opdracht en aanvaarding, coördinatie en overleg, verplichtingen t.a.v. personeel, ingebrekestelling en schadeloosstelling.
Model DVO Deel A Circulus is toegevoegd als bijlage 3

DVO Deel B; Inhoudelijke afspraken

In deel B van de DVO worden jaarlijks de inhoudelijk afspraken tussen de opdrachtgever (gemeente) en de opdrachtnemer (Circulus) vastgelegd. De afspraken in DVO deel B kunnen in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer elk jaar aangepast worden.

Gemeenten kunnen op de verschillende domeinen, grondstoffen, buitenruimte en sociaal een DVO deel B afspreken met Circulus. Deze producten en dienstverlening passen binnen het door de gemeente (gemeenteraad) gewenste beleid en doelstellingen.
De gemeente blijft hierin, ook als aandeelhouder en opdrachtgever van Circulus, autonoom.

Vanuit Circulus kan de gemeenteadviseur de gemeente ondersteunen in het proces om te komen tot een beleidsplan. Ook is de gemeenteadviseur beschikbaar om het maken van de gemeentelijke inhoudelijke keuzes te ondersteunen met specifieke kennis, kunde en ervaring.

In DVO deel B wordt er onder andere specifiek ingegaan op de onderwerpen:
- Coördinatie en overleg
- Rapportage en overlegstructuur
- Wijze waarop resultaten bereikt gaan worden
- Beschrijving van uitvoering, advies en communicatie

Model DVO deel B is toegevoegd als bijlage 4

DVO Deel C; Financiële afspraken

In deel C van de DVO worden de financiële afspraken behorende bij de inhoudelijke afspraken tussen de opdrachtgever (gemeente) en de opdrachtnemer vastgelegd. Deel C van de DVO is dan ook onlosmakelijk verbonden met deel B van de DVO.
Deel C van de DVO wordt elk jaar opnieuw vastgelegd tussen de opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (Circulus).

De totstandkoming van de prijzen behorende bij de dienstverlening is vastgelegd in het kostenallocatiemodel dat is afgesproken tussen Circulus en de aandeelhoudende gemeenten. (zie paragraaf 3.4 kostenstructuur). Naast een jaarlijkse indexatie die al vroegtijdig wordt vastgesteld en een eventuele uitbreiding van het aantal aansluitingen (areaalaccres) worden tevens de gevolgen van veranderd beleid financieel doorgerekend in deel C.

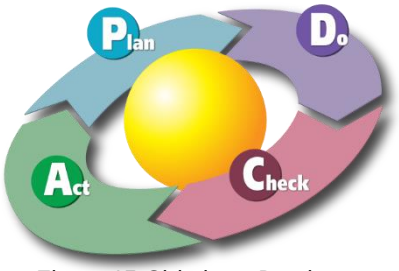
Deze gestructureerde aanpak waarborgt een duidelijke samenwerking tussen Circulus en de gemeenten.

4.7.2 Plan-do-check-act

In de DVO structuur tussen de gemeenten en Circulus wordt ook de bekende cirkel van Deming (plan-do-check-act) gesloten.

PLAN

In DVO deel B worden de resultaatafspraken gemaakt voor de verschilleden producten die opgenomen zijn in de dienstverlening. Deze worden in overleg tussen gemeente en Circulus zo goed en scherp mogelijk omschreven.

Figuur 15 Cirkel van Deming

DO

Circulus voert de dienstverlening uit conform de resultaatafspraken.

CHECK

Volgens de afspraken in DVO deel B wordt er gemonitord en via de kwartaalrapportages gerapporteerd of de dienstverlening conform afspraken en plan verloopt.

ACT

De tussenrapportages kunnen leiden tot aanpassing van de uitvoering om de in DVO deel B gemaakt resultaatafspraken alsnog te gaan halen.

Aan het eind van het jaar worden de jaarresultaten gerapporteerd en besproken tussen gemeente en Circulus. Afhankelijk van de resultaten en de gewenste nieuwe resultaten wordt de DVO deel B aangepast en begint de cyclus opnieuw.

4.8 IMPLEMENTATIEPROCES

Wanneer Circulus de dienstverlening in de gemeente Rheden gaat uitvoeren wordt de implementatie projectmatig opgepakt. Uit de eerdere implementaties bij Voorst, Duiven en Westervoort hebben we de ervaring dat het projectplan (implementatie plan) grofweg zal bestaan uit 3 fasen: voorbereiding integratie, testen en synchronisatie, nazorg

Circulus zal voor het implementatie project een ‘dedicated’ projectleider aanstellen. Binnen Circulus wordt het project geborgd via een stuurgroep die minimaal bestaat uit de projectleider, de manager grondstoffen en de manager klant en beleid.

De voorbereiding en het testen voordat de dienstverlening start zal ongeveer 22 weken in beslag nemen. Na het starten van de dienstverlening zal er nog een periode van nazorg zijn die ongeveer 8 weken.

4.8.1 Doelstellingen project

De uitvoerende organisatie van Circulus is op sterkte, voorbereid en getraind voor het uitvoeren van de dienstverlening;
Inwoners zijn optimaal geïnformeerd en zullen een zo geruisloos mogelijke overgang van de dienstverlening ervaren;

4.8.2 Fasering van het project

Voorbereiding integratie

In deze fase zal gebruik worden gemaakt van een viertal expertise groepen door Circulus medewerkers met specifieke expertises, om de noodzakelijk inrichting van de processen en werkwijze op te leveren.

- De expertise groep Uitvoering houdt zich bezig met alle aspecten van de inzamel dienstverlening. In deze groep wordt onder andere gewerkt aan routes, roosters, materieel en datamanagement.

- De expertise groep (digitale) Dienstverlening aan inwoners. In deze groep wordt onder andere gewerkt aan: dienstverlening via website en App, communicatie en inrichting KCC. In deze expertise groep zal ook de afdeling Communicatie en/of KCC van de gemeente gevraagd worden aan te sluiten.

- De derde expertise groep houdt zich bezig met de Klant en Beleid. In deze groep wordt onder andere gewerkt aan rapportages, samenwerking op gebied van beleid, partnerschap
  In deze expertise groep zal de gemeente adviseur van Circulus samen optrekken met de beleidsmedewerker(s) van de gemeente Rheden. Bij financiële aspecten kunnen ook de financiële experts van zowel gemeente Rheden als ook Circulus aansluiten.

De voorbereidingsfase kan bij beschikbaarheid van de medewerkers met expertise afgerond worden in ongeveer 16 weken.

Testen en synchronisatie

In deze fase zal het in de voorgaande fase opgeleverde aan producten op kwaliteit getoetst worden. Het zal door middel van scenario's, de primaire processen in een separate omgeving van begin tot eind 'aflopen'. Door het zo dicht mogelijk bij een operationele situatie uitvoeren van realistische onderdelen, wordt voorkomen dat op het moment van Go Live blokkerende fouten optreden. In deze fase zullen ook medewerkers van de gemeente gevraagd worden om een aantal zaken te gaan testen.

De fase van toetsen zal normaliter ongeveer 6 weken bedragen.

Nazorg

Nadat de dienstverlening is gestart is er nazorg. Er zal worden gemonitord hoe de dienstverlening in de praktijk verloopt. Wanneer nodig worden aanpassingen gedaan in processen of producten om te komen tot een dienstverlening die aan de afspraken en verwachting voldoet.
Normaliter is de fase van nazorg ongeveer 8 weken, waarna de dienstverlening volledig in de lijnorganisatie is opgenomen en geborgd.

5.1.1 Mogelijke besparingen

In de huidige kosten opgave heeft Circulus zich gehouden aan de uitvraag zoals die door de gemeente Rheden was opgesteld. Dit is conform het beleid zoals dat vastgesteld is door de gemeenteraad van de gemeente Rheden. Mocht de gemeente Rheden op termijn overwegen om op een paar punten het beleid enigszins te wijzigen dan ziet Circulus mogelijkheden om kosten te besparen zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van service of kwaliteit. Hieronder de twee, volgens Circulus, meest voor de hand liggende mogelijkheden.

- De gemeente Rheden is bij deze uitvraag uitgegaan van achterbelading. Wanneer het beleid van de gemeente Rheden zijbelading zou ondersteunen is er bij het inzamelen van grondstoffen die via minicontainers worden ingezameld een besparing mogelijk. Dit kan door, in de delen van de gemeente Rheden waar dit praktisch mogelijk is, zijbelading in te zetten.

- Op dit moment wordt er veel met bovengrondse 1100 liter verzamelcontainers ingezameld. Wanneer de gemeente Rheden over zou gaan naar ondergrondse verzamelcontainers kunnen er kosten bespaard worden.

Dit zijn echter beleidskeuzes. Daarin blijft de gemeente Rheden autonoom en is Circulus in de uitvoering volgend.

6 BIJLAGEN

Bijlage 1	Statuten Circulus BV
Bijlage 2	Model DVO deel A Circulus
Bijlage 3	Model DVO deel B Circulus
Bijlage 4	Kostenallocatie model Circulus
Bijlage 5	Meerjarenstrategie 2025-2028 Circulus
Bijlage 6	Jaarverslag 2023
Bijlage 7	Gedetailleerde kostenopgave **(vertrouwelijk!)**
Bijlage 8	Uitvraag gemeente Rheden

nysingh
advocaten en notarissen

511177-01 / AK / PK

AKTE VAN STATUTENWIJZIGING VAN CIRCULUS B.V.

Op twaalf december tweeduizend vierentwintig verscheen voor mij, mr. Adriana Maria Johanna Hommes-Kuijer, notaris, gevestigd te Zwolle (de **notaris**):
Adri van Hunenstijn-van Campen, geboren te Neede op zestien april negentienhonderd achtenzestig, kantooradres Grote Voort 291C, 8041 BL Zwolle.
De verschenen persoon verklaarde dat de algemene vergadering van: **Circulus B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, met zetel te Apeldoorn, kantoorhoudende Aruba 16, 7332 BK Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 62086014 (de **vennootschap**), op vijf december tweeduizend vierentwintig (05-12-2024) heeft besloten om de statuten van de vennootschap te wijzigen en geheel opnieuw vast te stellen als hierna gemeld en om de verschenen persoon te machtigen om de akte van statutenwijziging te doen passeren.
De statuten van de vennootschap zijn laatstelijk gewijzigd bij akte op dertien december tweeduizend eenentwintig (13-12-2021) verleden voor de notaris.
Ter uitvoering van gemeld besluit heeft de verschenen persoon, verklaard in de statuten van de Vennootschap te wijzigen en geheel opnieuw vast te stellen als volgt:

STATUTEN

Artikel 1.

NAAM EN ZETEL, VERZWAKT STRUCTUURREGIME.

1. De vennootschap draagt de naam: **Circulus B.V.**
2. Zij heeft haar zetel te Apeldoorn.
3. Op de vennootschap is het bepaalde in de artikelen 2:265a, 2:268 tot en met 2:271a en artikel 2:2274 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Artikel 2.

DOEL.

De vennootschap heeft ten doel:

1. Het in opdracht en/of ten behoeve van de in haar aandeelhoudende gemeenten, die haar krachtens het bepaalde in artikel 10.24 Wet Milieubeheer hebben aangewezen als inzameldienst en haar een uitsluitend recht (kunnen) hebben verleend zoals bedoeld in artikel 2.24 sub a Aanbestedingswet 2012, in het algemeen belang werkzaam te zijn op het gebied van bepaalde gemeentelijke taken en/of het voorzien in behoeften van algemeen belang, zoals met name het op het grondgebied van de aandeelhoudende gemeenten (laten) inzamelen, (laten) vervoeren, nuttig (laten) toepassen, (laten) verwijderen en (laten)

verwerken van afvalstoffen en/of grondstoffen, een en ander in de ruimste zin;

2. De vennootschap tracht de in lid 1 van dit artikel omschreven doelstelling te bereiken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten;

3. Verder kan de vennootschap activiteiten ontplooien die verwant zijn aan de in lid 1 van dit artikel genoemde activiteiten, ook voor zover deze niet op het grondgebied van de aandeelhoudende gemeenten worden ontplooid dan wel formeel niet binnen de omvang van het (eventueel) aan de vennootschap verleende uitsluitende recht vallen zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel;

4. Voor zover de vennootschap de in de leden 3 en 5 van dit artikel genoemde activiteiten in opdracht en/of ten behoeve van anderen dan de in haar aandeelhoudende gemeenten verricht, zijn die activiteiten in omvang van ondergeschikt belang ten opzichte van de activiteiten die in opdracht en/of ten behoeve van de in haar aandeelhoudende gemeenten worden verricht;

5. Naast de in de leden 1 en 3 van dit artikel genoemde doelstellingen/taken/activiteiten, heeft de vennootschap tot doel/taak/activiteit:

   (a) het deelnemen in, het financieren van, het voeren van de directie over of de administratie van ondernemingen die tot doel hebben het verrichten van activiteiten in het kader van het verwijderen, (laten) inzamelen en verwerken van afvalstoffen en/of grondstoffen en/of op het gebied van reinigingstaken in het algemeen, een en ander mede in het kader van het milieu- en afval- en/of grondstoffenbeleid van elk der als aandeelhouder aangesloten gemeenten, en het verlenen van diensten en het verstrekken van adviezen aan gemelde ondernemingen;

   (b) het in opdracht en/of ten behoeve van de in haar aandeelhoudende gemeenten (laten) uitvoeren van groenbeheer in de meest ruime zin van het woord;

   (c) de exploitatie van, waaronder begrepen de huur en verhuur, het onderhoud en de leasing van voertuigen en apparatuur, daaronder begrepen het uitvoeren van dealerschappen, op het gebied van afval- en/of grondstoffeninzameling, reiniging, plaagdierbestrijding en ontsmetting, en daarmee aanverwante activiteiten in de ruimste zin des woords;

   (d) voorts kan de vennootschap in het kader van een full-service concept voor integraal ketenbeheer inzake afval- en/of grondstoffenverwijdering en reiniging daarmee verwante activiteiten ontplooien;

   (e) het ontwikkelen van werkgelegenheid voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en het ontplooien van diverse activiteiten hiertoe welke activiteiten ten goede dienen te komen

nysingh
advocaten en notarissen

aan de leefbaarheid van de buurten, waarbij bewoners actief worden betrokken;

(f) het verwerven, exploiteren en vervreemden van rechten van intellectuele en/of industriële eigendom, daaronder mede begrepen al dan niet gepatenteerde know-how, alsmede van registergoederen;

(g) het verwerven en (door-) leasen van bedrijfsmiddelen;

(h) het verkrijgen, verwerven in genot, vervreemden, huren, verhuren, vervaardigen, administreren, financieren, beheren, exploiteren en bezwaren van goederen;

(i) het uitvoeren van en het verlenen van medewerking aan de uitvoering van pensioenregelingen en lijfrente-overeenkomsten;

(j) - voor zover daarop in deze statuten niet een uitzondering is gemaakt- het sluiten van overeenkomsten waarbij de vennootschap zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;

(k) het verrichten van alle handelingen welke met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Artikel 3.

KAPITAAL EN AANDELEN.

1. Het kapitaal van de vennootschap bestaat uit:
   - één of meer aandelen A, genummerd van A1 af;
   - één of meer aandelen B, genummerd van B1 af;
   - één of meer aandelen C, genummerd van C1 af;
   - één of meer aandelen D, genummerd van D1 af;
   - één of meer aandelen E, genummerd van E1 af;
   - één of meer aandelen F, genummerd van F1 af;
   - één of meer aandelen G, genummerd van G1 af;
   - één of meer aandelen H, genummerd van H1 af;
   - één of meer aandelen I, genummerd van I1 af;

   (elk) met een nominale waarde van een euro (€ 1,00).

   Voorts bestaat de mogelijkheid om:
   - één of meer aandelen J, genummerd van J1 af;
   - één of meer aandelen K, genummerd van K1 af,
   - één of meer aandelen L, genummerd van L1 af;
   - één of meer aandelen M, genummerd van M1 af;
   - één of meer aandelen N, genummerd van N1 af, en
   - één of meer aandelen O, genummerd van O1 af,

   uit te geven, (elk) met een nominale waarde van een euro (€ 1,00).
2. Alle aandelen luiden op naam.
3. Er kunnen geen aandeelbewijzen worden uitgegeven.

Artikel 4.

BEGRIPSBEPALINGEN.

1. In deze statuten wordt, voor zover niet uitdrukkelijk anders wordt vermeld, verstaan onder:

(a) **aandeelhouders**: de houders van aandelen soort A, de houders van aandelen soort B, de houders van aandelen soort C, de houders van aandelen soort D, de houders van aandelen soort E, de houders van aandelen soort F, de houders van aandelen soort G, de houders van aandelen soort H, de houders van aandelen soort I, de aandelen soort J, de aandelen soort K, de aandelen soort L, de aandelen soort M, de aandelen soort N en de houders van aandelen van soort O tezamen;

(b) **aandelen**: de aandelen soort A, de aandelen soort B, de aandelen soort C, de aandelen soort D, de aandelen soort E, de aandelen soort F, de aandelen soort G, de aandelen soort H, de aandelen soort I, de aandelen soort J, de aandelen soort K, de aandelen soort L, de aandelen soort M, de aandelen soort N en de aandelen soort O tezamen;

(c) **de algemene vergadering**: de vergadering van de houders van aandelen soort A, de houders van aandelen soort B, de houders van aandelen soort C, de houders van aandelen soort D, de houders van aandelen soort E, de houders van aandelen soort F, de houders van aandelen soort G, de houders van aandelen soort H, de houders van aandelen soort I, de aandelen soort J, de aandelen soort K, de aandelen soort L, de aandelen soort M, de aandelen soort N en de houders van aandelen van soort O tezamen;

(d) **afhankelijke maatschappij**: een afhankelijke maatschappij in de zin van artikel 2:262 van het Burgerlijk Wetboek;

(e) **certificaathouders**: houders van certificaten;

(f) **certificaten**: certificaten op naam van aandelen in het kapitaal van de vennootschap;

(g) **directeur(en)**: bestuurder(s) in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

(h) **directie**: het bestuur in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

(i) **e-mail**: een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht;

jaarrekening: de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting;

(j) **vergadergerechtigden**: aandeelhouders, certificaathouders die vergadergerechtigd zijn, stemgerechtigde vruchtgebruikers van aandelen en stemgerechtigde pandhouders van aandelen;

(k) **vergaderrecht**: het recht om de algemene vergadering bij te wonen en daarin het woord te voeren.

2. Onder het begrip: "schriftelijk" wordt in deze statuten tevens begrepen: per telefax of per e-mail.

nysingh
advocaten en notarissen

3. De definities als bedoeld in lid 1 hebben in het enkelvoud dezelfde betekenis als in het meervoud en omgekeerd.

Artikel 5.

REGISTER VAN AANDEELHOUDERS

1. De directie houdt ten kantore van de vennootschap een register waarin de volgende gegevens zijn opgenomen:
   (a) de namen en adressen van alle aandeelhouders met vermelding van de datum waarop zij de aandelen hebben verkregen, de datum van de erkenning of betekening, de soort van de aandelen, alsmede van het op ieder aandeel gestorte bedrag;
   (b) indien en voor zover van toepassing, het feit dat aan aandelen geen stemrecht toekomt;
   (c) de namen en adressen van hen die een recht van vruchtgebruik of een pandrecht op aandelen hebben, met vermelding van de datum waarop zij het recht hebben verkregen en de datum van erkenning of betekening, alsmede met vermelding welke aan de aandelen verbonden rechten hen toekomen;
   (d) de namen en adressen van de houders van certificaten van aandelen waaraan vergaderrecht is verbonden, met vermelding van de datum waarop het vergaderrecht aan het betreffende certificaat is verbonden en de datum van erkenning of betekening;
   (e) de e-mailadressen van de vergadergerechtigden die instemmen met oproeping voor de algemene vergadering door middel van e-mail, zomede de vermelding dat de betreffende vergadergerechtigde met zodanige oproeping heeft ingestemd;
   (f) het van rechtswege ontstane pandrecht op aandelen waarvoor certificaten met vergaderrecht zijn uitgegeven; en
   (g) ieder verleend ontslag van aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen.

   Het register wordt regelmatig bijgehouden. Iedere aantekening in het register wordt getekend door een directeur.
2. Zodra door een vergadergerechtigde de instemming met oproeping per e-mail is ingetrokken, wordt de vermelding van het e-mailadres uit het register verwijderd.
3. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge lid 1 in het register moeten worden opgenomen, verschaffen aan de directie tijdig de nodige gegevens.
4. De directie verstrekt desgevraagd aan een aandeelhouder, een vruchtgebruiker, een pandhouder en een houder van een certificaat van een aandeel waaraan bij de statuten vergaderrecht is verbonden om niet een uittreksel uit het register met betrekking tot zijn recht op een aandeel of certificaat van een aandeel. Rust op het aandeel een recht van

vruchtgebruik of een pandrecht, dan vermeldt het uittreksel welke aan de aandelen verbonden rechten hen toekomen.

5. De directie legt het register ten kantore van de vennootschap ter inzage van de vergadergerechtigden. De gegevens van het register omtrent niet-volgestorte aandelen zijn ter inzage van ieder van de vergadergerechtigden; een afschrift of uittreksel van deze gegevens wordt ten hoogste tegen kostprijs verstrekt.

6. Vergadergerechtigden en pandhouders en vruchtgebruikers zonder stemrecht zijn verplicht er zorg voor te dragen dat hun woonplaats en adres – daaronder een e-mailadres begrepen – te allen tijde bij de vennootschap bekend zijn; zij zijn zelf aansprakelijk voor de schade die uit het niet voldoen aan deze verplichting voor hen mocht voortvloeien.

7. Oproepingen, kennisgevingen, verklaringen, verzoeken, opgaven, mededelingen en, in het algemeen, alle berichten die bestemd zijn voor de in de vorige zin bedoelde personen, worden gericht aan de bij de vennootschap bekende adressen als bedoeld in het vorige lid.

Artikel 6.

UITGIFTE VAN AANDELEN. VOORKEURSRECHT.

1. Onder uitgifte van aandelen wordt mede begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, alsmede het vervreemden door de vennootschap van aandelen in haar kapitaal die zij zelf houdt, tenzij deze statuten anders bepalen.

   Onder uitgifte van aandelen wordt niet begrepen het uitgeven van aandelen aan iemand, indien en voor zover deze een voordien reeds verkregen recht tot het nemen van aandelen uitoefent.

2. Uitgifte van aandelen geschiedt door de directie ingevolge een besluit van de algemene vergadering.

   De algemene vergadering kan besluiten tot uitgifte en vervreemding van aandelen van een bepaalde soort slechts nemen met inachtneming van het bepaalde in artikel 39 van deze statuten.

   Voor de uitgifte van aandelen, waaronder niet begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij de betrokkenen partij zijn.

3. Bij het besluit tot uitgifte van aandelen worden de koers en de verdere voorwaarden van uitgifte door de algemene vergadering bepaald.

   Tevens wordt bepaald of aan het aandeel stemrecht verbonden is.

4. De vennootschap kan bij uitgifte van aandelen geen eigen aandelen nemen.

5. Iedere aandeelhouder heeft bij uitgifte van aandelen een voorkeursrecht naar evenredigheid van het gezamenlijke bedrag van zijn aandelen, onverminderd het hierna in lid 6 bepaalde.

   Een niet toewijsbaar overschot wordt per aandeel -op een door de directie te bepalen wijze- onder de gegadigde aandeelhouders verloot.

nysingh
advocaten en notarissen

Telkens indien en voor zover er van het voorkeursrecht geen gebruik wordt gemaakt, komt het toe aan de overige gegadigde aandeelhouders in evenredigheid van hun bezit aan aandelen.

Het voorkeursrecht kan telkens voor een enkele uitgifte worden beperkt of uitgesloten bij besluit van de algemene vergadering met inachtneming van het bepaalde in artikel 39 van deze statuten.

6. Bij de uitoefening van het voorkeursrecht hebben de houders van aandelen van dezelfde soort als de uit te geven aandelen voorrang boven de houders van aandelen van de andere soort. De gegadigde houders van aandelen van dezelfde soort als waartoe de uit te geven aandelen behoren zullen onderling dit recht van voorrang hebben naar evenredigheid van het gezamenlijke bedrag van hun aandelen van de desbetreffende soort.

Aandeelhouders hebben geen voorkeursrecht bij uitgifte van aandelen aan werknemers van de vennootschap of van een groepsmaatschappij.

7. De vennootschap kondigt de uitgifte met voorkeursrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend schriftelijk aan alle aandeelhouders aan.

Het voorkeursrecht kan worden uitgeoefend gedurende ten minste vier weken na de dag van verzending van de aankondiging.

8. Bij het nemen van een aandeel moet daarop het nominale bedrag worden gestort.

Bedongen kan worden dat het nominale bedrag of een deel daarvan eerst behoeft te worden gestort na verloop van een bepaalde tijd of nadat de vennootschap het zal hebben opgevraagd.

Storting op een aandeel moet in geld geschieden, voor zover niet een andere inbreng is overeengekomen. Storting in geld in een andere geldeenheid dan die waarin het nominale bedrag van de aandelen luidt, kan slechts geschieden met toestemming van de vennootschap.

Artikel 7.

VERKRIJGING VAN (EIGEN) AANDELEN/CERTIFICATEN.

1. De directie beslist over de verkrijging van aandelen in het kapitaal van de vennootschap.

Verkrijging door de vennootschap van niet-volgestorte aandelen in haar kapitaal is nietig.

2. De vennootschap mag, behalve om niet, geen volgestorte eigen aandelen verkrijgen indien:

(a) het eigen vermogen van de vennootschap, verminderd met de verkrijgingsprijs, kleiner is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden;

(b) indien de directie weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging van de aandelen niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden;

(c) door de algemene vergadering of door een door deze aangewezen ander vennootschapsorgaan machtiging tot de verkrijging is verleend.

3. Verkrijging van eigen aandelen is niet toegestaan, indien en voor zover door die verkrijging niet ten minste een (1) aandeel met stemrecht door een ander dan de vennootschap of een dochtermaatschappij wordt gehouden.

4. Indien de vennootschap na een verkrijging anders dan om niet, niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de verkrijging wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien, jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden tot vergoeding van het tekort dat door de verkrijging is ontstaan met de wettelijke rente vanaf de dag van de verkrijging. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de aandelen heeft verkregen en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. De vervreemder van de aandelen die wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden is jegens de vennootschap gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de verkrijging van zijn aandelen is ontstaan, voor ten hoogste de verkrijgingsprijs van de door hem vervreemde aandelen, met de wettelijke rente vanaf de dag van de verkrijging.
De directeuren en de vervreemder zijn niet bevoegd tot verrekening van hun schuld uit hoofde van dit artikel.

5. Ingeval van een verkrijging onder algemene titel door de vennootschap van aandelen als gevolg waarvan de vennootschap samen met haar dochtermaatschappijen alle aandelen houdt, is het bepaalde artikel 2:207a lid 2 Burgerlijk Wetboek van toepassing.

6. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

Artikel 8.

KAPITAALVERMINDERING.

1. De algemene vergadering kan besluiten tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van aandelen of door het bedrag van aandelen bij statutenwijziging te verminderen. In dit besluit moeten de aandelen waarop het besluit betrekking heeft, worden aangewezen en moet de uitvoering van het besluit zijn geregeld.

2. Een besluit tot intrekking kan slechts betreffen aandelen die de vennootschap zelf houdt of waarvan zij de certificaten houdt, dan wel alle aandelen van een soort of aanduiding waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij kunnen worden ingetrokken met terugbetaling, of wel de uitgelote aandelen van een soort waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij kunnen worden uitgeloot met terugbetaling. In-

nysingh
advocaten en notarissen

andere gevallen kan slechts tot intrekking worden besloten met instemming van de betrokken aandeelhouders.
Ingeval van intrekking met terugbetaling van een bepaalde soort aandelen wordt, naast de nominale waarde van die aandelen, zo mogelijk aan de houders van de desbetreffende soort aandelen uitgekeerd een bedrag ter grootte van de met die aandelen corresponderende resultatenrekening, na aanzuivering daarvan met de voordien nog niet aangezuiverde afboekingen van die reserve als bedoeld in artikel 35, lid 6.

3. Vermindering van het nominale bedrag van aandelen zonder terugbetaling en zonder ontheffing van de verplichting tot storting moet naar evenredigheid op alle aandelen van een zelfde soort of aanduiding plaatsvinden. Van het vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle aandeelhouders.

4. Een ontheffing van de verplichting tot volstorting is slechts mogelijk ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de aandelen. Zulk een ontheffing, alsmede een terugbetaling die geschiedt ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de aandelen, moet naar evenredigheid op alle aandelen geschieden, tenzij voor de uitgifte van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding of nadien met instemming van alle houders van aandelen van de desbetreffende soort of aanduiding in de statuten is bepaald dat ontheffing of terugbetaling kan geschieden uitsluitend op die aandelen; voor die aandelen geldt de eis van evenredigheid. Van het vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle betrokken aandeelhouders.

5. Het bepaalde in artikel 38, leden 2 tot en met 4, is van overeenkomstige toepassing.

6. Op een besluit tot vermindering van het kapitaal met terugbetaling zijn de leden 3 tot en met 8 van artikel 36 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.

AANDELEN BEHORENDE TOT EEN GEMEENSCHAP.

1. Behoren één of meer aandelen of een recht van vruchtgebruik of een pandrecht daarop, dan wel één of meer certificaten of een recht van vruchtgebruik of een pandrecht daarop tot een gemeenschap waarop titel 3:7, Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan kunnen de deelgenoten zich slechts door één persoon tegenover de vennootschap doen vertegenwoordigen.

2. De aanwijzing van een vertegenwoordiger als in lid 1 van dit artikel bedoeld of een wijziging daarvan heeft tegenover de vennootschap eerst effect, zodra haar daarvan - indien de vennootschap zulks verlangt - op deugdelijke wijze is gebleken.

Artikel 10.

KWALITEITSEIS. EXTRA VERPLICHTINGEN VOOR AANDEELHOUDERS.

1. Aandeelhouders kunnen slechts zijn publiekrechtelijke rechtspersonen als bedoeld in artikel 2:1 van het Burgerlijk Wetboek alsmede naamloze vennootschappen of besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan de aandelen op grond van de statuten uitsluitend rechtstreeks of middellijk kunnen worden gehouden door publiekrechtelijke rechtspersonen dan wel de vennootschap.
2. Indien de Dienstverleningsovereenkomst ("DVO") ten aanzien van een aandeelhouder (gemeente) eindigt is deze aandeelhouder verplicht de daaruit voortvloeiende schade en kosten voor de vennootschap binnen drie maanden na die beëindiging te vergoeden aan de vennootschap, deze schade en kosten hierna ook te noemen: "desintegratiekosten". Onder desintegratiekosten zijn in ieder geval te verstaan: (i) kosten verband houdende met beëindiging van de DVO en (ii) kosten als gevolg van economisch noodzakelijk te gelde te maken of versneld afschrijven van activa. Deze desintegratiekosten worden bij gebreke van overeenstemming -hetgeen in ieder geval wordt aangenomen het geval te zijn als niet binnen drie maanden na de vorenbedoelde beëindiging van de DVO overeenstemming is bereikt-, vastgesteld op de wijze als bepaald in artikel 11A lid 6 van deze statuten.
3. Het aantal door de aandeelhouders gehouden aandelen dient evenredig te zijn aan het aantal aansluitingen.
De aandeelhouders zullen iedere vijf jaar, of zoveel eerder de algemene vergadering hiertoe besluit, nagaan of aan het in de eerste volzin van dit lid bepaalde is voldaan. In geval van een afwijking van het in de eerste volzin van dit lid bepaalde, zullen de aandeelhouders tezamen bewerkstelligen dat zo spoedig mogelijk de juiste verhouding wordt bereikt door middel van uitgifte en/of inkoop en/of intrekking van aandelen, steeds tegen de nominale waarde van de betreffende aandelen en steeds op de voor aandeelhouders en de vennootschap meest billijke en kostenefficiënte wijze.
4. Indien een aandeelhouder niet voldoet aan het in lid 1 van dit artikel gestelde vereiste en/of indien een aandeelhouder niet binnen drie maanden nadat een verplichting als bedoeld in lid 2 van dit artikel voor hem is gaan gelden aan die verplichting heeft voldaan, is het aan zijn aandelen verbonden stemrecht en het recht om daarop uitkeringen te ontvangen opgeschort totdat hij alsnog aan die verplichting heeft voldaan.

Artikel 11A
GOEDKEURINGSREGELING.

1. Vervreemding van aandelen is slechts mogelijk na verkregen goedkeuring van de algemene vergadering.
2. Een aandeelhouder die één of meer van zijn aandelen wil vervreemden moet daarvan, onder opgave van de voorgenomen te vervreemden aandelen, mededeling doen aan de directie. De directie is alsdan verplicht een algemene vergadering bijeen te roepen tegen een zodanig-

nysingh
advocaten en notarissen

tijdstip dat deze vergadering binnen een maand na ontvangst van bedoelde mededeling wordt gehouden. In deze vergadering moet worden besloten of de vereiste goedkeuring al dan niet zal worden verleend, welk besluit binnen twee weken nadat de vergadering is gehouden aan de betrokken aandeelhouder moet worden medegedeeld. Is binnen twee maanden nadat het voornemen tot vervreemding aan de directie is medegedeeld, geen beslissing aan degene die wil vervreemden medegedeeld, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend op de laatste dag van de vorenbedoelde termijn van twee maanden.

3. Indien goedkeuring tot de vervreemding wordt verleend of geacht wordt te zijn verleend, dan moet de overdracht overeenkomstig de mededeling plaatsvinden binnen drie maanden nadat de goedkeuring is verleend, of geacht wordt te zijn verleend, bij gebreke waarvan de goedkeuring is vervallen.

4. Indien de goedkeuring wordt geweigerd, moet het desbetreffende orgaan bij hetzelfde besluit één of meer gegadigden aanwijzen, die bereid zijn alle aandelen waarop het verzoek betrekking heeft tegen contante betaling over te nemen.
Indien en voor zover de vennootschap bevoegd is aandelen in haar eigen kapitaal te verwerven kan zij ook zonder de instemming van de verzoeker als gegadigde worden aangewezen. Gelijktijdig met de mededeling aan de betrokken aandeelhouder dat de vereiste goedkeuring wordt geweigerd, moet hem opgave worden gedaan van bedoelde gegadigde(n), bij gebreke waarvan de goedkeuring geacht wordt te zijn verleend. Artikel 11A lid 3 is van overeenkomstige toepassing.

5. De verzoeker dient binnen vijftien dagen na de mededeling bedoeld in lid 4 te verklaren of hij aan de daarin genoemde gegadigde(n) wenst te vervreemden, bij gebreke waarvan hij geacht wordt zijn verzoek te hebben ingetrokken.

6. De overnameprijs zal zoveel mogelijk door de verzoeker en de gegadigde(n) in onderling overleg worden vastgesteld, een en ander met inachtneming van het hierna bepaalde. Zo vaststelling van de prijs van de aandelen niet in onderling overleg mogelijk blijkt -hetgeen in ieder geval wordt aangenomen het geval te zijn als niet binnen drie maanden na de mededeling bedoeld in lid 1 overeenstemming is bereikt-, wordt de prijs vastgesteld door drie onafhankelijke deskundigen, één te benoemen door de verzoeker, één te benoemen door de vennootschap namens de gegadigde(n) en één in onderling overleg door de door de verzoeker en de vennootschap benoemde deskundigen, dan wel -indien geen van de belanghebbenden zich daartegen verzet- door één onafhankelijke deskundige, te benoemen door belanghebbenden in onderling overleg.
Indien een partij niet binnen zeven dagen na afloop van de hiervoor in dit lid genoemde termijn van twee maanden een deskundige heeft benoemd

en/of indien de door de aanbieder en de gegadigde benoemde deskundigen niet binnen zeven dagen na afloop van de hiervoor in dit lid genoemde termijn van twee maanden overeenstemming hebben bereikt, wordt/worden die deskundige(n) op verzoek van de meest gerede partij benoemd door het Nederlands Instituut voor Register valuators .

7. De in het vorige lid bedoelde deskundige(n) is/zijn gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van de vennootschap en tot het verkrijgen van alle inlichtingen waarvan kennisneming voor zijn/hun waardering dienstig is. De deskundige(n) is/zijn verplicht de door hem/hen vastgestelde prijs aan de directie op te geven; de directie is verplicht deze prijs onverwijld mede te delen aan de verzoeker en de gegadigde(n).

8. De verzoeker is bevoegd zijn verzoek in te trekken, mits dat geschiedt binnen dertig dagen nadat de prijs, waarvoor hij de aandelen aan de gegadigde(n) kan overdragen, aan hem is medegedeeld.

9. De aandelen dienen te worden overgedragen binnen drie maanden nadat de prijs waarvoor de aandelen aan de gegadigden kunnen worden overgedragen is vastgesteld, al dan niet door deskundigen.

10. De kosten aan benoeming van de deskundige(n) en aan de waardering verbonden komen voor rekening van:
    (a) de verzoeker, indien hij zijn verzoek intrekt;
    (b) de verzoeker voor de helft en de gegadigde(n) waaraan de overdracht plaatsvindt voor de andere helft, in dier voege dat iedere gegadigde waaraan overdracht plaatsvindt, bijdraagt in verhouding tot het aantal aan hem overgedragen aandelen;
    (c) de vennootschap in alle overige gevallen.

    De deskundige(n) als bedoeld in lid 6 van dit artikel is/zijn bevoegd, naar redelijkheid en billijkheid, te bepalen dat voormelde kosten op een andere wijze dan hiervoor vermeld ten laste komen van de verzoeker, de gegadigde(n) en/of de vennootschap.

11. Indien een aandeelhouder die overeenkomstig het in lid 6 bepaalde gehouden is aandelen te leveren na verloop van een termijn van tenminste dertig dagen na daartoe schriftelijk te zijn gesommeerd in gebreke blijft met de nakoming van de leveringsplicht, dan is de vennootschap onherroepelijk tot de overdracht gemachtigd. De vennootschap zal in dat geval de opbrengst, na aftrek van alle terzake vallende kosten, uitkeren aan de aandeelhouder.

12. Mededelingen, opgaven en kennisgevingen ingevolge dit artikel 11A geschieden schriftelijk.

13. Het in dit artikel bepaalde blijft buiten toepassing indien een aandeelhouder krachtens de wet tot overdracht van aandelen aan een ander verplicht is.

14. Het in dit artikel bepaalde blijft buiten toepassing op die overdrachten ten aanzien waarvan alle aandeelhouders hebben medegedeeld af te zien van de naleving van die bepalingen. Overdracht kan daarna slechts

nysingh
advocaten en notarissen

geschieden binnen drie maanden nadat al die aandeelhouders zodanige verklaring hebben afgelegd.

15. Toedeling van aandelen uit hoofde van verdeling van een gemeenschap geldt als vervreemding in de zin van lid 1, tenzij het betreft een verdeling van een gemeenschap met toedeling van de aandelen aan degene van wiens zijde de aandelen in die gemeenschap zijn gevallen.

Artikel 11B.

1. Indien:
   (d) een aandeelhouder ophoudt aan de aan hem gestelde kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 10 te voldoen, en/of
   (e) de Dienstverleningsovereenkomst tussen een aandeelhouder en de vennootschap is geëindigd,

   dan is hij verplicht binnen drie maanden na de aanvang van deze situatie zijn aandelen, middels aangetekend schrijven gericht aan de directie, aan de vennootschap aan te bieden. De directie is verplicht zo spoedig mogelijk nadat bedoeld aanbod haar heeft bereikt een algemene vergadering bijeen te roepen. De algemene vergadering dient binnen drie maanden nadat het aanbod de vennootschap heeft bereikt een rechtspersoon aan te wijzen als bedoeld in artikel 10 lid 1, die bereid en in staat is de aandelen tegen contante betaling over te nemen; de algemene vergadering kan tevens de vennootschap zelf aanwijzen, indien en voor zover de vennootschap bevoegd is aandelen in haar eigen kapitaal te verwerven.
   De aandeelhouder is alsdan verplicht zijn aandelen aan de door de algemene vergadering aangewezen gegadigde aan te bieden. Het bepaalde in artikel 11A is van overeenkomstige toepassing voor wat betreft de bepaling van de waarde van de aandelen en het tijdstip van levering.
2. Indien de aandeelhouder niet voldoet aan de in lid 1 van dit artikel 11B gestelde verplichting tot levering is de vennootschap daartoe onherroepelijk gemachtigd om namens hem zijn aandeel of aandelen te leveren en daartoe het nodige te verrichten.

Artikel 11C.

Het in de artikelen 11A en 11B bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de overdracht of overgang van:

a. voorkeursrechten bij uitgifte van aandelen; of
b. rechten tot het nemen van aandelen.

Artikel 12.

LEVERING VAN AANDELEN.

Voor de levering van aandelen is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij betrokkenen partij zijn. Een levering als in de vorige zin bedoeld werkt mede van rechtswege tegenover de vennootschap. Behoudens in het geval dat de vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan de desbetreffende aandelen verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat zij de rechtshandeling overeenkomstig

de wet heeft erkend of de akte overeenkomstig de wet aan haar is betekend.

Artikel 13.

VRUCHTGEBRUIK OP AANDELEN.

1. Op aandelen kan een recht van vruchtgebruik worden gevestigd.
2. De aandeelhouder heeft het stemrecht op aandelen waarop een recht van vruchtgebruik is gevestigd.
3. De vruchtgebruiker heeft geen vergaderrechten.
4. Uit het aandeel voortspruitende rechten, strekkende tot het verkrijgen van aandelen, komen aan de aandeelhouder toe, met dien verstande dat hij de waarde daarvan moet vergoeden aan de vruchtgebruiker, voor zover deze krachtens zijn recht van vruchtgebruik daarop aanspraak heeft.
5. Het bepaalde in artikel 12 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging, de afstand en de levering van het recht van vruchtgebruik op aandelen.

Artikel 14.

PANDRECHT OP AANDELEN.

1. Op aandelen kan pandrecht worden gevestigd.
2. De aandeelhouder heeft het stemrecht op aandelen waarop een pandrecht is gevestigd.
3. De pandhouder heeft geen vergaderrechten.
4. Het bepaalde in artikel 11A is van overeenkomstige toepassing op de vervreemding en overdracht van aandelen door de pandhouder of de verblijving van aandelen aan de pandhouder, met dien verstande dat de pandhouder alle ten aanzien van de vervreemding en overdracht aan de aandeelhouder toekomende rechten uitoefent en diens verplichtingen ter zake nakomt.
5. Het bepaalde in artikel 12 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging en de levering van een pandrecht op aandelen.

Artikel 15.

DIRECTIE. BESLUITVORMING.

1. De vennootschap wordt bestuurd door een directie, bestaande uit een of meer directeuren, onder toezicht van een raad van commissarissen.
2. Een meerhoofdige directie vergadert zo dikwijls een directeur daarom verzoekt.
3. Een meerhoofdige directie besluit met volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staken van stemmen is de algemene vergadering bevoegd ter zake een besluit te nemen.
4. Indien een directeur direct of indirect een persoonlijk tegenstrijdig belang heeft met de vennootschap neemt hij geen deel aan de beraadslaging en besluitvorming ter zake binnen de directie. Indien hierdoor geen directiebesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de raad van commissarissen.
5. De directie kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits dit schriftelijk geschiedt en alle stemgerechtigde directeuren met deze wijze-

nysingh
advocaten en notarissen

van besluitvorming hebben ingestemd. De leden 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing.

6. De directie is zonder goedkeuring van de algemene vergadering, doch na verkregen toestemming van de raad van commissarissen, bevoegd tot het verrichten van rechtshandelingen als bedoeld in artikel 2:204, lid 1, Burgerlijk Wetboek.
7. De directie is zonder opdracht van de algemene vergadering niet bevoegd tot het doen van aangifte tot faillietverklaring van de vennootschap.

Artikel 16.
BENOEMING EN BEZOLDIGING VAN DIRECTEUREN.

1. Het aantal directeuren wordt vastgesteld door de algemene vergadering.
2. Directeuren worden benoemd door de algemene vergadering. Ook een rechtspersoon kan tot directeur worden benoemd. De algemene vergadering kan één of meer directeuren de titel algemeen directeur verlenen en te allen tijde ontnemen.
3. De vennootschap heeft een beleid op het terrein van bezoldiging van de directie. Het beleid wordt vastgesteld door de algemene vergadering op voorstel van de raad van commissarissen.
   De bezoldiging van de directeuren, hun overige arbeidsvoorwaarden en de verdere bijzonderheden en voorwaarden omtrent de aanstelling, worden met inachtneming van het in de vorige volzin bedoelde bezoldigingsbeleid, vastgesteld door de raad van commissarissen.

Artikel 17.
SCHORSING EN ONTSLAG.

1. Directeuren kunnen te allen tijde worden geschorst en ontslagen door het orgaan dat tot zijn benoeming bevoegd is, doch niet dan nadat hij in de gelegenheid is gesteld in de vergadering waarin tot zijn schorsing of ontslag wordt besloten, te worden gehoord, waarbij hij zich door een raadsman kan doen bijstaan of vertegenwoordigen.
2. Een besluit tot schorsing of ontslag, anders dan op eigen verzoek, kan door het orgaan dat tot benoeming bevoegd is slechts worden genomen in een vergadering met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, welke twee/derde meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, niet te boven gaan.
3. Indien het orgaan, dat tot benoeming bevoegd is, niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing beslist over de ten aanzien van de geschorste te nemen maatregelen, is deze schorsing vervallen.
4. De raad van commissarissen kan een directeur schorsen. Na een dergelijk besluit roept de raad van commissarissen een algemene vergadering bijeen, welke vergadering zal beslissen over de ten aanzien van de geschorste te nemen maatregelen. Alvorens deze beslissing te nemen, zal de geschorste in de gelegenheid worden gesteld in deze vergadering te worden gehoord.

Artikel 18.
DIRECTIEREGLEMENT. TAAKVERDELING DIRECTEUREN.

1. De directie kan, met inachtneming van deze statuten, een reglement opstellen, waarin aangelegenheden betreffend de taakverdeling en werkwijze van de directie worden geregeld. Goedkeuring van de algemene vergadering is nodig voor besluiten van de directie, strekkende tot het vaststellen, wijzigen of opheffen van een directiereglement.
   Voorts kunnen de directeuren, al dan niet bij reglement, hun werkzaamheden onderling verdelen. Bij gebreke van overeenstemming kan de algemene vergadering besluiten met welke taken ieder van de directeuren meer speciaal zal zijn belast.
2. Elke directeur is tegenover de vennootschap gehouden tot een behoorlijke vervulling van zijn taak. Tot de taak van de directeur behoren alle bestuurstaken die niet bij of krachtens de wet of de statuten aan een- of meer andere directeuren zijn toebedeeld.
   Bij de vervulling van hun taak richten de directeuren zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
   Elke directeur draagt verantwoordelijkheid voor de algemene gang van zaken. Hij is voor het geheel aansprakelijk terzake van onbehoorlijk bestuur, tenzij hem mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken geen ernstig verwijt kan worden gemaakt en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.

Artikel 19.
ONTSTENTENIS OF BELET VAN EEN OF MEER DIRECTEUREN.

1. Ingeval van ontstentenis of belet van een of meer directeuren zijn de overblijvende directeuren of is de enig overblijvende directeur tijdelijk met het bestuur belast, onverminderd het bepaalde in artikel 15.
2. Ingeval van ontstentenis of belet van alle directeuren of van de enig directeur is de raad van commissarissen met het bestuur belast, in welk geval de raad van commissarissen bevoegd is uit of buiten zijn midden een of meer personen aan te wijzen die tijdelijk met het gehele bestuur zullen zijn belast.
   De beloning van een tijdelijke functionaris zal door de raad van commissarissen worden vastgesteld.
3. Indien lid 2 van dit artikel toepassing vindt, is de raad van commissarissen verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen.

Artikel 20.
VERTEGENWOORDIGING.

1. De directie vertegenwoordigt de vennootschap.
   De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt bovendien toe aan:

nysingh
advocaten en notarissen

(a) hetzij iedere directeur met de titel algemeen directeur afzonderlijk;

(b) hetzij twee gezamenlijk handelende directeuren.

2. De directie is bevoegd om, onverminderd hetgeen geldt op grond van artikel 21, te besluiten tot het aanstellen van procuratiehouders met algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid. Ieder hunner vertegenwoordigt de vennootschap met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid gesteld.
Hun titulatuur wordt door de directie bepaald.

3. Indien alle aandelen in het kapitaal van de vennootschap worden gehouden door één aandeelhouder, worden, indien deze aandeelhouder tevens de vennootschap vertegenwoordigt, rechtshandelingen van de vennootschap met deze enig aandeelhouder schriftelijk vastgelegd.

Artikel 21.
MACHTIGING OF GOEDKEURING VOOR BESLUITEN VAN DE DIRECTIE.

1. De directie behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen en de algemene vergadering voor besluiten van de directie strekkende tot:
   (a) het vaststellen van een jaarbegroting, kasstroom- en resultatenprognose en bijbehorend businessjaarplan en investeringsplan;
   (b) het in belangrijke mate wijzigen van de aard van de werkzaamheden van de vennootschap;
   (c) het, hetzij door de vennootschap zelf, hetzij door een dochtermaatschappij, oprichten van, deelnemen in, overnemen van of het gaan voeren van het bestuur over een andere onderneming, alsmede het afstoten of liquideren dan wel het beëindigen van het management over zodanige onderneming, alsmede het in enigerlei andere vorm aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere onderneming;
   (d) het nemen van een rechtstreekse of middellijke deelneming in het kapitaal van een andere onderneming en het wijzigen van de omvang van zodanige deelneming;
   (e) het aangaan van overeenkomsten waarbij de vennootschap zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt;
   (f) het doen van een voorstel tot juridische fusie of splitsing in de zin van Titel 7, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
2. De directie behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen voor alle besluiten van de directie strekkende tot:
   (a) het uitbrengen van stem op aandelen in de algemene vergadering van CiRec B.V.;
   (b) uitgifte en verkrijging van aandelen in en schuldbrieven ten laste van de vennootschap of van schuldbrieven ten laste van

een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma waarvan de vennootschap volledig aansprakelijke vennote is;

(c) medewerking aan de uitgifte van certificaten op naam van aandelen;

(d) het aanvragen van toelating van de onder b en c bedoelde schuldbrieven onderscheidenlijk certificaten tot de handel op een handelsplatform, als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een handelsplatform vergelijkbaar systeem uit een staat die geen lidstaat is dan wel het aanvragen van een intrekking van zodanige toelating;

(e) het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de vennootschap of een afhankelijke maatschappij met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijke vennote in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de vennootschap;

(f) het nemen van een deelneming ter waarde van ten minste een vierde van het bedrag van het geplaatste kapitaal met de reserves volgens de balans met toelichting van de vennootschap, door haar of een afhankelijke maatschappij in het kapitaal van een andere vennootschap, alsmede het ingrijpend vergroten of verminderen van zulk een deelneming;

(g) investeringen welke een bedrag gelijk aan ten minste een vierde gedeelte van het geplaatste kapitaal met de reserves der vennootschap volgens haar balans met toelichting vereisen;

(h) een voorstel tot wijziging van de statuten;

(i) een voorstel tot ontbinding van de vennootschap;

(j) aangifte van faillissement en aanvraag van surséance van betaling;

(k) beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de vennootschap of van een afhankelijke maatschappij tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek;

(l) ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers van de vennootschap of van een afhankelijke maatschappij;

(m) een voorstel tot vermindering van het geplaatste kapitaal.

Het ontbreken van goedkeuring van de raad van commissarissen op een besluit als bedoeld in dit lid, tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de directie of directeuren niet aan.

3. De algemene vergadering kan, gehoord de raad van commissarissen, in een daartoe strekkend besluit nauwkeurig te omschrijven besluiten van de directie aangeven, welke de goedkeuring van de algemene vergadering, dan wel van de raad van commissarissen behoeven.

nysingh
advocaten en notarissen

4. De directie verschaft aan de raad van commissarissen tijdig de voor de uitoefening van diens taak noodzakelijke gegevens.
Voorts legt het jaarlijks aan de raad van commissarissen ter goedkeuring over een begroting en een bedrijfsjaarplan, mede omvattende de activiteiten van de dochtermaatschappijen.
Het bedrijfsjaarplan maakt onderdeel uit van een door de directie op te stellen continue strategisch plan, dat jaarlijks wordt bijgesteld en mede ter goedkeuring aan de raad van commissarissen wordt voorgelegd.
5. De directie zal een reglement houdende nadere regels omtrent de taak en de werkwijze van de directie vaststellen. Vaststelling en wijziging van het in de vorige zin bedoelde reglement behoeft de voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen.

Artikel 22.

RAAD VAN COMMISSARISSEN.

1. De vennootschap heeft een raad van commissarissen, bestaande uit tenminste vijf leden. Is het aantal commissarissen minder dan vijf, dan neemt de raad van commissarissen onverwijld maatregelen tot aanvulling van het aantal commissarissen.
2. De raad van commissarissen is belast met het uitoefenen van toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
3. Hij staat de directie met raad ter zijde.
Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig de voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijke gegevens.
De directie stelt tenminste één keer per jaar de raad van commissarissen schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de vennootschap.
Slechts natuurlijke personen zijn tot commissaris benoembaar.
Tot lid van de raad van commissarissen zijn niet benoembaar:
   (a) personen in dienst van de vennootschap;
   (b) personen die deel uitmaken van de raad van één van de in de vennootschap deelnemende gemeenten, dan wel burgemeester of wethouders zijn van die gemeenten;
   (c) ambtenaren in dienst van een aandeelhouder en alle overige personen die bij een aandeelhouder werkzaam zijn anders dan op grond van een ambtelijke aanstelling, voor zover de werkzaamheden van die personen grotendeels betrekking hebben op de werkzaamheden van de vennootschap zoals blijkt uit de doelomschrijving van de vennootschap;
   (d) personen die in dienst zijn van een afhankelijke maatschappij;
   (e) directeuren en personen in dienst van een werknemersorganisatie welke pleegt betrokken te zijn bij de

vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van de onder a. en d. bedoelde personen.

4. De raad van commissarissen stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, met inachtneming van het in lid 1 van dit artikel bepaalde en rekening houdend met de aard van de onderneming, haar activiteiten en de gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. De raad van commissarissen bespreekt de profielschets voor het eerst bij vaststelling en vervolgens bij iedere wijziging in de algemene vergadering en met de ondernemingsraad.

5. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd als volgt:
   (a) door de algemene vergadering, uit een bindende voordracht, op te maken door de raad van commissarissen, betreffende twee (2) commissarissen;
   (b) door de algemene vergadering, uit een bindende voordracht, op te maken door de ondernemingsraad van de vennootschap, betreffende één (1) commissaris;
   (c) door de algemene vergadering, betreffende tenminste twee (2) commissarissen,

   welke voordracht(en) ten minste één persoon voor iedere te vervullen plaats bevat.

   Onder ondernemingsraad wordt hier verstaan de krachtens de Wet op de Ondernemingsraden voor de ondernemingen van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen ingestelde gemeenschappelijke ondernemingsraad.

6. De raad van commissarissen deelt de algemene vergadering tijdig mede wanneer, ten gevolge waarvan en overeenkomstig welk profiel in zijn midden een plaats moet worden vervuld.

   Indien de ondernemingsraad een persoon voor benoeming dient voor te dragen, nodigt de raad van commissarissen de ondernemingsraad daartoe tijdig uit een voordracht ter zake van de benoeming van een commissaris op te maken.

   De ondernemingsraad maakt de voordracht bekend aan de raad van commissarissen en de algemene vergadering. De voordracht is met redenen omkleed.

   De leden 7 en 8 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

7. Bij een voordracht tot benoeming van een commissaris worden van de kandidaat medegedeeld zijn leeftijd, zijn beroep en de betrekkingen die hij bekleedt of heeft bekleed voor zover die van belang zijn in verband met de vervulling van de taak van een commissaris. Tevens wordt vermeld aan welke rechtspersonen hij reeds als commissaris is verbonden, waarbij, indien zich daaronder rechtspersonen bevinden, die tot eenzelfde groep behoren, met de aanduiding van die groep kan worden volstaan. De aanbeveling en de voordracht tot benoeming of herbenoeming van een commissaris worden gemotiveerd. Bij

nysingh
advocaten en notarissen

herbenoeming wordt rekening gehouden met de wijze waarop de kandidaat zijn taak als commissaris heeft vervuld.

8. De algemene vergadering kan aan de voordracht steeds het bindend karakter ontnemen bij een besluit, genomen met een meerderheid van ten minste twee/derde der geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin het gehele kapitaal vertegenwoordigd is.
De algemene vergadering van aandeelhouders is vrij een commissaris te benoemen, indien de daarvoor vereiste voordracht niet is opgemaakt binnen drie maanden na daartoe strekkend verzoek van de directie en/of de raad van commissarissen.

9. Indien de voordracht één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindend karakter aan de voordracht wordt ontnomen.

10. Een commissaris kan te allen tijde door de algemene vergadering worden geschorst, in welk geval binnen drie maanden na de schorsing een nieuwe algemene vergadering moet worden gehouden, welke vergadering, nadat de geschorste gelegenheid is geboden zich te verdedigen, of wel besluit tot opheffing der schorsing, of wel tot ontslag van de geschorste overgaat. Indien zodanige vergadering niet binnen de gestelde termijn is gehouden, of door die vergadering niet een besluit met betrekking tot de schorsing is genomen, vervalt de schorsing.

11. De algemene vergadering is bevoegd een commissaris ook zonder voorafgaande schorsing te ontslaan.

12. Een commissaris kan te allen tijde door de raad van commissarissen worden geschorst. De schorsing vervalt van rechtswege indien de vennootschap niet binnen één maand na de aanvang van de schorsing een verzoek zoals bedoeld in artikel 2:271 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek bij de Ondernemingskamer heeft ingediend.

13. Een commissaris treedt uiterlijk af op de dag van de eerstvolgende algemene vergadering welke wordt gehouden na afloop van de dag waarop hij na zijn laatste benoeming vier jaar commissaris is geweest.
Met inachtneming van het vorenstaande stelt de raad van commissarissen een rooster van aftreden samen. Indien zich een tussentijdse vacature in de raad van commissarissen voordoet, geldt de raad als volledig samengesteld; evenwel wordt zo spoedig mogelijk een definitieve voorziening getroffen.
Een wijziging in dit rooster kan niet meebrengen dat een zittend commissaris tegen zijn wil aftreedt voor het verstrijken van de termijn waarvoor hij was benoemd.
Een periodiek aftredende commissaris is terstond herbenoembaar. Commissarissen zijn echter maximaal twee maal herbenoembaar.

14. De raad van commissarissen stelt een reglement voor zijn taakverdeling- en werkwijze vast. In het reglement wordt in ieder geval een passage

opgenomen voor zijn omgang met de directie, de algemene vergadering- en eventueel de ondernemingsraad.

15. De raad van commissarissen benoemt na overleg en ruggespraak met de algemene vergadering, uit zijn midden een voorzitter en voorts, al of niet uit zijn midden, een secretaris.

16. Ieder der leden van de raad van commissarissen heeft, na verkregen toestemming van de voorzitter van de raad, toegang tot alle kantoor- en bedrijfsruimten van de vennootschap en de aan haar verbonden onderneming, alsmede van haar dochtermaatschappijen en de daaraan verbonden ondernemingen, en is bevoegd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers in de administratie van de vennootschap en van haar dochtermaatschappijen.

17. De raad van commissarissen heeft de bevoegdheid zich in de uitoefening van zijn taak ten koste van de vennootschap te doen bijstaan door zodanige deskundigen als hij wenselijk zal achten.

18. De raad van commissarissen vergadert ten minste viermaal per jaar en voorts zo dikwijls dit gewenst wordt door één of meer zijner leden of door één of meer van de leden van de directie.
Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter beslissend, mits tenminste de helft van de in functie zijnde commissarissen ter vergadering aanwezig zijn.
De termijn van oproeping van een vergadering van de raad van commissarissen bedraagt ten minste vijf dagen, die der oproeping en die der vergadering niet meegerekend.

19. De raad van commissarissen kan slechts besluiten nemen indien tenminste de helft van het aantal in functie zijnde commissarissen ter vergadering aanwezig is.

20. De directeuren wonen de vergadering van de raad van commissarissen bij, tenzij de raad anders besluit.

21. De raad van commissarissen kan uit zijn midden een of meer commissarissen aanwijzen als gedelegeerd commissaris, met de speciale taak namens de raad het dagelijks contact te onderhouden met de directie van de vennootschap en/of van een of meer van haar eventuele dochtermaatschappijen. De raad kan de taken en bevoegdheden van een gedelegeerd commissaris nader regelen, mits deze geen inbreuk maken op de taak en de bevoegdheden, die ingevolge de wet aan de raad van commissarissen als zodanig toekomen.

22. De directie verstrekt aan de raad van commissarissen alle door dit orgaan verlangde inlichtingen, met inachtneming van het bepaalde in de wet.

23. De directie stelt ten minste een keer per jaar de raad van commissarissen schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het

nysingh
advocaten en notarissen

strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de vennootschap.

24. De raad van commissarissen kan ook buiten vergadering besluiten nemen mits dit schriftelijk, per elektronische mail of per telefax geschiedt, alle commissarissen in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluiten verzet.

Artikel 23.
ONTSTENTENIS OF BELET VAN EEN OF MEER COMMISSARISSEN.

1. Ingeval van ontstentenis of belet van een of meer commissarissen zijn de overblijvende commissarissen of is de enig overblijvende commissaris tijdelijk met de uitoefening van de taken van de raad van commissarissen belast, onverminderd het bepaalde in artikel 15.
2. Ingeval van ontstentenis of belet van alle commissarissen of van de enige commissaris is de persoon die daartoe door de algemene vergadering is aangewezen tijdelijk met de uitoefening van de taken van de raad van commissarissen belast, als ware hij commissaris.
3. Indien lid 2 van dit artikel toepassing vindt, is de daar bedoelde persoon verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen.
4. Indien geen persoon als bedoeld in lid 2 is benoemd, is iedere aandeelhouder bevoegd een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te (doen) treffen.

Artikel 24.
JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING.

1. Elk jaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden en wel binnen twee maanden nadat de directie de jaarrekening van de vennootschap heeft opgemaakt. De agenda voor deze vergadering bevat de volgende onderwerpen:
   (a) verslag van de directie omtrent de zaken van de vennootschap in het afgelopen boekjaar en het gevoerde bestuur;
   (b) vaststelling van de jaarrekening;
   (c) bestemming van de winst respectievelijk vaststelling van de wijze waarop een geleden verlies zal worden gedelgd;
   (d) kwijting van de directeuren en van de commissarissen;
   (e) voorzien in eventuele vacatures betreffende directeuren en commissarissen;
   (f) behandeling van al hetgeen verder in de oproeping tot de algemene vergadering aan de orde zal zijn gesteld.
2. In plaats van een vergadering als bedoeld in lid 1 kunnen besluiten ook worden genomen op de wijze als bedoeld in artikel 31 van deze statuten.

Artikel 25.
BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERINGEN.

1. Een buitengewone algemene vergadering wordt bijeengeroepen zo dikwijls de directie of een directeur dan wel de raad van commissarissen

of een commissaris dit nodig acht, onverminderd het bepaalde in artikel 19 respectievelijk artikel 23.

2. Bovendien zal een buitengewone algemene vergadering worden bijeengeroepen, zodra een of meer personen, die ten minste een/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, dit onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen schriftelijk aan de directie of de raad van commissarissen verzoeken. Indien alsdan geen buitengewone algemene vergadering bijeen wordt geroepen zodanig, dat zij binnen vier weken na ontvangst van bedoeld verzoek wordt gehouden, is ieder van de verzoekers zelf -met inachtneming van de wet en deze statuten- tot de bijeenroeping bevoegd, zonder daartoe de machtiging van de voorzieningenrechter van de rechtbank te behoeven.

Artikel 26.

PLAATS VAN DE VERGADERINGEN.

1. Algemene vergaderingen worden gehouden in de gemeente waar de vennootschap haar woonplaats heeft of te de gemeenten Apeldoorn, Bronkhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Duiven, Epe, Lochem, Voorst, Westervoort of Zutphen.
   Een besluit tot statutenwijziging waarbij een vergaderplaats buiten Nederland wordt aangewezen, kan slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd en voor zover alle vergadergerechtigden met de statutenwijziging hebben ingestemd.
2. In een elders gehouden algemene vergadering kunnen geldige besluiten slechts worden genomen, indien alle vergadergerechtigden hebben ingestemd met de plaats van vergadering en de directeuren en de commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit brengen.

Artikel 27.

OPROEPING. AGENDA.

1. Behoudens het bepaalde in artikel 25, lid 2, worden vergadergerechtigden tot een algemene vergadering opgeroepen door de directie of door een directeur dan wel door de raad van commissarissen of een commissaris, onverminderd het bepaalde in artikel 19 respectievelijk artikel 23.
   De oproeping geschiedt per brief dan wel - indien de desbetreffende vergadergerechtigde daarmee heeft ingestemd - per e-mail, niet later dan op de vijftiende dag voor de dag waarop de vergadering wordt gehouden.
   Was de oproepingstermijn korter of heeft de oproeping niet of niet op de juiste wijze plaatsgehad, dan kunnen toch wettige besluiten worden genomen, mits alle vergadergerechtigden ermee hebben ingestemd dat de besluitvorming plaatsvindt en de directeuren en de commissarissen

nysingh
advocaten en notarissen

voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

2. De oproeping vermeldt de te behandelen onderwerpen, alsmede het tijdstip waarop en de plaats waar de vergadering zal worden gehouden. Mededelingen welke krachtens de wet of de statuten aan de algemene vergadering moeten worden gericht, kunnen geschieden door opneming in de oproeping.
3. Voorstellen van degenen die ter vergadering worden opgeroepen, worden op de agenda geplaatst, mits deze voorstellen ten minste zeven dagen voor de uiterste dag van oproeping schriftelijk bij de directie zijn ingediend.
4. Omtrent onderwerpen waarvan de behandeling niet bij de oproeping is aangekondigd met inachtneming van de voor oproeping gestelde termijn, kan niet wettig worden besloten, tenzij alle vergadergerechtigden ermee hebben ingestemd dat de besluitvorming plaatsvindt en de directeuren en de commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming over die onderwerpen in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

Artikel 28.

VERGADERRECHT.

1. Iedere vergadergerechtigde is bevoegd, in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde, het hem eventueel toekomende stemrecht uit te oefenen in een algemene vergadering en voorts om zich ter vergadering te laten vertegenwoordigen onder overlegging van een schriftelijke, naar het oordeel van de voorzitter van de vergadering toereikende, volmacht.
2. De directie kan besluiten dat iedere vergadergerechtigde bevoegd is om door middel van een elektronisch communicatiemiddel rechtstreeks kennis te nemen van en/of deel te nemen aan de verhandelingen van de algemene vergadering en om -voor wat betreft de stemgerechtigde vergadergerechtigde- het stemrecht uit te (doen) oefenen. Daartoe is vereist dat de desbetreffende vergadergerechtigde via het elektronisch communicatiemiddel kan worden geïdentificeerd en rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen van de vergadering, aan de beraadslaging en het hem toekomende stemrecht kan uitoefenen.
3. De directie kan voorwaarden verbinden aan het gebruik van het elektronische communicatiemiddel. In de oproeping worden deze voorwaarden genoemd of zal worden vermeld waar deze kunnen worden geraadpleegd.
4. Aan certificaten kunnen geen vergaderrechten worden toegekend.
5. De algemene vergadering is bevoegd het vergaderrecht aan één of meer certificaten te verbinden of te ontnemen.
6. De directeuren en commissarissen zijn bevoegd de algemene vergaderingen bij te wonen en hebben als zodanig in de algemene vergaderingen een raadgevende stem.
   De directie kan zich desgewenst door een of meer adviseurs ter algemene vergadering doen bijstaan. Geen toegang hebben geschorste-

directeuren en geschorste commissarissen, onverminderd het bepaalde in artikel 17 lid 4 en artikel 22 lid 10.

Artikel 29.

BESLUITVORMING.

1. Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem.
2. De algemene vergadering besluit met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, welke meerderheid tenminste:
   (i) de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt; en
   (ii) de meerderheid van de verschillende soorten aandelen die geplaatst zijn vertegenwoordigt,

   tenzij de wet of deze statuten anders voorschrijven.
3. In afwijking van het overigens in deze statuten bepaalde, kan een besluit tot statutenwijziging dat een wijziging van lid 1 van dit artikel omvat slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
4. Het door de voorzitter uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van vorenbedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
5. Indien bij een eerste stemming over personen geen volstrekte meerderheid is verkregen, wordt terstond een tweede stemming gehouden.

   Wordt ook bij de tweede stemming geen volstrekte meerderheid verkregen, dan heeft een herstemming plaats tussen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich verenigden. Komen door gelijkheid van het aantal verworven stemmen meer dan twee personen voor de herstemming in aanmerking, dan zal bij een tussenstemming worden beslist welke twee personen in herstemming komen, respectievelijk wie met de persoon die de meeste stemmen op zich verenigde, in herstemming zal komen.
6. Staken over enig voorstel de stemmen, dan is dit voorstel verworpen.
7. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden geacht niet te zijn uitgebracht.
8. Stemming over zaken geschiedt mondeling, stemming over personen schriftelijk bij gesloten ongetekende briefjes, tenzij de voorzitter in beide gevallen zonder tegenspraak in de vergadering van de zijde der stemgerechtigden een andere wijze van stemmen toelaat.
9. Voor een aandeel dat toebehoort aan de vennootschap of aan een dochtermaatschappij daarvan kan in de algemene vergadering geen

nysingh
advocaten en notarissen

stem worden uitgebracht; evenmin voor een aandeel waarvan een van hen de certificaten houdt.

De vennootschap of een dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

Artikel 30.

LEIDING VAN EEN ALGEMENE VERGADERING. NOTULEN.

1. De leiding van een algemene vergadering berust bij de voorzitter van de raad van commissarissen. Indien deze niet aanwezig is of er de voorkeur aan geeft de vergadering niet voor te zitten, wordt de vergadering geleid door een andere commissaris, die daartoe wordt aangewezen door de ter vergadering aanwezige commissarissen.

   Indien geen commissaris aanwezig is of indien de aangewezen commissaris er de voorkeur aan geeft de vergadering niet voor te zitten, wordt de vergadering geleid door de ter vergadering aanwezige directeur die het oudst in leeftijd is en bereid is de vergadering voor te zitten.

   Indien geen directeur aanwezig is of indien de aanwezige directeur(en) er de voorkeur aan geeft/geven de vergadering niet voor te zitten, voorziet de algemene vergadering in de leiding.
2. Van het verhandelde worden, tenzij daarvan een notarieel proces verbaal wordt opgemaakt, door een door de voorzitter aan te wijzen secretaris notulen gehouden.

   Die notulen worden vastgesteld en ten blijke daarvan getekend door de voorzitter en de secretaris van de desbetreffende vergadering, dan wel vastgesteld in een volgende vergadering en alsdan ten blijke van vaststelling door de voorzitter en de secretaris van die volgende vergadering getekend.
3. Zowel de voorzitter van een vergadering als iedere directeur is te allen tijde bevoegd op kosten van de vennootschap opdracht te geven tot het opmaken van een notarieel proces verbaal.

Artikel 31.

BESLUITVORMING BUITEN VERGADERING.

1. Besluitvorming van aandeelhouders kan op andere wijze dan in een vergadering geschieden, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd en mits deze geschiedt middels algemene stemmen.
2. De stemmen worden schriftelijk uitgebracht.
3. De directeuren en commissarissen worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

Artikel 32.

VERGADERING VAN HOUDERS VAN AANDELEN VAN EEN BEPAALDE SOORT.

1. Vergaderingen van houders van aandelen van een bepaalde soort kunnen te allen tijde worden bijeen geroepen door een directeur of de houder van een aandeel van de desbetreffende soort.

2. Overigens geldt voor de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort en voor de besluitvorming daarin voor zover mogelijk hetzelfde als voor een algemene vergadering, met dien verstande dat:
   (a) de oproepingen niet later dan de vijfde dag voor die van de vergadering moeten geschieden;
   (b) alle besluiten worden genomen met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin tenminste negentig procent (90%) van de geplaatste aandelen van de betreffende soort tegenwoordig of vertegenwoordigd is;
   (c) alle stemmingen mondeling worden gehouden.

Artikel 33.

BOEKJAAR. JAARREKENING.

1. Het boekjaar der vennootschap valt samen met het kalenderjaar.
2. Door de directie wordt jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap, behoudens verlenging van deze termijn met maximaal vijf maanden door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, een jaarrekening opgemaakt, welke voor de vergadergerechtigden ter inzage wordt gelegd ten kantore van de vennootschap.
   Binnen deze termijn legt de directie ook het door haar opgestelde bestuursverslag over.
3. De jaarrekening wordt ondertekend door de directeuren en de commissarissen.
   Ontbreekt de ondertekening van een of meer van hen, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.
4. De vennootschap zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens vanaf de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn.
   Vergadergerechtigden kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.
5. De algemene vergadering stelt de jaarrekening vast.
   Voorts besluit de algemene vergadering omtrent kwijting van de directie voor het in het afgelopen boekjaar gevoerde bestuur en van de raad van commissarissen ter zake van de hem opgedragen taak, behoudens de wettelijke bepalingen.
6. De jaarrekening kan niet worden vastgesteld, indien de algemene vergadering geen kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de accountant als bedoeld in artikel 34, tenzij onder de overige gegevens een wettige grond wordt medegedeeld waarom de verklaring ontbreekt.
7. Indien de jaarrekening gewijzigd wordt vastgesteld, kunnen de vergadergerechtigden daarvan kosteloos een afschrift verkrijgen.
8. Het in dit artikel bepaalde omtrent het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens blijft

nysingh
advocaten en notarissen

buiten toepassing indien artikel 2:396 lid 7 dan wel artikel 2:403 Burgerlijk Wetboek, voor de vennootschap geldt.

Artikel 34.
ACCOUNTANT.

1. De vennootschap kan aan een accountant als bedoeld in artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek de opdracht verlenen om de door de directie opgemaakte jaarrekening te onderzoeken overeenkomstig lid 3 van dat artikel, met dien verstande dat de vennootschap daartoe gehouden is indien de wet dat verlangt.
2. Tot het verlenen van de opdracht is de algemene vergadering bevoegd. Gaat deze daartoe niet over, dan is de directie bevoegd.
3. De aan de accountant verleende opdracht kan worden ingetrokken door de algemene vergadering en door degene die de opdracht heeft verleend. De opdracht kan enkel worden ingetrokken om gegronde redenen met inachtneming van artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek.
4. De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de directie en geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening.

Artikel 35.
WINST EN VERLIES. RESULTATENREKENINGEN.

1. De vennootschap kent, naast eventuele wettelijke reserves, reserves in de vorm van resultatenrekeningen en wel voor iedere soort aandelen een resultatenrekening waarvan de letteraanduiding correspondeert met die van de desbetreffende soort aandelen.
2. Waar hierna in deze statuten wordt gesproken van resultatenrekeningen, worden daaronder zowel de resultatenrekening A als de resultatenrekening B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N en O begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk blijkt.
   Een resultatenrekening kan zowel een positief als een negatief saldo hebben.
3. In de toelichting op de jaarrekening van de vennootschap wordt een financieel overzicht opgenomen van verschillende activiteiten van de vennootschap als volgt:
   - de deelneming in de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: CiRec B.V., statutair gevestigd te Apeldoorn, hierna te noemen: de Dochtervennootschap-activiteit; en
   - alle overige activiteiten van de vennootschap, hierna te noemen: de Overige Activiteiten.
4. Het resultaat dat in enig boekjaar is behaald, wordt gesplitst in twee deelresultaten die het resultaat per in lid 3 genoemde activiteit weergeven en welke deelresultaten worden aangeduid als het Dochtervennootschap-resultaat en het Overig resultaat. Hierbij geldt dat onder het Dochtervennootschap-resultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald met de Dochtervennootschap-activiteit verminderd met de aan de Dochtervennootschap-activiteit gekoppelde kosten en

waarbij onder het Overig resultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald uit hoofde van de Overige Activiteiten verminderd met alle kosten van de vennootschap (niet zijnde de aan de Dochtervennootschap-activiteit toe te rekenen kosten), onder de laatstgenoemde opbrengsten en kosten tevens begrepen de bijzondere baten en lasten.
Deze deelresultaten worden vermeld in het in lid 3 bedoelde financieel overzicht.

5. Een positief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschap-activiteit wordt aan de houders van aandelen soort A en B uitgekeerd en wel in de verhouding: vijfenzestig procent (65%) aan houders van aandelen soort A en vijfendertig procent (35%) aan de houders van aandelen soort B.
Een negatief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschap-activiteit wordt voor vijfenzestig procent (65%) afgeboekt van de resultatenrekening A en voor vijfendertig procent (35%) afgeboekt van de resultatenrekening B, met dien verstande dat ingeval van een negatief Dochtervennootschap-resultaat de houders van aandelen soort A en de houders van aandelen soort B in voornoemde verhouding van vijfenzestig procent (65%) en vijfendertig procent (35%) onverwijld de resultatenrekening A respectievelijk de resultatenrekening B met een bedrag gelijk aan het negatieve Dochtervennootschap-resultaat aanzuiveren.

6. Voor een positief Overig resultaat geldt dat dit allereerst wordt aangewend tot aanzuivering van de bedragen die op grond van het hierna bepaalde werden afgeboekt van de resultatenrekeningen.
Indien in enig boekjaar een negatief Overig resultaat is geleden zal dit negatieve Overig resultaat ten laste worden gebracht van de onderscheiden resultatenrekeningen in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het negatieve Overig resultaat betrekking heeft.

7. Indien in enig boekjaar een positief Overig resultaat is behaald, wordt - voor zover van toepassing - aan de resultatenrekeningen toegevoegd de bedragen die in voorgaande boekjaren daaraan zijn onttrokken met toepassing van het hiervoor in lid 6 van dit artikel bepaalde.

8. Van uit het resterende positieve Overig Resultaat wordt daarna, voor zover mogelijk, per het einde van het boekjaar aan iedere resultatenrekening een primair dividend toegevoegd dat gelijk is aan het percentage van het Euro OverNight Index Average (Eonia) geldend op de laatste bankdag van het boekjaar waarin het positieve Overig resultaat is behaald, vermeerderd met één procent (1%), geldend per het einde van dat boekjaar, berekend over het naar tijd gewogen gemiddelde

nysingh
advocaten en notarissen

gedurende het boekjaar waarin het desbetreffende positieve Overig-resultaat is behaald van het saldo van die resultatenrekening.

9. Voor zover de algemene vergadering het resterende positieve Overig-resultaat niet anderszins reserveert, wordt deze toegevoegd aan de onderscheiden resultatenrekeningen en wel in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het Overig resultaat betrekking heeft.

10. Bij de berekening van de in lid 9 van dit artikel bedoelde verhouding tellen de aandelen die de vennootschap of een dochtermaatschappij houdt niet mee.

11. Indien de algemene vergadering dat bepaalt, wordt, met inachtneming van het in dit artikel bepaalde een interim-toevoeging aan de onderscheiden resultatenrekeningen gedaan, ten laste van het Overig-resultaat in het desbetreffende boekjaar.

12. De vennootschap houdt extracomptabel boekhouding van de bedragen die in gevolge lid 6 van dit artikel aan de resultatenrekeningen zijn onttrokken.

13. Onverminderd het bepaalde in artikel 36, lid 2 kan de algemene vergadering besluiten tot uitkering van winst aan de aandeelhouders, ten laste van de met elk aandeel corresponderende resultatenrekening, naar evenredigheid als de saldi van die resultatenrekeningen zich tot elkaar verhouden en met inachtneming van een solvabiliteitspercentage dat naar verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal overeenkomt met tenminste vijfentwintig procent (25%) na resultaatbestemming van de vennootschap.
Een dergelijke uitkering geschiedt naar evenredigheid op alle aandelen in de desbetreffende soort. Uitkeringen anders dan naar voormelde evenredigheid kunnen slechts plaatsvinden met algemene stemmen, vertegenwoordigende het gehele geplaatste kapitaal, met dien verstande dat uitkeringen ten laste van een resultatenrekening uitsluitend kunnen plaatsvinden ten gunste van de houders van de met die resultatenrekening corresponderende aandelen.

Artikel 36.

WINST. UITKERINGEN.

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen.

2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot uitkeringen slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.

Voor de vaststelling van het eigen vermogen en de reserves en het genoemde solvabiliteitspercentage in artikel 35 lid 13 is de jaarrekening van het betreffende jaar bepalend.

3. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

4. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.

5. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

6. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.

7. Indien de directeuren de vordering uit hoofde van lid 4 hebben voldaan, geschiedt de in lid 6 bedoelde vergoeding aan de directeuren, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder van de directeuren is voldaan.

8. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van lid 4 of lid 6 is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening.

9. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het nominale bedrag in aanmerking.

10. De vennootschap ontleent aan aandelen die zij in haar kapitaal houdt geen recht op enige uitkering. Zodanig recht kan evenmin worden ontleend aan aandelen waarvoor certificaten zijn toegekend welke de vennootschap houdt, tenzij op de certificaten een recht van vruchtgebruik of een pandrecht rust.
Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee, tenzij deze aandelen of de certificaten daarvan belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht ten behoeve van een ander dan de vennootschap.

11. Leden 4 en 6 zijn niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

Artikel 37.
DIVIDEND.

nysingh
advocaten en notarissen

1. Dividenden worden veertien dagen na vaststelling ter beschikking gesteld, tenzij de algemene vergadering op voorstel van de directie anders besluit.
2. Dividenden welke vijf jaren na ter beschikkingstelling niet zijn opgeëist, vervallen aan de vennootschap.

Artikel 38.
STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING.

1. Besluiten tot wijziging van deze statuten, alsmede het besluit tot ontbinding van de vennootschap, worden genomen door de algemene vergadering, met inachtneming van het hierna in dit artikel en artikel 39 bepaalde.
2. Wanneer aan de algemene vergadering een voorstel tot wijziging van de statuten wordt gedaan, zullen degenen die de oproeping doen tegelijkertijd een afschrift van dat voorstel waarin de voorgestelde wijziging woordelijk is opgenomen, ten kantore van de vennootschap neerleggen ter inzage voor iedere vergadergerechtigde tot de afloop van de vergadering.
3. Indien het bepaalde in lid 2 niet is nageleefd, is het bepaalde in artikel 27, lid 4, van toepassing.
4. De vergadergerechtigden moeten in de gelegenheid worden gesteld van de dag der nederlegging tot die der algemene vergadering een afschrift van het voorstel tot statutenwijziging te verkrijgen. Deze afschriften worden kosteloos verstrekt.
5. Een besluit tot statutenwijziging dat specifiek afbreuk doet aan enig recht van houders van aandelen van een bepaalde aanduiding, behoeft, tenzij ten tijde van de toekenning van het recht de bevoegdheid tot wijziging bij die bepaling uitdrukkelijk was voorbehouden, een goedkeurend besluit van deze groep van aandeelhouders, onverminderd het vereiste van instemming waar dit uit de wet voortvloeit.

Artikel 39.
BIJZONDERE BESLUITEN.

1. Voor zover de wet en deze statuten niet anders bepalen worden de volgende besluiten van de algemene vergadering genomen met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen in een algemene vergadering waarin tenminste negentig procent (90%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is:
   (a) een besluit tot juridische fusie of een besluit tot juridische splitsing;
   (b) een besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap;
   (c) een besluit tot ontbinding van de vennootschap;
   (d) een besluit tot uitgifte van aandelen;
   (e) een besluit tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen;
   (f) een besluit tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht;

(g) een besluit tot het verlenen van machtiging aan de directie om aandelen in haar eigen kapitaal te verwerven;
(h) een besluit om aandelen in het kapitaal van de vennootschap te vervreemden;
(i) een besluit tot vermindering van het aandelenkapitaal van de vennootschap;
(j) een besluit tot het verlenen van goedkeuring als bedoeld in artikel 11A lid 1;
(k) een besluit als bedoeld in artikel 16 lid 2;
(l) een besluit tot goedkeuring en vaststelling als bedoeld in artikel 21 lid 1;
(m) een besluit als bedoeld in artikel 33 lid 5; en
(n) een besluit als bedoeld in artikel 35 leden 11 en 13.

2. Is in een algemene vergadering, waarin een voorstel tot het nemen van een besluit, als bedoeld in het vorige lid, aan de orde is gesteld, niet tenminste negentig procent (90%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd, dan zal een tweede vergadering worden bijeengeroepen, te houden uiterlijk vier weken na de eerste vergadering, die alsdan, ongeacht het vertegenwoordigd kapitaal, met tenminste negentig procent (90%) van de geldig uitgebrachte stemmen een geldig zodanig besluit kan nemen.
Bij de oproeping tot de nieuwe vergadering moet worden vermeld, dat en waarom een besluit kan worden genomen onafhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal.

Artikel 40.
VEREFFENING.

1. De vennootschap blijft na haar ontbinding voortbestaan voor zover dat tot vereffening van haar vermogen nodig is.
In stukken en aankondigingen die van de ontbonden vennootschap uitgaan moet aan haar naam worden toegevoegd: in liquidatie.
2. Van de ontbinding van de vennootschap dient inschrijving te geschieden in het handelsregister.
3. Tenzij de wet anders bepaalt, treden ter vereffening van het vermogen van de ontbonden vennootschap de directeuren als vereffenaars op.
4. De algemene vergadering stelt bij het nemen van het besluit tot ontbinding van de vennootschap de beloning van de vereffenaars vast.
5. De vereffening geschiedt met inachtneming van de wettelijke bepalingen. Tijdens de vereffening blijven deze statuten voor zover mogelijk van kracht.
6. Uit hetgeen na de voldoening van alle schulden van het vermogen van de vennootschap is overgebleven, wordt allereerst, zo mogelijk, uitgekeerd aan de houders van aandelen in elke soort, een bedrag ter grootte van de met die aandelen corresponderende resultatenrekening, vermeerderd met de bedragen die daaraan onder toepassing van artikel 35 lid 6 waren onttrokken.

nysingh
advocaten en notarissen

Hetgeen vervolgens uit het liquidatiesaldo resteert wordt uitgekeerd aan alle aandeelhouders, naar evenredigheid van het nominale bedrag van de door hen gehouden aandelen.
Hetgeen ingevolge het hiervoor in dit lid bepaalde aan de houders van aandelen in een bepaalde soort toekomt, wordt tussen hen verdeeld naar verhouding van het nominale bedrag van ieders bezit aan aandelen in de betreffende soort.

7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden vennootschap gedurende de door de wet voorgeschreven termijn berusten onder degene die daartoe schriftelijk door de vereffenaars is aangewezen.

AANGEHECHT STUK

Aan deze akte is gehecht een ge-e-mailde kopie van een uittreksel uit de notulen van de algemene vergadering, waarin met een meerderheid van ten minste negentig procent (90%) van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste negentig procent (90%) van het geplaatste kapitaal aanwezig of vertegenwoordigd was, werd besloten tot statutenwijziging en tot machtiging van de verschenen persoon.

SLOT AKTE

De verschenen persoon is mij, notaris, bekend.
Waarvan akte verleden te Zwolle op de datum vermeld in het hoofd van deze akte.
Nadat de inhoud van de akte aan de verschenen persoon zakelijk werd opgegeven en toegelicht, verklaarde de verschenen persoon dat de verschenen persoon van de inhoud heeft kennis genomen en daarmee instemt.
Onmiddellijk na beperkte voorlezing overeenkomstig de wet is deze akte door de verschenen persoon en mij, notaris, ondertekend.
(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT
op 12 december 2024.

mr. A.M.J. Hommes-Kuijer
Notaris te Zwolle

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN van het verhandelde in de algemene vergadering van **Circulus B.V.**, met zetel te Apeldoorn (de **Vennootschap**), gehouden te Apeldoorn op 5 december 2024.

-0-0-0-0-0-0-

Als voorzitter van de vergadering is opgetreden Dhr. Fokko Spoelstra

De voorzitter heeft als secretaris aangewezen Mevr. Jeannette van der Meulen

De voorzitter heeft de vergadering geopend en geconstateerd dat:

(a) de vergadering rechtsgeldig is opgeroepen, met inachtneming van het daaromtrent in de wet en de statuten bepaalde;

(b) tenminste 90% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is;

(c) er geen houders van certificaten van aandelen in de Vennootschap zijn, waaraan vergaderrechten, als bedoeld in artikel 2:227 lid 2 Burgerlijk Wetboek, zijn verbonden;

(d) er geen pandhouders of vruchtgebruikers van aandelen in de Vennootschap zijn, die vergaderrechten, als bedoeld in artikel 2:227 lid 2 Burgerlijk Wetboek, hebben;

(e) de bestuurder en de commissarissen van de Vennootschap is in de gelegenheid zijn gesteld advies uit te brengen, zoals bedoeld in artikel 2:238 lid 2 Burgerlijk Wetboek;

(f) de algemene vergadering van de Vennootschap heeft haar bevoegdheid tot het uitgeven van aandelen in het kapitaal van de Vennootschap niet aan een ander orgaan binnen de Vennootschap overgedragen.

De voorzitter heeft aan de orde gesteld:

1. het voorstel tot uitgifte van vijfhonderdveertien (514) aandelen J, genummerd J1 tot en met J514, elk aandeel nominaal één euro (€ 1,00) (de **Aandelen J**) en driehonderdzeventien (317) aandelen K genummerd K1 tot en met K317, elk aandeel nominaal één euro (€ 1,00) (de **Aandelen K**), (de Aandelen J en de Aandelen K hierna tezamen ook te noemen: de **Aandelen**) in het kapitaal van de Vennootschap, en wel als volgt:

(a) aan de **Gemeente Duiven**, een publiekrechtelijke rechtspersoon, kantoorhoudende Koning Willem-Alexanderplein 1, 6921 ES Duiven, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09217727:

de Aandelen J, tegen een koers van 127.265%, derhalve tegen een storting van een bedrag groot € 654.141, waarbij het bedrag waarmee de waarde van de storting de nominale waarde van de Aandelen J overstijgt (zijnde een bedrag groot € 653.627) zal worden beschouwd als agio en zal worden toegevoegd aan de agioreserve Aandelen J van de Vennootschap;

(b) aan de **Gemeente Westervoort**, een publiekrechtelijke rechtspersoon, kantoorhoudende Dorpsplein 1, 6931 CZ Westervoort, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09212509:

de Aandelen K tegen een koers van 127.098%, derhalve tegen een storting van een bedrag groot € 402.902, waarbij het bedrag waarmee de waarde van de storting de nominale waarde van de Aandelen K overstijgt (zijnde een bedrag groot € 402.585) zal worden beschouwd als agio en zal worden toegevoegd aan de agioreserve Aandelen K van de Vennootschap;

één en ander overeenkomstig het concept van de akte van uitgifte opgesteld door Nysingh advocaten-notarissen N.V., statutair gevestigd te Utrecht en mede kantoorhoudende te Arnhem en te Zwolle, met kenmerk "511177-01 / AK / PK".

2. het voorstel om het voorkeursrecht met betrekking tot de uitgifte van de Aandelen J en de Aandelen K geheel uit te sluiten;

3. het voorstel om de statuten van de Vennootschap te wijzigen, zulks overeenkomstig het concept van de akte van statutenwijziging met kenmerk "511177-02 / AK / PK" opgesteld door Nysingh advocaten - notarissen N.V., gevestigd te Apeldoorn en mede kantoorhoudend te Arnhem, Zwolle en Utrecht, waarbij een verzwakt structuurregime wordt ingevoerd;

4. het voorstel tot machtiging van iedere bestuurder van de Vennootschap, alsmede alle personen alsdan werkzaam bij Nysingh advocaten - notarissen N.V., ieder afzonderlijk, om de akte van statutenwijziging te doen passeren en in dat verband te verrichten wat nuttig of nodig mocht zijn.

De voorzitter heeft geconstateerd dat de vergadering de voorstellen met algemene stemmen heeft aanvaard.

Niets meer aan de orde zijnde heeft de voorzitter de vergadering gesloten.

Voorzitter

Secretaris

Kostenallocatiemodel

Circulus BV

VERTROUWELIJK

Kies voor elkaar.

Kostenallocatiemodel

Toelichting kostenallocatiemodel

Inleiding

Kostenallocatie omvat het toewijzen van directe en indirecte kosten aan de uiteindelijke producten die door Circulus B.V. worden geleverd.

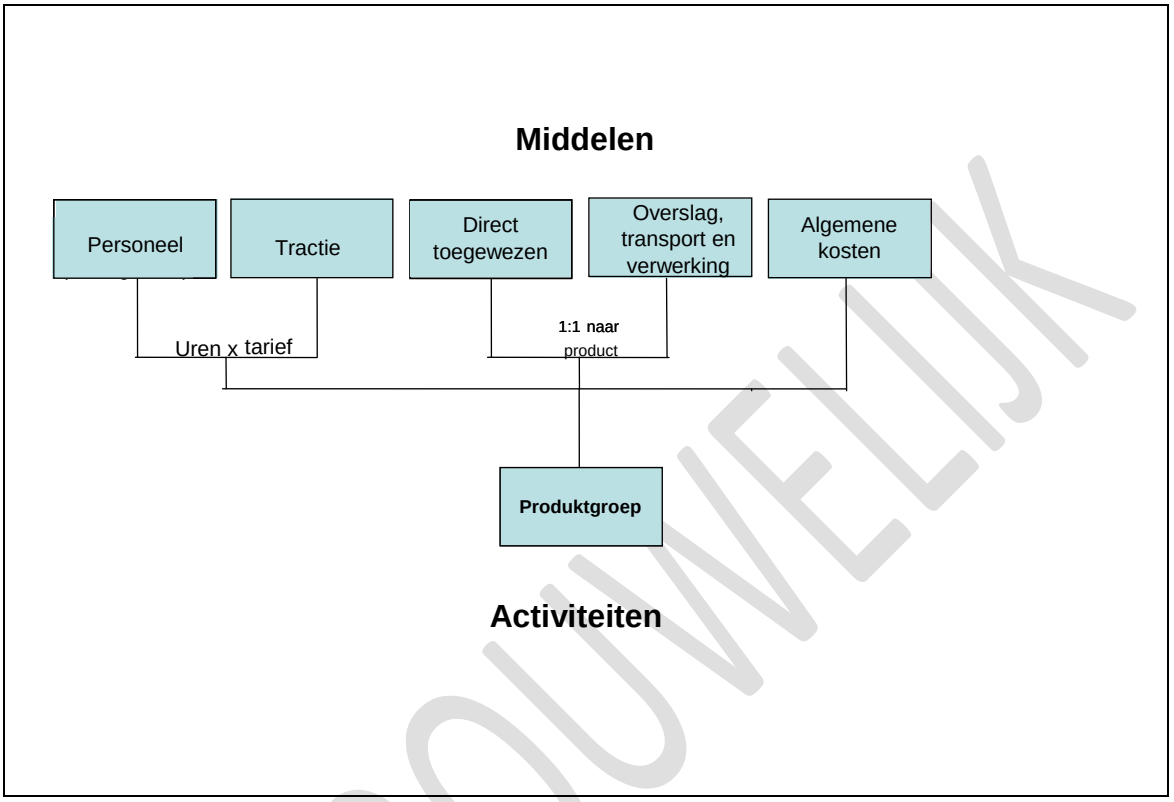
Het is voor Circulus B.V. van belang om te weten voor welke producten welke kosten worden gemaakt. Door het kiezen van een bepaalde methode om de directe en indirecte kosten toe te rekenen aan de geleverde producten, kan Circulus B.V. de kostprijs van deze producten bepalen. Bij de toe te passen methode moeten alle, voor de levering van een bepaald product gemaakte kosten, aan dat product worden toegerekend. Hierbij is de werkelijke inzet van middelen en activiteiten bepalend voor de kostprijs van een product.

Circulus B.V. heeft daartoe een kostenallocatiemodel ontwikkeld waarbij de werkelijke kostprijzen voor de geleverde diensten aan de opdrachtgever zijn bepaald. Dit kostenallocatiemodel is transparant en controleerbaar.

De onderhavige toelichting beschrijft op hoofdlijnen de werking en uitgangspunten van dit model. Deze toelichting geeft systematisch aan hoe het kostenallocatiemodel is opgebouwd. Per onderdeel wordt een omschrijving gegeven en worden de kostenverdeelsleutels en de basis of de samenhang toegelicht.

VERTROUWELIJK

Figuur: schema kostenallocatie

VERTROUWELIJK

Middelen

In het kostenallocatiemodel worden alle productiemiddelen (en bijbehorende kosten) van Circulus B.V. verantwoord. Hierbij is een onderscheid te maken naar direct aan de uitvoering gekoppelde middelen (personeel, tractie, direct toegewezen middelen) en middelen ter ondersteuning van de uitvoering (overslag, transport en verwerking en algemene kosten).

Activiteiten

De middelen worden naar rato van het gebruik van deze middelen (activiteiten) toegerekend naar de betreffende producten. Hiervoor wordt per middel een verdeelsleutel gehanteerd.

Uitgangspunten

Bij het toerekenen van de middelen zijn uitgangspunten gehanteerd. De uitgangspunten zijn per onderdeel hieronder uitgewerkt.

Personeel

Omschrijving: Onder ‘personeel’ valt al het direct productief personeel (inclusief inleen en leiding/ondersteuning) en daaraan gekoppelde kosten. Indirect personeel wordt toegerekend via de middelencategorie ‘algemene kosten’.

Sleutel: Direct personeel wordt toegerekend via één uurtarief. Het tarief is herleidbaar tot o.a. de volgende kostencomponenten:

- Lonen en salarissen
- Pensioenlasten
- Overige sociale lasten
- Reis- en verblijfkosten (en autokostenvergoeding)
- Overige personeelskosten
  - Opleidingskosten
  - Werkkleding
- Inleen

Basis: De uren betreffen de totaal productieve uren voor het basis uitvoeringsjaar.

Tractie

Omschrijving: Onder tractie vallen alle aan de uitvoering van dienstverlening verbonden voertuigen (inclusief opbouw) en daaraan gekoppelde kosten.

Sleutel: De tractiekosten zijn gerelateerd aan een uurtarief per type tractie

Op hoofdlijnen betreffen deze:

- Bestelwagens
- Containerwagens
- Zijladers
- Kraakperswagens

Onder tractiekosten vallen alle aan de tractie toe te rekenen kosten. Voor het tarief per tractietype zijn we van de volgende uitgangspunten uit gegaan:

- Aanschafwaarde:

  Wanneer een voertuiggroep gemiddeld ouder is dan 3,5 jaar is de huidige aanschafwaarde genomen.
  Wanneer een voertuiggroep gemiddeld jonger is dan 3,5 jaar is de gemiddelde aanschafwaarde genomen.

VERTROUWELIJK

- Rentekosten:

  De rente is berekend over het gemiddeld geïnvesteerd vermogen.

- Motorrijtuigenbelasting:

  Daar waar de motorrijtuigenbelasting van toepassing is, zijn de werkelijke kosten van het basis uitvoeringsjaar genomen.

- Reparatie en onderhoudskosten:

  Betreffen de werkelijk gemiddelde onderhoudskosten op jaarbasis.

- Brandstofkosten

  De brandstofkosten zijn berekend aan de hand van het werkelijk verbruik in het basis uitvoeringsjaar.

- Afschrijvingskosten

  De afschrijvingskosten worden bepaald in lijn met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

- Verzekeringskosten

  De verzekeringskosten zijn berekend aan de hand van de werkelijke verzekeringspremie in het basis uitvoeringsjaar.

Basis: De uren betreffen de totaal productieve uren voor het basis uitvoeringsjaar.

Direct toegewezen

Omschrijving: Onder de ‘direct toegewezen’ taken vallen alle directe middelen en bijbehorende kosten welke niet reeds zijn toegerekend via ‘personeel’ en ‘tractie’.

Sleutel: De ‘direct toegewezen’ zijn niet versleuteld maar op basis van realisatie direct toe te rekenen aan een activiteit.

Basis: De direct toewijsbare kosten voor het basis uitvoeringsjaar.

Overslag, transport en verwerking

Omschrijving: Onder ‘overslag, transport en verwerking’ vallen alle kosten van de verschillende afvalsoorten voortkomend uit de afvalinzameling en reiniging.

Sleutel: De ‘overslag, transport en verwerking’ zijn niet versleuteld maar zijn direct toe te rekenen aan een product.

Basis: De begrote kosten voor het basis uitvoeringsjaar.

Afwijking: Jaarlijks wordt ‘overslag, transport en verwerking’ op basis van werkelijke tonnage en kosten afgerekend met de gemeenten.

VERTROUWELIJK

Algemene kosten

Omschrijving: De ‘algemene kosten, bestaande uit algemene huisvestingskosten en algemene overheadkosten hebben betrekking op alle kosten in de indirecte sfeer.

Deze bevatten onder andere:

- Indirect personeel
- Indirect huisvesting
- Kantoorkosten
- Telefoonkosten
- Advies- en accountantskosten
- Automatisering
- Inkoopkosten

Sleutel: De algemene kosten worden toegerekend op basis van toegewezen kosten per productsoort.

Herijking en ingangsdatum vernieuwde tarieven

De tarieven worden na elke periode van drie jaar herijkt aan de hand van de vastgestelde kostenallocatiemethode met behoud van de vastgestelde principes van het uniforme tarievenbeleid. Met deze herijking wordt het tarievenmodel opnieuw aangesloten op de (mogelijk gewijzigde) kostenstructuur van Circulus. Dit is dus een technische exercitie. Dit kan leiden tot aanpassing van de tarieven als gevolg van veranderingen in de kostenstructuur van Circulus. In de overige jaren worden de tarieven geïndexeerd op basis van een gewogen sectorindex (zie artikel 2.5).

In reguliere jaren wordt in januari van het voorgaande jaar de te hanteren index gecommuniceerd in het Q4 bericht. In herijkingsjaren is de herijking zelf in november gereed. Dit gaat niet direct het volgende jaar in maar het jaar erna, vermenigvuldigd met de index.

VERTROUWELIJK

Dienstverleningsovereenkomst
inzake
afvalbeleidsadvisering, afvalinzameling, afvalketenbeheer
en afvalverwerking

Deel A (Algemeen)

d.d. ……

tussen

Gemeente ……

en

Circulus-Berkel B.V.

VOORBEELD

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De gemeenten …… ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door respectievelijk de heer ……., handelend krachtens besluit van het college van burgemeester en wethouders, hierna verder te noemen: "Gemeente" en
2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Circulus-Berkel B.V., gevestigd te Apeldoorn en ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer …., hierna verder te noemen: "Circulus-Berkel"

De Gemeente en Circulus-Berkel hierna ook gezamenlijk aangeduid als "Partijen"

NEMEN IN AANMERKING HET VOLGENDE

A. Circulus-Berkel aangewezen als inzameldienst in de zin van de wet Milieubeheer (Stb. 2007, 414). Als zodanig voert Circulus-Berkel in opdracht van de Gemeente werkzaamheden uit. Bij deze aanwijzing heeft de Gemeente aan Circulus-Berkel voor wat betreft de uitvoering van bedoelde werkzaamheden een uitsluitend recht verleend als bedoeld in artikel 17 van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten.
B. De Gemeente, ziet Circulus-Berkel als meedenkende partner op gebied afvalinzameling, afvalbeleid, afvalketenmanagement en afvalverwijdering;
C. De Gemeente en Circulus-Berkel wensen hierbij afspraken te maken over de feitelijke realisering van de door Circulus-Berkel te bereiken resultaten op het gehele gebied van afvalverwijdering, welke afspraken onderdeel zullen uitmaken van deze DVO.
D. Partijen wensen bij deze DVO de opdracht tussen de Gemeente en Circulus-Berkel vast te leggen en daarbij de randvoorwaarden te bepalen die van toepassing zullen zijn op het realiseren van deze resultaten door Circulus-Berkel.

VERKLAREN EN KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

VOORBEELD

Inhoudsopgave

Artikel 1. Algemene resultaatomschrijving 4

Artikel 2. Opdracht en aanvaarding 4

Artikel 3. Eigendom 4

Artikel 4. Wijze van uitvoering 4

Artikel 5. Coördinatie en overleg 5

Artikel 6. Rapportage en Toezicht 5

Artikel 7. Verplichting Circulus-Berkel ten aanzien van het personeel 5

Artikel 8. Eisen te stellen aan het materieel van Circulus-Berkel 6

Artikel 9. Garantieregeling inzake de opgedragen werkzaamheden 6

Artikel 10. Vergoedingen voor de Resultaten en Werkzaamheden 6

Artikel 11. Betalingen en afdrachten door de Gemeente 6

Artikel 12. Wijzigingen van de Overeenkomst 7

Artikel 13. Ingangsdatum Duur 7

Artikel 14. In gebreke blijven en schadeloosstelling 8

Artikel 15. Beëindiging specifieke Werkzaamheden 8

Artikel 16. Beëindiging Overeenkomst met onmiddellijke ingang 9

Artikel 17. Overige bepalingen 9

Artikel 18. Toepasselijk recht en geschillenbeslechting 10

Bijlage 1. Definities 11

VOORBEELD

Artikel 1. Algemene resultaatomschrijving

1.1 Deze Dienstverleningsovereenkomst (hierna: "Overeenkomst") bevat een overzicht van de eind- en tussenresultaten die Circulus-Berkel op het gebied van de afvalstoffenverwijdering dient te realiseren. (hierna: "Resultaten").

1.2 Deze Overeenkomst bestaat uit DVO Deel A (Algemeen), DVO Deel B (Resultaten en Werkzaamheden) en DVO Deel C (berekeningsmethodiek, vergoedingen en tarieven). De DVO Delen A, B en C, inclusief de respectievelijke Bijlagen, maken integraal onderdeel uit van deze Overeenkomst.

1.3 Ten aanzien van de rangorde tussen de DVO Delen A, B en C geldt het volgende: hetgeen is overeengekomen in DVO Deel A, gaat voor hetgeen is bepaald in DVO Deel B, waarbij hetgeen is bepaald in DVO Deel B voor de inhoud van DVO Deel C gaat, tenzij hiervan uitdrukkelijk en ondubbelzinnig het tegendeel blijkt.

Artikel 2. Opdracht en aanvaarding

2.1 De Gemeente geeft hierbij aan Circulus-Berkel de opdracht, welke opdracht hierbij door Circulus-Berkel wordt aanvaard, tot het realiseren van de Resultaten voor of op de uiterste datum en het verrichten van de Werkzaamheden, zoals beschreven in DVO deel B hoofdstuk 6, onder de voorwaarden zoals verwoord in deze Overeenkomst.

2.2 Deze Werkzaamheden zullen exclusief bij Circulus-Berkel worden afgenomen.

Artikel 3. Eigendom

3.1 Circulus-Berkel is eigenaar van de containers, minicontainers en zwarte kratjes. Circulus-Berkel is daarbij verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de containers, minicontainers en zwarte kratjes.

3.2 Circulus-Berkel zal overgenomen inzamelmiddelen als een goed huisvader beheren en indien nodig tijdig vervangen door nieuwe inzamelmiddelen.

Artikel 4. Wijze van uitvoering

4.1 De Resultaten dienen te worden bereikt en de Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd zoals beschreven in DVO Deel B.

4.2 Indien Partijen in gezamenlijk overleg tot de conclusie komen dat één of meerdere Resultaten of Werkzaamheden of de wijze waarop de Resultaten bereikt dienen te worden of de Werkzaamheden verricht dienen te worden, niet (volledig) in de DVO Deel B zijn vastgelegd, dan dient dit alsnog te geschieden. Partijen komen overeen om DVO deel B in samenspraak verder door te ontwikkelen, met het doel te komen tot een adequate vastlegging van de Resultaten en de wijze waarop deze bereikt dienen te worden.

4.3 Circulus-Berkel verplicht zich bij de uitvoering van de Werkzaamheden de bij of krachtens de wet gegeven voorschriften in acht te nemen. Circulus-Berkel dient in het bezit te zijn van benodigde vergunningen en toestemmingen.

4.4 De Gemeente blijft eigenaar van de door Circulus-Berkel in de Gemeente ingeza-

VOORBEELD

melde huishoudelijke afvalstoffen en machtigt Circulus-Berkel binnen de kaders en regels van deze Overeenkomst tot het namens de Gemeente(n) ondertekenen van brieven, contracten en andere documenten, aangaande de inzameling, het transport en de be- en verwerking van deze afvalstoffen.

4.5 Circulus-Berkel is gehouden de bestaande overeenkomsten betreffende de inzameling van afvalstoffen tussen de Gemeente en SW-bedrijven te respecteren. Indien één van de Partijen van mening is dat voor de afvalverwijdering, in het kader van verantwoord maatschappelijk ondernemen, aanvullende mogelijkheden zijn voor het inzetten van SW-bedrijven zal Circulus-Berkel dat trachten te realiseren.

Artikel 5. Coördinatie en overleg

5.1 In DVO Deel B worden afspraken met betrekking tot coördinatie en overleg tussen Circulus-Berkel en de Gemeente aangaande deze Overeenkomst vastgelegd.

5.2 De Gemeente stelt Circulus-Berkel met inachtneming van de relevante privacywetgeving de voor haar bedrijfsvoering relevante informatie (waaronder maar niet beperkt tot informatie met betrekking tot percelenbestanden, kaartinformatie en bewonersinformatie) op de daarvoor geëigende gegevensdragers om niet ter beschikking.

5.3 Circulus-Berkel verplicht zich om de Gemeente tijdig en volledig te informeren over alle bijzondere voorvallen en relevante in- en externe ontwikkelingen, die van belang zijn voor de correcte en tijdige uitvoering van de door Circulus-Berkel op basis van deze Overeenkomst uit te voeren Werkzaamheden en/of te bereiken Resultaten.

Artikel 6. Rapportage en Toezicht

6.1 Circulus-Berkel ontwikkelt in samenspraak met de Gemeente een rapportagemodel ("Rapportage"), waarin periodiek over de Resultaten van Circulus-Berkel wordt gerapporteerd. De onderwerpen in en de wijze en frequentie van de Rapportage zijn uitgewerkt in DVO Deel B. DVO Deel B moet worden beschouwd als een groeimodel, waarmee opdrachtgever en opdrachtnemer gezamenlijk tot verdere verbetering van hun onderlinge relatie en afspraken kunnen komen en waarmee ingespeeld kan worden op relevante ontwikkelingen.

6.2 Circulus-Berkel richt haar registratie- en informatiesystemen op dusdanige wijze in dat deelname aan de Gemeentelijke Afvalmonitor (Agentschap NL, Uitvoering Afvalbeheer, of de eventuele opvolger hiervan) mogelijk is. Het opstellen en aanleveren van de voor deze monitor benodigde gegevens gebeurt door Circulus-Berkel en de Gemeente gezamenlijk.

Artikel 7. Verplichting Circulus-Berkel ten aanzien van het personeel

7.1 Voor het verrichten van de Werkzaamheden zal door Circulus-Berkel uitsluitend personeel worden ingezet dat beschikt over aantoonbare vakkennis.

7.2 Bij de bedrijfsvoering worden de bepalingen in acht genomen die bij of krachtens de CAO en wet, in het bijzonder de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 2006, 673) zijn gesteld. Daarbij wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan de veiligheid bij de uitvoering van de Werkzaamheden. Het personeel van Circulus-Berkel wordt daarover adequaat en duidelijk geïnformeerd en geïnstrueerd.

VOORLEID

7.3 Circulus-Berkel kan een deel van de Werkzaamheden in opdracht door derden laten uitvoeren. Bij het inschakelen van derden zal Circulus-Berkel uitsluitend gebruik maken van bedrijven die over de vereiste vergunningen en toelatingen beschikken en die aan dezelfde eisen voldoen als in deze Overeenkomst aan Circulus-Berkel gesteld ten aanzien van personeel en materieel.

Artikel 8. Eisen te stellen aan het materieel van Circulus-Berkel

8.1 De te gebruiken voertuigen moeten voldoen aan de voorschriften die ter zake bij of krachtens de wet zijn gesteld.

8.2 De Werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd met materieel dat in goede staat van onderhoud verkeert en een behoorlijk en herkenbaar aanzien heeft.

Artikel 9. Garantieregeling inzake de opgedragen werkzaamheden

Circulus-Berkel verplicht zich om voor haar rekening een zodanige regeling te treffen dat, indien bepaalde Werkzaamheden door omstandigheden tijdelijk niet door haar kunnen worden uitgevoerd, de continuïteit van de werkzaamheden tegen de overeengekomen voorwaarden is gegarandeerd. Deze bepaling heeft uitsluitend tot doel de voortgang van de Werkzaamheden te garanderen in het geval van een overzienbare tijdelijke situatie van onmogelijkheid. In geval van meer langdurige of structurele onmogelijkheid is Circulus-Berkel verplicht onmiddellijk met de Gemeente in overleg te treden ten einde na te gaan welke voor beide Partijen bevredigende oplossing gevonden kan worden.

Artikel 10. Vergoedingen voor de Resultaten en Werkzaamheden

10.1 De Gemeente betaalt een vergoeding voor de door Circulus-Berkel gerealiseerde Resultaten en verrichte Werkzaamheden zoals opgenomen in DVO Deel B.

10.2 Voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel hanteert Circulus-Berkel eenheidstarieven welke zijn gebaseerd op de integrale kostprijs ter dekking van directe en indirecte kosten. De tarieven worden bepaald aan de hand van de vastgestelde kostenmethode, opgenomen in DVO Deel C.

10.3 Circulus-Berkel kan niet in DVO deel B vermelde Werkzaamheden verrichten, rechtstreeks in opdracht en voor rekening van burgers van de Gemeente en/of klanten. Deze Werkzaamheden zijn opgenomen in DVO deel C en worden door Circulus-Berkel rechtstreeks verrekend tegen de in die bijlage vermelde tarieven. Deze tarieven worden jaarlijks gepubliceerd.

Artikel 11. Betalingen en afdrachten door de Gemeente

11.1 De Gemeente draagt zorg voor de betaling van de door haar verschuldigde vergoedingen, zoals opgenomen in DVO Deel C, door uiterlijk op de 15e dag van iedere maand een/twaalfde deel van de overeengekomen jaarvergoeding voor de overeengekomen Resultaten en Werkzaamheden over te maken.

11.2 Voor andere niet in DVO Deel B vermelde Werkzaamheden voor de Gemeente worden de kosten tegen integrale kostprijs van deze Werkzaamheden door Circulus-Berkel gefactureerd en door de Gemeente binnen een maand na ontvangst en akkoordbevinding van de factuur betaald.

VOORBEELD

Artikel 12. Wijzigingen van de Overeenkomst

12.1 De Gemeente heeft als opdrachtgever het recht om vanwege beleidsredenen schriftelijk wijzigingen in de door Circulus-Berkel te verrichten Werkzaamheden en of te bereiken Resultaten zoals opgenomen in DVO Deel B aan te brengen.

12.2 Circulus-Berkel is gehouden tot nakoming van de door de Gemeente aangebrachte wijzigingen. De Gemeente zal dergelijke wijzigingen vooraf aankondigen en daarover vooraf (financieel) overleg voeren met Circulus-Berkel, tenzij dit vanwege spoedeisende redenen niet mogelijk is.

12.3 Na schriftelijke aankondiging als bedoeld in voorgaande lid van dit artikel, zal Circulus-Berkel de Gemeente schriftelijk en onderbouwd informeren indien daaraan volgens de Gemeente en/of Circulus-Berkel (kosten)consequenties voor de vergoedingen verbonden zijn. Circulus-Berkel zal medewerking verlenen indien de Gemeente gebruik maakt van het recht, voorafgaand aan het doorgeven van de hiervoor bedoelde wijzigingen in de Werkzaamheden en/of Resultaten door Circulus-Berkel verstrekte (financiële) informatie door een onafhankelijke derde te laten toetsen. Aansluitend zullen Gemeente en Circulus-Berkel de hoogte van de vergoedingen in voorkomende gevallen in overleg in redelijkheid de dienovereenkomstig aanpassen, waarbij advies kan worden ingewonnen bij een onafhankelijke derde. De met de inschakeling van een onafhankelijke derde gemoeide kosten komen voor rekening voor de partij die om inschakeling van een onafhankelijke derde heeft verzocht.

12.4 Wijzigingen en aanpassingen van DVO Deel A zijn uitsluitend rechtsgeldig van toepassing tussen Partijen indien schriftelijk overeengekomen en getekend door alle partijen.

Artikel 13. Ingangsdatum Duur

13.1 Deze Overeenkomst treedt voor wat betreft de Resultaten en Werkzaamheden op het gebied van afval beleidsadvisering, afvalinzameling, afvalketen beheer en afvalverwerking in de plaats van de eerder gesloten Dienstverleningsovereenkomst, Deel A, Deel B en Deel C tussen de Gemeente en Circulus-Berkel B.V.

13.2 Deze Overeenkomst treedt in werking per ……. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De DVO kan op ieder moment worden afgesloten en kan op ieder moment door een deelnemende gemeente worden opgezegd met inachtneming van de opzegtermijn en opzegdatum zoals bepaald in artikel 13.3.

13.3 Met betrekking tot het opzeggen van de DVO geldt zowel een opzegtermijn van 4 jaar als een opzegdatum halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraden.

13.4 Met inachtneming het in lid 3 bepaalde, vangt de eerste periode van 4 jaar aan op ……..en wordt bij niet-opzegging automatisch voortgezet onder dezelfde voorwaarden als hiervoor opgenomen na ……...

VOORBEELD

Artikel 14. In gebreke blijven en schadeloosstelling

14.1 Indien Circulus-Berkel in enig jaar een of meerdere Resultaten niet of niet volledig behaalt, dient zij aan te geven welke inspanningen zij in het komende jaar verricht om alsnog de afgesproken Resultaten te behalen.

14.2 Indien een van de partijen onderbouwd van oordeel is dat de uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit deze Overeenkomst door de andere partij niet voldoet aan de overeengekomen randvoorwaarden en kwaliteitseisen, zoals beschreven in deze Overeenkomst, informeert deze partij de wederpartij hierover schriftelijk met het verzoek om de activiteit overeenkomstig de eisen uit te voeren binnen een week na verzending van het verzoek.

14.3 Als blijkt dat na de week zoals genoemd in artikel 14.2 aan dit verzoek geen gevolg is gegeven, stelt de eisende partij de wederpartij bij aangetekende brief in gebreke en verleent de eisende partij de wederpartij een termijn van één maand om de uitvoering alsnog in overeenstemming te brengen met de gestelde randvoorwaarden en kwaliteitseisen. Partijen kunnen elkaar uitsluitend middels een aangetekende brief in gebreke stellen. De ingebrekestelling bevat een nauwkeurige omschrijving van de aard en de ernst van de niet nagekomen verplichtingen.

14.4 Indien Circulus-Berkel in gebreke is gesteld en niet binnen de in de ingebrekestelling aangegeven termijn van één maand haar verplichtingen is nagekomen dan wel dat niet behoorlijk heeft gedaan, staat het de Gemeente vrij de Werkzaamheden op kosten van Circulus-Berkel uit te voeren dan wel te doen uitvoeren.

14.5 Indien de Gemeente in gebreke is gesteld en niet binnen de ingebrekestelling aangegeven termijn van één maand haar verplichtingen is nagekomen dan wel niet behoorlijk heeft gedaan, heeft Circulus-Berkel het recht om de kosten die zij als gevolg hiervan moet maken in rekening te brengen bij de Gemeente.

14.6 Indien een van de partijen schade leidt als gevolg van de onzorgvuldige of onjuiste uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit deze Overeenkomst door de wederpartij, zal de wederpartij de eisende partij volledig schadeloos stellen voor zover het de in geld uit te drukken aspecten van de schade betreft.

14.7 De wederpartij kan niet door de eisende partij in gebreke worden gesteld indien aantoonbare nalatigheid van de eisende partij de oorzaak is van deze tekortkoming.

Artikel 15. Beëindiging specifieke Werkzaamheden

15.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 14, heeft de Gemeente, indien na ingebrekestelling en het verstrijken van de termijn van één maand conform artikel 14 de uitvoering van enige verplichting voortvloeiende uit Deel B van deze Overeenkomst niet voldoet aan de overeengekomen specificaties en kwaliteitseisen het recht om DVO Deel B wat betreft die specifieke verplichting, geheel of gedeeltelijk te beëindigen. De verklaring tot beëindiging dient te geschieden bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van zes (6) maanden.

15.2 Indien de Gemeente in verzuim blijft met de nakoming van haar verplichtingen uit deze Overeenkomst, meer specifiek ten aanzien van verplichtingen opgenomen in

VOORBEELD

Deel B van deze Overeenkomst, heeft Circulus-Berkel eenzelfde recht tot (gedeeltelijke) beëindiging als in het vorige lid bedoeld.

15.3 Geheel of gedeeltelijke beëindiging van deze Overeenkomst brengt automatisch geheel of gedeeltelijke beëindiging van al hetgeen ter uitvoering daarvan is opgenomen in DVO Deel A, DVO Deel B en DVO Deel C.

Artikel 16. Beëindiging Overeenkomst met onmiddellijke ingang

De Gemeente is gerechtigd zonder dat enige aanmaning of ingebrekestelling is vereist, deze Overeenkomst middels aangetekend schrijven, met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te beëindigen indien Circulus-Berkel:

(a) surseance van betaling wordt verleend,

(b) zij in staat van faillissement wordt verklaard,

(c) beslaglegging plaatsvindt op een substantieel deel van haar vermogen,

(d) besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of staking van haar activiteiten, dan wel

(e) indien anderszins redelijkerwijs niet langer te verwachten is dat zij in staat blijft haar verplichtingen uit deze Overeenkomst na te komen.

Zolang de Gemeente aandeelhouder is van Circulus-Berkel kunnen (voorlopig) surseance van betaling of faillissement geen beëindigingsgronden als hiervoor bedoeld opleveren.

Artikel 17. Overige bepalingen

17.1 De in DVO Deel B en DVO Deel C gebruikte begrippen hebben de betekenis zoals vermeld in DVO Deel A. Voor zover er geen definities in de DVO Deel A zijn opgenomen zijn de nadere definities uit DVO Deel B respectievelijk DVO Deel C van toepassing.

17.2 De Overeenkomst bevat al hetgeen Partijen in verband met het onderwerp daarvan zijn overeengekomen en vervangt alle eerdere mondelinge en schriftelijke overeenkomsten en afspraken tussen Partijen met betrekking tot het onderwerp van de Overeenkomst. De Bijlagen bij de Overeenkomst vormen een integraal onderdeel van de Overeenkomst.

17.3 Voor zover in deze Overeenkomst en bijbehorende Bijlagen begrippen worden gehanteerd die zijn gedefinieerd in een verordening van de Gemeente en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op een in deze Overeenkomst omschreven onderwerp geldt de in die verordening gehanteerde begripsomschrijving.

17.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 7.3 hiervoor, zijn Partijen niet gerechtigd enig recht of enige verplichting verband houdende met deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan derden over te dragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij.

17.5 Indien enige bepaling van deze Overeenkomst in strijd mocht zijn met toepasselijk recht, zal deze bepaling zodanig worden gewijzigd dat zij in overeenstemming met het toepasselijke recht is met inachtneming van de strekking van de oorspronkelijke bepaling.

VOORBEELD

17.6 Voor de Gemeente zal als vaste contactpersoon de accountmanager voor Circulus-Berkel worden aangewezen. Voor Circulus-Berkel zal als vaste contactpersoon de medewerker van de Gemeente worden aangewezen. Alle in deze DVO Deel A bepaalde kennisgevingen en rapportages dienen aan de voornoemde vaste contactpersonen gestuurd te worden.

Artikel 18. Toepasselijk recht en geschillenbeslechting

18.1 Op deze Overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

18.2 Alle geschillen die voortvloeien uit of verband houden met de uitvoering van deze Overeenkomst zullen worden beslecht overeenkomstig het Arbitrage Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut. De scheidslieden beslissen naar de regels van het recht.

18.3 Alvorens arbitrage aan te vragen doet de betreffende partij van dit voornemen schriftelijk mededeling aan de wederpartij met de uitnodiging om te onderzoeken of een alternatieve methode van geschillen beslechting de voorkeur verdient. Indien Partijen ter zake niet binnen de 30 dagen na de betreffende mededeling tot overeenstemming zijn gekomen, staat het iedere partij vrij de in lid 2 van dit artikel omschreven rechtsgang te volgen.

18.4 Circulus-Berkel zal, in geval van dispuut met de Gemeente, de in de DVO Deel B omschreven Werkzaamheden en te bereiken Resultaten, in afwachting van tussen de Gemeente en Circulus-Berkel te treffen regeling of hangende een arbitrage dienaangaande, naar behoren blijven uitvoeren. De Gemeente zal alsdan de betaling conform artikel 11, eveneens blijven uitvoeren.

18.5 Het bepaalde in lid 2 en 3 van dit artikel laat onverlet dat partijen zich kunnen wenden tot de voorzieningenrechter in kort geding.

ALDUS opgemaakt en ondertekend te:

Gemeente ……	Circulus-Berkel B.V.
Datum:	Datum:
De burgemeester,	De directeur,
De heer ……	De heer …..

VOORBEELD

BIJLAGE 1. DEFINITIES

De in de Overeenkomst opgenomen met een beginhoofdletter geschreven begrippen hebben de volgende betekenis:

Beleidsredenen: de redenen voortvloeiend uit wijziging van beleid.

Bijlage en Bijlagen: de bijlage of de bijlagen bij deze Overeenkomst;

Circulus-Berkel: de besloten vennootschap Circulus-Berkel N.V.;

DVO deel A: het eerste algemene deel van de Overeenkomst;

DVO deel B: het tweede deel van de Overeenkomst waarin afspraken met betrekking tot de door Circulus-Berkel voor de Gemeente uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd;

DVO deel C: het derde deel van de Overeenkomst waarin financiële afspraken tussen Circulus-Berkel en de Gemeente worden vastgelegd;

DVO deel A, DVO deel B en DVO deel C: deze onderdelen komen in de plaats van de in Bijlage 2 benoemde onderdelen A en B.

Integrale kostprijs: de prijs voor een product waarin alle directe kosten verwerkt zijn, alsmede een redelijke vergoeding voor de indirecte kosten.

Overeenkomst: deze DVO bestaande uit deel A, deel B en deel C en de bij deze delen behorende bijlagen;

Partij en Partijen: een partij of de partijen bij de Overeenkomst;

Rapportage: Een rapportage als bedoeld in artikel 5.1.

Resultaten: Zijn alle in artikel 1.1. bedoelde eindresultaten en de daarbij behorende tussenresultaten.

SW-bedrijf: een 'sociale werkplaats'-bedrijf, waar werk wordt geboden aan doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals de WsW-doelgroep (mensen met een psychische, lichamelijke en/of verstandelijke handicap).

Werkzaamheden: Alle door of in opdracht van Circulus-Berkel uit te voeren activiteiten om de Resultaten te behalen.

VOORBEELD

Dienstverleningsovereenkomst

Inzake

afvalbeleidsadvisering, afvalinzameling

en afvalketenbeheer

Deel B

(Resultaten en Werkzaamheden)

d.d. ……

tussen

Gemeente ……..

en

Circulus-Berkel B.V.

VOORBEELD

Inhoud

Hoofdstuk 1. Definities....3

Hoofdstuk 2. Te realiseren Resultaten zoals bedoeld in art. 10.1 DVO deel A....5

Hoofdstuk 3. Wijze waarop de Resultaten bereikt gaan worden....7

Hoofdstuk 4. Afspraken inzake coördinatie en overleg....8

Hoofdstuk 5. De onderwerpen in en de wijze en frequentie van de Rapportage....9

Hoofdstuk 6. Globale beschrijving uit te voeren Werkzaamheden zoals bedoeld in art. 2.1 en 2.2 DVO Deel A....10

1. Algemeen....11
2. Inzamelen GFT en Restafval....11
3. Inzamelen grof huishoudelijk afval....11
4. Inzamelen overige fracties....12
5. Overige (afval)taken....12
6. Beleidsadvisering en communicatie....12

Bijlage 1. Achtergrond DVO Deel B....13

Bijlage 2. Opbouw van de prestatie-indicatoren....14

Bijlage 3. Matrix Dienstverlening: Taken/Diensten + Sociale component (uren) 15

VOORBEELD

HOOFDSTUK 1. DEFINITIES

Actie:
De maatregel of maatregelen die genomen zullen worden om een prestatie die onder de streefwaarde ligt te verbeteren.

Colli:
Los ter inzameling aangeboden afvalstof(fen).

Containerplaats:
Plaats waar burgers hun afval aanbieden, zowel boven- als ondergronds, ter inzameling.

Grof huishoudelijk restafval:
Dat deel van het grof huishoudelijk afval dat overblijft na gescheiden inzameling van deelstromen of fracties.

Huishoudelijk restafval:
Dat deel van het huishoudelijk afval dat overblijft na gescheiden inzameling van de deelstromen (glas, oud papier etc.).

Inzamelmiddel:
Een aangewezen middel waarmee afvalstoffen ter inzameling worden aangeboden Hieronder wordt verstaan: allerlei containers, plastic zakken, colli e.d.

Illegale stort:
Afval dat niet volgens de geëigende inzamelmethode is aangeboden.

Kritieke Succes Factor (KSF):
Onderwerp dat van cruciaal belang is om de strategische doelen te bereiken, waarvan de prestaties tenminste aan de gestelde norm en zo mogelijk aan de gestelde streefwaarde dienen te voldoen en waarvan de prestaties periodiek gemeten en bewaakt worden.

Meetmethodiek:
De wijze waarop en de frequentie waarmee de geleverde prestaties worden gemeten en vergeleken met de norm en de streefwaarde.

Minicontainer:
Container met twee wielen, met een inhoud variërend van 60 liter tot en met 360 liter, waarin afvalstoffen worden opgeslagen en ter inzameling worden aangeboden.

Opstelplaats:
Locatie waarop afval via het aangewezen inzamelmiddel wordt aangeboden.

Ondergrens:
De kwantitatieve of kwalitatieve waarde, waaraan de geleverde prestatie minimaal dient te voldoen.

Ondergrondse container:
Container met een inhoud variërend vanaf 3 tot en met 5 m3, waarin afvalstoffen kunnen worden gedeponeerd. Deze container bestaat uit een bovengronds geplaatste inworpzuil, ondergrondse metalen container en een betonnen omhulsel (buitenbak).

Prestatie Indicator (Pl):

VOORBEELD

Onderwerp dat verbonden is aan een of meerdere Kritieke Succes Factoren en waarvan de geleverde prestatie mede bepalend is voor het realiseren van de gestelde norm van de Kritieke Succes Factor.

Deze indicator wordt voorzien van een norm en streefwaarde en wordt periodiek gemeten om te bepalen of de geleverde prestatie voldoet aan de gestelde norm en streefwaarde.

Prullenbak:
Container, met een inhoud variërend van 40 liter tot en met 110 liter, aan een beugel of paal waarin passanten afval kunnen deponeren.

Rolcontainer:
Container met vier wielen, met een inhoud variërend vanaf 360 liter tot en met 1.300 liter, waarin afvalstoffen kunnen worden opgeslagen. Deze container kan gemaakt zijn van kunststof of metaal.

Streefwaarde:
De kwantitatieve of kwalitatieve waarde, waaraan de geleverde prestatie indien mogelijk dient te voldoen.

Verzamelcontainer:
Container waarin een aantal huishoudens afval kunnen deponeren. Deze verzamelcontainers kunnen boven- of ondergronds zijn opgesteld.)woningen.

Wijkcontainer:
Container zonder wielen, met een inhoud variërend van 1,6 tot 5 m3, waarin afvalstoffen kunnen worden opgeslagen. Deze container is voor huishoudens uit een wijk (omgeving). Wijkcontainers kunnen boven- of ondergronds worden opgesteld.

VOORBEELD

HOOFDSTUK 2. TE REALISEREN RESULTATEN ZOALS BEDOELD IN ART. 10.1 DVO DEEL A

In deel B worden de resultaatafspraken SMART gedefinieerd voor de volgende aandachtsgebieden.

- **Doeltreffendheid Afvalbeheer**
    - Hergebruik
    - Afvalscheiding
    - Energie
    - Grondstoffen
    - Duurzaamheid
    - (social return)
- **Service**
    - Beoordeling van de burger
- **Doelmatigheid Afvalbeheer**
    - Kosten
    - Marktconform
    - Benchmark

Voor deze drie aandachtsgebieden worden outputgerichte resultaatafspraken vastgelegd. De achtergrond van deze resultaatafspraken is terug te vinden in Bijlage 1.

De gemeente geeft vertaling van de bestuurlijk vastgestelde beleidsuitgangspunten op het gebied van afval in (een) opdracht(en) aan Circulus-Berkel voor het opstellen, het implementeren en het actueel houden van het afvalbeleid. In dit (meerjaren-)afvalplan wordt aangegeven hoe (door welke beleidsmaatregelen) de resultaatafspraken gerealiseerd zullen kunnen worden.

Na vaststellen door de gemeente van dit (meerjaren-)afvalplan zullen de voorgestelde maatregelen in opdracht gegeven worden aan Circulus-Berkel. Deze opdrachten dragen ieder voor zich bij aan een gedeelte van het beoogde beleidsresultaat. Er zullen per deelopdracht specifieke projecteigen outputgerichte resultaatafspraken gemaakt worden op de drie genoemde aandachtsgebieden.

Na afloop van de opdrachten zal er geëvalueerd worden en zullen de genomen maatregelen in de beschrijving van de reguliere dienstverlening op hoofdlijnen opgenomen worden en in het kostenallocatiemodel.

Over dienstverlening, zoals vastgelegd in DVO Deel B, wordt in lijn met de beleidsuitgangspunten gerapporteerd, d.m.v. benchmark, klachten en massabalans.

De afvaldriehoek kan vervolgens worden door vertaald naar Kritieke Succes Factoren en Prestatie Indicatoren. In de bijlage is de opbouw van de prestatie indicatoren weergegeven.

Doeltreffendheid Afvalbeheer

VOORBEELD

PI	Hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner	
Meetmethodiek	De hoeveelheden worden automatisch gewogen door een geijkte weegbrug en automatisch geregistreerd in de afvalstoffenregistratie van Circulus-Berkel. De resultaten van de afvalstoffenregistratie worden per jaar middels de massabalans gerapporteerd aan de Gemeente.	
Ondergrens	… kg	
Streefwaarde	… kg	In ….

Duurzaamheid

De PI Duurzaamheid wordt onderdeel van de DVO Deel B. De invulling van de ondergrens en bovengrens, alsmede de meetmethode, worden nader afgestemd alvorens deze in de DVO op te nemen. Uitgangspunt bij de bepaling van deze PI is CO2-reductie volgens de – in de branche breed gedragen – CO-2 Kompas van de NVRD.

VOORBEELD

HOOFDSTUK 3. WIJZE WAAROP DE RESULTATEN BEREIKT GAAN WORDEN

Algemeen

De Gemeente heeft Circulus-Berkel middels deze Overeenkomst om bij inzameling en verwerking van huishoudelijk afval een goede service voor de burger te bieden, met marktconforme tarieven zonder winstoogmerk. Het doel van het beheer van de afvalketen is om door middel van een samenhangende benadering tot de in Hoofdstuk 2 vermelde Resultaten te komen.

Circulus-Berkel dient bij de uitvoering van al haar Werkzaamheden, uit te gaan van deze samenhangende benadering om de Resultaten te behalen. Een onderdeel van de samenhangende benadering vormt de beleidsadvisering, waarbij Circulus-Berkel de gemeenten op beleidsmatig gebied adviseert met het doel om de doeltreffendheid, doelmatigheid en service te optimaliseren.

Hierbij geldt telkenmale als uitgangspunt dat Circulus-Berkel diensten levert aan de gemeenten met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid mag worden verwacht en kan worden geboden.

Acties in het jaar.

De acties in het jaar zijn afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden met betrekking tot de invulling van de specifieke PI's en KSF's. Hierbij kan gedacht worden aan de wijze waarop de doeltreffendheid, het service niveau en de doelmatigheid worden bereikt met de daarbij horende resultaten.

VOORBEELD

Beleidscyclus

Circulus-Berkel sluit in het kader van haar beleidsadvisering en (financiële) verantwoording aan op de binnen de Gemeente geldende Planning & Control-cyclus en de daarbij behorende tijdsplanningen.

Vaste overlegstructuren

Kort cyclisch

1. De dienstverlening wordt beschreven in Hoofdstuk 6 van DVO Deel B. Er worden geen gedetailleerde (kwantitatieve) definities van service en kwaliteit voor de (vele) diensten omschreven, maar wordt uitgegaan dat Circulus-Berkel diensten levert met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid door de Gemeenten verwacht mag worden en kan worden geboden.
2. De maandelijks te rapporteren klachten en meldingen door burgers vormt een belangrijke duiding voor de beoordeling (door de opdrachtgever) of en in welke mate Circulus-Berkel haar werk naar behoren heeft uitgevoerd. Op basis van deze registratie/rapportage kan de opdrachtgever Circulus-Berkel ter verantwoording roepen over specifieke klachten en meldingen.

Lang cyclisch

3. Regelmatig wordt de tevredenheid van burgers over de dienstverlening gemeten. De opzet, onderwerpen en vraagstelling van dit onderzoek wordt opgesteld oor Circulus-Berkel in samenspraak met de gemeenten. Hierdoor hebben de gemeente de mogelijkheid om gericht vragen te (laten) stellen aan burgers over specifieke onderdelen van de dienstverlening. De uitkomsten van dit onderzoek worden getoetst aan de streef- en onderwaarden die in Hoofdstuk 2 overeen zijn gekomen.
4. De volgende vaste overlegstructuur wordt gehanteerd om op periodieke basis overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer op verschillende echelons en frequenties vast te leggen.

   Evaluatieoverleg

   Jaarlijks vindt tussen opdrachtgever en opdrachtnemer voor 1 april overleg plaats over de gerealiseerde resultaten van het afgelopen jaar en de te verwachte resultaten voor het komende jaar en de daarvoor te ondernemen acties.

   Tevredenheid Gemeenten

   De tevredenheid van de gemeenten wordt niet vastgelegd in een afzonderlijke prestatie-indicator maar wordt vastgelegd in de volgende procesafspraken tussen Circulus-Berkel en de Gemeenten.

Van deze besprekingen en de daar gemaakte afspraken wordt een kort verslag opgesteld, waarover beide partijen overeenstemming moeten hebben.

VOORBEELD

HOOFDSTUK 5. DE ONDERWERPEN IN EN DE WIJZE EN FREQUENTIE VAN DE RAPPORTAGE

Ieder jaar worden er door Circulus-Berkel rapportages gemaakt en aan gemeenten verstrekt. Dit kunnen rapportages zijn in de vorm van verslaglegging, een tussentijdse (voortgangs-)rapportage met korte toelichting en een eind rapportage met tekstuele en cijfermatige onderbouwing.

Gemeenten overleggen elk jaar de rapportages met betrekking tot de gemeentelijke begroting (voor zover relevant voor afvalstoffenplannen en dienstverleningsovereenkomst) en eventueel een voorstel tot aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst.

Circulus-Berkel en de Gemeente kunnen in samenspraak de rapportagemodellen nader uitwerken. De Gemeente kan nadere aanwijzingen geven over de vorm en inhoud van de door Circulus-Berkel te leveren rapportages. Ook de uiterste inleverdata en frequentie kan door de Gemeente gewijzigd worden.

Wijzigingen worden vastgelegd door aanpassing van deze DVO.

VOORBEELD

HOOFDSTUK 6. GLOBALE BESCHRIJVING UIT TE VOEREN WERKZAAMHEDEN ZOALS BEDOELD IN ART. 2.1 EN 2.2 DVO DEEL A

In Bijlage III is de matrix opgenomen welke (specifieke) diensten de Gemeenten van Circulus-Berkel afnemen.

In dit hoofdstuk worden de producten die Circulus-Berkel levert beschreven (enkele voorbeelden)

Onderstaand wordt een voorbeeld beschreven van de taken/diensten die Circulus-Berkel uitvoert. (Indien achter een taak/dienst "n.v.t" (niet van toepassing) wordt aangegeven dan betekent dit dat deze taak/dienst niet voor de desbetreffende gemeente wordt uitgevoerd).

1 Algemeen
1.1 Dienstverlening
1.2 Taak Gemeente

2 Inzamelen GFT en Restafval
2.1 Inzamelen GFT en restafval in minicontainers
2.2 Inzamelen GFT en restafval in verzamelcontainers

3 Inzamelen grof huishoudelijk afval
3.1 Inzamelen grof huishoudelijk afval algemeen

4 Inzamelen overige fracties
4.1 Inzamelen oud papier en karton (OPK)
4.2 Inzamelen glas in wijkcontainers (n.v.t)

5 Overige afvaltaken
5.1 Opruimen illegaal achtergelaten afval op daarvoor niet bestemde plaatsen

6 Beleidsadvisering en communicatie
6.1 Algemene beleidsadvisering

VOORBEELD

1. Algemeen

1.1 Dienstverlening

Circulus-Berkel zorgt ervoor dat de afgesproken dienstverlening, zoals vastgelegd in deze Bijlage, te allen tijde (ook rondom feestdagen) wordt uitgevoerd. Hierbij geldt als uitgangspunt dat Circulus-Berkel diensten levert aan de gemeenten met een service- en kwaliteitsniveau dat in alle redelijkheid mag worden verwacht en kan worden geboden.

De werkzaamheden vinden in principe plaats tussen 7.00 en 20.00 uur op maandag tot en met zaterdag, behoudens calamiteiten of afwijkingen zoals vastgelegd in de lokale APV of Afvalstoffenverordening.

Circulus-Berkel is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de containers. Afkeuringen bij de verwerker zijn voor rekening en risico van de Gemeente.

In de situatie dat de werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd zal de Gemeente worden geïnformeerd. Ook bij hervatting zal de Gemeente worden geïnformeerd over de wijze waarop.

De inzamelwerkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat morsvuil wordt voorkomen en dat eventueel ontstaan morsvuil direct door de inzamelploeg wordt opgeruimd.

Circulus-Berkel zal op verzoek van de Gemeente samenwerken bij de uitvoering van het handhavingsbeleid.

1.2 Taak Gemeente

Wegwerkzaamheden die de activiteiten kunnen verstoren worden vooraf doorgegeven aan Circulus-Berkel.

2. Inzamelen GFT en Restafval

2.1 Inzamelen GFT en restafval in minicontainers

In de Gemeente eenmaal per twee weken (alternerend) aan huis inzamelen van huishoudelijk restafval en huishoudelijk Groente, Fruit en Tuin-afval (GFT) dat wordt aangeboden in minicontainers.

2.2 Inzamelen GFT en restafval in verzamelcontainers

Circulus-Berkel zorgt voor het volgens voldoende frequentie inzamelen van GFT en/of restafval dat wordt aangeboden in verzamelcontainers.

3. Inzamelen grof huishoudelijk afval

3.1 Inzamelen grof huishoudelijk afval algemeen

Circulus-Berkel zorgt voor het (tegen betaling) op afroep aan huis inzamelen van grof huishoudelijk afval.

VOORBEELD

4. Inzamelen overige fracties

4.1 Inzamelen oud papier en karton (OPK)

Circulus-Berkel zamelt OPK in door middel van ondergrondse inzamelcontainers op diverse locaties in de gemeente.

4.2 Inzamelen glas in wijkcontainers

Circulus-Berkel zamelt kleurgescheiden in met voldoende frequentie door middel van wijkcontainers, zowel boven- als ondergronds.

5. Overige (afval)taken

5.1 Opruimen illegaal achterlaten afval op daarvoor niet bestemde plaatsen

Circulus-Berkel zorgt gedurende werkdagen voor het schoonhouden van de containerplaatsen. Hierbij worden afspraken gemaakt over het illegaal bijgeplaatste ·afval en wordt dit verwijderd en afgevoerd.

6. Beleidsadvisering en communicatie

6.1 Algemene beleidsadvisering

Circulus-Berkel adviseert gevraagd en ongevraagd de Gemeente over alle aspecten van het te voeren afvalbeleid en de uitvoering daarvan. Hierbij richt zij zich op het realiseren van de in deze Overeenkomst vastgestelde streefwaarden van de kritieke succesfactoren op de gebieden van milieurendement, service- en dienstverleningsgraad en kosten.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt,

Gemeente …….,	Circulus-Berkel,
d.d.:	d.d.:
……..	…….
Burgemeester	Directeur

VOORBEELD

Bijlage 1. Achtergrond DVO Deel B

De structuur en opzet van DVO Deel B zijn gericht op de volgende doelen. De DVO is:

Resultaatgericht (in plaats van activiteitencontract of inputsturing)
De DVO zal zoveel mogelijk op het niveau van geleverde prestaties gebaseerd moeten worden. Voor de diverse diensten moet worden bepaald in welke mate dit uitvoerbaar is. Hierbij kan worden gedacht aan het werken met schoonheidsgraden (bijvoorbeeld bij vegen/reiniging), beschikbaarheid percentages (het tijdig ledigen van ondergrondse afvalcontainers), et cetera.

Transparant
Circulus-Berkel werkt in het belang van de gemeenten en zal mede daardoor transparantie betrachten. Voorts kennen de gemeenten een sterke gebondenheid aan Circulus-Berkel en niet of nauwelijks ruimte om over te stappen. Circulus-Berkel weet zich daarom verplicht om inzicht te bieden in haar doen en laten. Transparantie betekent ook het verantwoorden van de prijsstelling en mogelijke verschillen met 'marktprijzen'.

Flexibel
De DVO moet zo worden ingericht dat veranderingen in type dienstverlening mogelijk zijn met de daarbij behorende veranderingen in vergoedingen. Afhankelijk van de aard van het werk zal aan de flexibiliteit invulling gegeven kunnen worden. Over de verrekenwijze zullen in het kostenallocatiemodel eenduidige afspraken gemaakt moeten worden. Door de bereikte transparantie kan te allen tijde de kosten van een beleidswijziging meegenomen worden in de afweging. Op deze wijze wordt tevens een impuls gegeven aan de innovatiekracht van Circulus-Berkel en gemeenten.

Eenvoudig
De DVO-structuur en inhoud van de DVO dient eenvoudig en daarmee werkbaar te blijven.

Marktconform
Ondanks de (zekerheid biedende) tarieven op basis van werkelijke kosten moet Circulus-Berkel zich expliciet kunnen vergelijken met particuliere aanbieders van vergelijkbare diensten, waarbij de prijs voor geleverde diensten een belangrijke prestatie-indicator vormt. (Maar ook de kwaliteit van de diensten.) Daarbij is het gewenst dat het functioneren onder 'de tucht van de markt' op andere wijzen worden bewerkstelligd, bijvoorbeeld door het periodiek evalueren van de prestaties van Circulus-Berkel aan de hand van benchmark gegevens.

Zakelijke relatie
De contractrelatie tussen gemeente en Circulus-Berkel dient zakelijk te zijn. Dit betekent dat afspraken duidelijk en meetbaar moeten zijn, en de contractpartners (wederzijds) aan de afspraken zijn gehouden. Daarbij zullen tevens afspraken worden gemaakt over de consequenties van het niet (geheel) nakomen van gemaakte afspraken.

VOORBEELD

Bijlage 2. Opbouw van de prestatie-indicatoren

In deze bijlage wordt de opbouw van de prestatie-indicatoren beschreven. Zoals in hoofdstuk 2 beschreven, moet de prestatie-indicator 'Duurzaamheid' nog nader worden ingevuld (en beschreven).

Algehele tevredenheid inwoners Circulus-Berkel gemeenten					
Beschrijving	§	Figuur	Cijfer	Gemiddeld	Gemiddeld totaal
Algemeen rapportcijfer inzamelaar.					

VOORBEELD

BIJLAGE 3. MATRIX DIENSTVERLENING: TAKEN/DIENSTEN + SOCIALE COMPONENT (UREN)

Taken/diensten	…	…	….	….	…
Beleidsvoorbereiding en –evaluatie					
Beleid- en communicatieadvies					x
Keuzeprogramma **communicatie**					
***Afvalkalender gedrukte versie**					
***Projecten gericht op deelstromen (o.a. compostdag)**					
***Projecten gericht op afvalvermindering: **Afval Award verkiezing, Speciale actie milieustraat, Programma Duurzaam-heiddag, Deelname Vuurwerkopruimac-tie, Open dag milieustraat, Schoon-maakdagen**					
Sorteeranalyses	x	x	x	x	x
Afvalketenbeheer	x	x	x	x	x
Klachten/meldingen regeling	x	x	x	x	x
Afvalinzameling					
Blik	-	-	-	-	x
Drankenkartons	x	x	-	-	x
Droge componenten (retourpunt)	-	x	x	-	-
Elektrische apparaten	x	x	x	x	x
Grof huishoudelijk afval	x	x	x	x	x
Huishoudelijk restafval en gft	x	x	x	x	x
Klein chemisch afval	x	x	x	x	x
Kerstbomen	-	-	x	-	x
Kunststofverpakkingen	x	x	x	x	x
Oud papier (gem.garantie reg.)	x	x	x	x	x
Luiers en incontinentiemateriaal	x	-	x	-	-
Snoeiafval	x	x	x	x	x
Textiel	x	x	x	x	x
Verpakkingsglas	x	x	x	x	x
Vuurwerkresten	-	-	x	x	x
Afvalketenbeheer					
Beheer contracten	x	x	x	x	x
Beheer milieuparken					x
Overslag en transport	x	x	x	x	x
Containermanagement					
Containermanagement	x	x	x	-	x
Diensten openbare ruimte					
Assistentie bij calamiteiten	-	-	-	-	-
Bestrijding van plaagdieren	-	x	x	x	x
Bestrijding van gladheid	-	-	-	-	-
Leging van hondenpoepbakken	-	-	-	-	-
Leging van prullenbakken	-	-	-	-	-
Machinaal vegen	-	-	-	-	-
Ondersteuning huisuitzettingen	x	x	x	x	x
Onkruidbestrijding	-	-	-	-	-
Opslag kadavers	-	-	-	-	-
Reiniging picknickplaatsen	-	-	-	x	-
Reiniging van kolken	-	-	-	-	-
Verwijdering van illegale stort	x	x	x	x	x
Dienstverlening callcenter					
Dienstverlening callcenter	x	x	x	x	x

Duurzaam & dichtbij

Strategie 2025-2028

Kies voor elkaar.

circulus

Inhoudsopgave

Woord vooraf	**3**
Leeswijzer	**4**
1 De weg naar onze strategie	**6**
2 Profiel Circulus en bedrijfsactiviteiten	**8**
3 De wereld om ons heen volop in beweging	**12**
4 Missie en visie	**16**
5 Kerndoelen 2025-2028	**17**
6 Hoe gaan we dit realiseren?	**22**

Woord vooraf

Met veel enthousiasme presenteren wij u onze meerjarenstrategie voor de periode 2025-2028, ontwikkeld in nauwe samenwerking met diverse stakeholders. Een strategie gevuld met stevige plannen en een heldere ambitie voor grondstoffen, buitenruimte en sociale werkgelegenheid, want dat is waar we voor willen gaan. De komende jaren zullen opnieuw het nodige van Circulus vragen, en wij staan klaar om onze schouders eronder te zetten.

We kijken met trots terug op wat we sinds ons vorige meerjarenplan hebben bereikt. Veel van wat we voor ogen hadden, hebben we gerealiseerd. Zo is ons wagenpark verder geëlektrificeerd en zijn onze werkprocessen deels gedigitaliseerd. Bovendien is er een stevige basis gelegd om de samenwerking met inwoners, gemeenten en partners in de regio te versterken.

Maar een organisatie als Circulus blijft gelukkig altijd in beweging. We blijven ons voortdurend ontwikkelen en stemmen onze diensten steeds opnieuw af op de snel veranderende wereld om ons heen. Zo bedienen we de inwoners van onze gemeenten steeds beter. Deze meerjarenstrategie bouwt voort op de vorige en blijft gericht op strategische thema's die helpen om ons werk in de regio verder te verbeteren. Ook de komende periode leggen we de lat weer hoog.

Deze hoge lat was ook het uitgangspunt bij het ontwikkelen van onze nieuwe strategie. Om tot een solide strategisch plan te komen, hebben we binnen én buiten onze organisatie uitgebreid gesproken over de toekomst en de rol van Circulus in de regio. Dwars door het bedrijf heen haalden we op wat goed gaat en waar we ons kunnen verbeteren. Daarnaast gingen we actief met verschillende stakeholders in gesprek. Politiek leiders en bestuurders uit de gemeenten in ons werkgebied deelden hun visie over de belangrijke thema's van nu en in de toekomst. Wethouders, raadsleden, vertegenwoordigers van gemeenten, onderwijs, het bedrijfsleven, evenals experts op het gebied van grondstoffen, de buitenruimte en het sociaal domein, discussieerden actief met ons mee. Zelfs ons kinderparlement heeft ons geholpen om op het juiste spoor te blijven voor de toekomst. Met volle overtuiging kunnen we daarom zeggen dat dit brede gesprek over de toekomst de basis heeft gevormd voor het de meerjarenstrategie die u nu voor zich heeft.

We willen iedereen bedanken die met ons heeft meegedacht. Dankzij hen hebben we deze meerjarenstrategie breed kunnen ontwikkelen. En we weten het zeker: wij gaan alles op alles zetten om de strategie de komende vier jaar te realiseren.

Lisette Bosch

Directeur

Leeswijzer

Wanneer we het hebben over Circulus, verwijzen we naar onze dienstverlening in al zijn facetten. Dit omvat onze activiteiten voor het inzamelen van grondstoffen, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, en onze inspanningen voor sociale werkgelegenheid. Deze strategie bestaat naast de inhoudsopgave, het voorwoord en deze leeswijzer uit zes hoofdstukken:

- In **hoofdstuk 1** nemen we u mee in het proces dat heeft geleid tot onze nieuwe strategie. Het gesprek met stakeholders, zowel binnen als buiten de organisatie, stond hierbij centraal.
- In **hoofdstuk 2** leest u over het profiel van onze organisatie en onze kernactiviteiten.
- In **hoofdstuk 3** delen we onze analyse van de veranderingen in de wereld om ons heen en wat deze betekenen voor onze rol in de regio. Deze analyse is gebaseerd op zowel rapporten en verslagen van brancheverenigingen NVRD en de overheid, als op de gesprekken die we hebben gevoerd met medewerkers, onze deelnemende gemeenten en een diverse groep partners.
- In **hoofdstuk 4** presenteren we onze geactualiseerde missie en visie.
- In **hoofdstuk 5** besteden we aandacht aan onze vier kerndoelen voor de komende vier jaar.
- In **hoofdstuk 6** bespreken we hoe we deze doelen willen realiseren.

> “Circulus kan een rol spelen in het trots maken van mensen en betekenis geven. Vergroot dit maar meer uit, dit mag meer gecommuniceerd worden.”
>
> - Max Daniel, RVC

1 De weg naar **onze strategie**

De meerjarenstrategie is vastgesteld in de **aandeelhoudersvergadering** van 5 december 2024.

van ’25 op weg naar ’28

4. Onze commissarissen (RvC)

Ook de Raad van Commissarissen heeft de rol van Circulus geëvalueerd en meegedacht over de richting van Circulus.

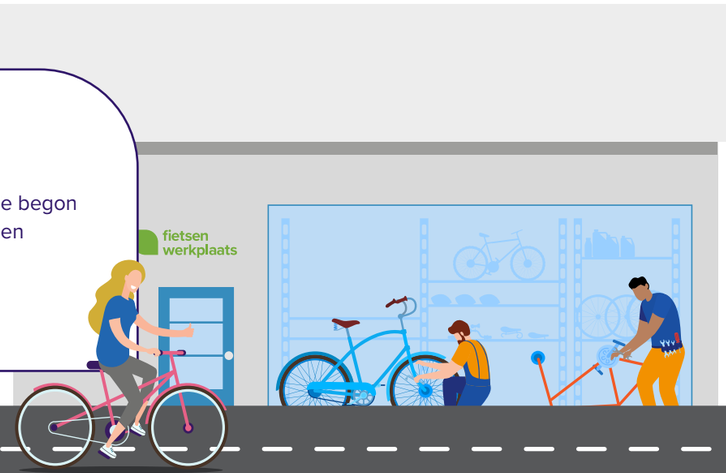

3. Onze gemeenten en partners

Vier stakeholdersessies zijn georganiseerd, waarbij onze gemeenten en een diverse groep partners werden uitgenodigd om mee te denken over belangrijke actuele en toekomstige thema’s. Met meer dan honderd deelnemers hebben we de ontwikkelingen besproken die de komende jaren extra aandacht verdienen en hoe Circulus hier een rol in kan spelen. Deze interactieve en energieke sessies leverden waardevolle inzichten op in de uitdagingen en kansen die voor ons liggen en hebben geleid tot een strategie die aansluit bij de doelstellingen en plannen van de gemeenten waarmee we samenwerken.

1. Kennis

Het ontwikkelen van onze nieuwe strategie begon met een terugblik op wat we bereikt hebben de afgelopen jaren en met een grondige analyse van rapporten en verslagen.

2. Onze medewerkers

Onze medewerkers hebben goed zicht op wat er speelt bij Circulus en in de wereld waarin wij opereren. Wat gaat goed, wat kan beter, en hoe zien zij de uitdagingen van de toekomst? Tijdens twee bijeenkomsten hebben we thema’s besproken die de komende jaren belangrijk zullen zijn. Onze ondernemingsraad heeft hierin ook meegedacht.

2 **Profiel en** kernactiviteiten

Profiel

Als zelfstandig maatschappelijke onderneming zet Circulus zich in om de maatschappelijke waarde voor haar stakeholders te vergroten. Circulus is actief in de inzameling en het beheer van afval en grondstoffen, het onderhoud van de openbare ruimte, en het creëren en aanbieden van sociale werkgelegenheid. Hiermee faciliteert Circulus haar gemeenten bij het realiseren van hun doelstellingen op deze gebieden.

Vanaf 1 januari 2025 werkt Circulus voor elf gemeenten: Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Duiven, Epe, Lochem, Voorst, Westervoort en Zutphen.

Deze gemeenten zijn zowel opdrachtgever als aandeelhouder van ons bedrijf. Belangrijke stakeholders zijn daarnaast de inwoners van deze gemeenten, regionale partners en de medewerkers. Onze dienstverlening is er voor 520.000 inwoners in deze elf gemeenten en wordt uitgevoerd door 855 medewerkers, waaronder via sociale werkgelegenheid en bijvoorbeeld ook als vrijwilligers.

Ontstaan Circulus

Circulus is door de jaren heen gevormd door de samenvoeging van gemeentelijke reinigings- en afvaldiensten, een proces dat zich vanaf het begin van de jaren negentig stapsgewijs voltrok. Gedurende deze periode sloten verschillende nieuwe gemeenten in de regio zich bij ons aan, wat resulteerde in de oprichting van twee regionale bedrijven: Berkel Milieu en Circulus. In 2014 fuseerden deze bedrijven samen tot Circulus-Berkel, dat sinds 2022 verder gaat onder de naam Circulus.

"Afval is niet het probleem van de toekomstige generaties, onze generatie heeft het op te lossen."

- Laura Kaper, wethouder gemeente Westervoort

Actuele **kengetallen**

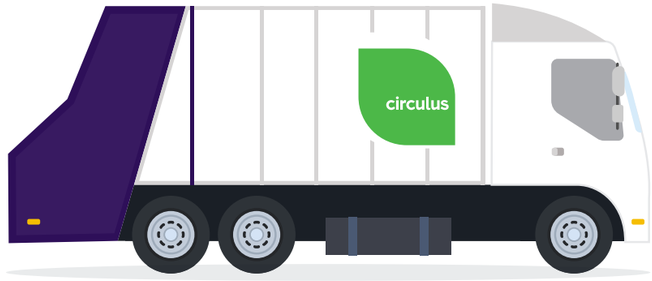
Algemeen

	2023
Verzorgingsgebied (aantal gemeenten)*	11
Aantal aansluitingen*	238.209
Aantal inwoners*	519.899
Huishoudelijk restafval per inwoner in kg	106
Gescheiden ingezameld in %	73
Scholen met lesprogramma Cleanwise	190
Aantal medewerkers	463
Aantal FTE's	334
Sociale werkgelegenheid in ontwikkeltraject	298
Sociale werkgelegenheid in dienstverband	95

*De situatie vanaf 2025.

We hebben een hoger scheidings-percentage en minder restafval per inwoner dan het landelijk gemiddelde.

50.940 ton restafval ingezameld

Financiële kentallen

	2023
Omzet	€ 64,6 miljoen
Solvabiliteit	29,60%
Eigen vermogen	€ 19,1 miljoen

463 medewerkers

Afval & grondstoffen

	Ton
Restafval	50.940
Gescheiden grondstoffen	144.000

Circulus zamelt van oorsprong in de regio huishoudelijk afval in met oog op zoveel mogelijk hergebruik van materialen en grondstoffen:

- Inzameling aan huis
- Inzameling bij evenementen
- Exploitatie recyclepleinen
- Klantcontactcentrum (KCC)
- Databeheer diftar, milieupassen
- Beleidsvoorbereiding en -evaluatie
- Bewonersparticipatie en educatie
- Ontwikkeling en uitvoering van (proef)projecten inzameling, communicatie, participatie, activering
- Kringloopwinkel Stilema

Buitenruimte

	Hoeveelheid
Beheer areaal	5 gemeenten
Kolken in beheer	103.625
Onderhoud bomen Lochem	69.700 stuks

Met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte dragen we bij aan een schone, veilige en groene leefomgeving voor inwoners in de regio:

- Dienstverlening openbare ruimte: groen- en grijsbeheer, afvalbeheer, kolkenreiniging
- Klantcontactcentrum (KCC)
- Beleidsvoorbereiding en -evaluatie
- Bewonersparticipatie en educatie
- Ontwikkeling en uitvoering van (proef)projecten communicatie, participatie, activering

69.700 bomen onderhouden

Wagenpark

	Aantal	Waarvan elektrisch
Trucks	75	20
Bestel en personenwagens	84	30
Veegmachines	15	3
Overig werkmaterieel	20	9
Totaal	194	62

62 elektrische voertuigen (32%)

Sociale werkgelegenheid

Sociale werkgelegenheid	Afgelopen jaar
Dagbesteding	26
Doorstroombaan	29
Proefplaatsing	43
Detachering SW	66
Activeringstraject	241
Werkervaring	15
Totaal	420

Circulus werkt op een vernieuwende en sociale manier met mooi, zichtbaar en zinvol werk met en voor de inwoners van de gemeenten. Met onze sociale werkgelegenheid zetten we ons in voor een inclusieve samenleving. We streven ernaar zoveel mogelijk mensen werk te bieden en creëren kansen voor mensen die anders niet zo makkelijk aan het werk komen. Ongeveer 50% van de deelnemers in onze sociale werkgelegenheid gaat binnen een jaar naar een werkleerroute bij het werkbedrijf. Van deze groep gaat de helft rechtstreeks naar een betaalde baan.

- Sociale werkgelegenheid en activering in inzameling en sortering
- Sociale werkgelegenheid en activering in beheer en onderhoud openbare ruimte
- De Keuken, Fietsen Werkplaats, Hout Werkplaats, Textiel Werkplaats, Assemblage Werkplaats, Elektronica Werkplaats, facilitaire diensten, reiniging, veegploeg, Cleanteams, De Schoon Familie
- Buurtacademie, Jongerencentrum 0313, Go Ahead Eagles Supportbegeleiding, ontwikkeling en uitvoering activeringsplaatsen, communicatie

202 vrijwilligers

3 De wereld om ons heen **volop in beweging**

Het is duidelijk dat de wereld verandert. Klimaatverandering, grondstoffenschaarste, veranderende demografie, geopolitieke onrust en technologische vooruitgang hebben overal impact en beïnvloeden ook onze regio. De duurzaamheidsdoelen van de VN zijn daarom actueler dan ooit, waarbij enkele extra relevant zijn voor Circulus.

Naast een uitgebreide deskresearch hebben we de situatie in onze regio besproken samen met diverse stakeholders uit onze gemeenten. Dit heeft ons geholpen om inzicht te krijgen in de actuele trends en uitdagingen voor de komende jaren.

Ontwikkelingen in het afval- en grondstoffendomein

Onze kijk op afval verandert sterk; we zien afval steeds meer als waardevolle grondstof. Daardoor wordt natuurlijk de kwaliteit van de ingezamelde stromen steeds belangrijker. De opkomst van de circulaire economie wordt beter zichtbaar door de nadruk op hergebruik van materialen en het streven om het gebruik van nieuwe grondstoffen te verminderen. Denk hierbij aan de deeleconomie, het huren van producten bij fabrikanten of de uitgebreide fabrikantenverantwoordelijkheid (UPV) waarbij bedrijven verantwoordelijk zijn voor het inzamelen en hergebruiken van de materialen van hun eigen producten.

Er komt meer nadruk te liggen op de afweging tussen gemak en duurzaamheid. Door factoren als beschikbaar budget, zorgen over het klimaat of de invloed van influencers wordt het aanschaffen van tweedehands producten gebruikelijker. Nieuwe wet- en regelgeving creëert een politiek klimaat dat reparatie van producten en hergebruik van grondstoffen bevordert.

Commerciële partijen trekken zich steeds meer terug uit de markt voor huis-aan-huis inzameling. De betreffende gemeenten gaan daardoor op zoek naar alternatieven. Tegelijkertijd beïnvloedt de veranderende demografie de organisatie van het logistieke proces voor inzameling; we hebben te maken met meer inwoners, kleinere huishoudens, toenemende vergrijzing en een grote diversiteit aan culturen. Daarnaast speelt verstedelijking een rol, waar gemeenten zero-emissie zones instellen. Doordat de energienetwerken overvol zijn, worden de ambities voor verdere elektrificatie in de sector beïnvloed.

Deze ontwikkelingen vragen om significante aanpassingen van het inzamelproces, waarbij technologie, zoals digitalisering en AI, de helpende hand kan bieden.

Het beheer van de buitenruimte verandert

Vanuit de samenleving ligt de behoefte enerzijds op een gezonde leefomgeving met meer groen, frisse lucht en schoon water. Biodiversiteit krijgt meer aandacht, en initiatieven zoals tegelwippen en ‘maai-mei-niet-maand’ winnen aan populariteit. Anderzijds vraagt de toenemende vergrijzing dat gemeenten in hun beleid voor de openbare ruimte rekening houden met toegankelijkheid en bereikbaarheid voor iedereen.

Digitalisering en datagebruik maken het beheer en onderhoud van de buitenruimte steeds efficiënter. Dit gebeurt onder andere door zwerfafval effectief op te sporen en de infrastructuur optimaal te onderhouden. Daarnaast wordt er steeds beter gekeken naar de behoeften van inwoners die gebruik maken van de openbare ruimte, zoals op het gebied van sociale veiligheid en biodiversiteit.

De grote trends raken ook het beheer en onderhoud van onze leefomgeving. De energietransitie vereist ruimte voor de onder- en bovengrondse uitbreiding van energienetwerken. Daarnaast dwingt klimaatverandering gemeenten tot aanpassingen in het beheer om zo antwoord te geven op wateroverlast, droogte en stijgende temperaturen.

Gerichte, lokale aanpak voor uitdagingen in het sociaal domein

Gemeenten spelen een cruciale rol in het zorgen dat iedereen mee kan doen. Ze staan voor belangrijke opgaven om binnen financiële kaders de sociale doelstellingen te realiseren. Door demografische veranderingen, zoals vergrijzing en migratie, is er meer vraag naar ondersteuning vanuit het sociaal domein. In tijden van financiële krapte vraagt dit om het stellen van prioriteiten, waarbij het toepassen van de menselijke maat en de - vaak kostbare - ondersteuning van de meest kwetsbare groepen voorop staat.

Veel inwoners vinden nog niet makkelijk de weg naar de juiste hulp. Het sociale stelsel is complex en niet altijd toegankelijk, waardoor vooral kwetsbaren vaak niet bereikt worden. De eerste stappen zijn gezet om een goed samenhangende ondersteuning te bieden door de samenwerking tussen de gemeentelijke afdelingen te verbeteren.

De gemeentelijke agenda en onze rol

Al deze veranderingen hebben een aanzienlijke invloed op de gemeentelijke agenda en zullen onze rol en bijdrage in de komende jaren vormgeven. Wanneer we die bewegingen terugbrengen tot de essentie, komen we uit op enkele belangrijke focuspunten.

Ten eerste zal de nadruk liggen op het bevorderen van inwonersparticipatie en het versterken van de samenwerking met de vele partners in de regio. Dit met als doel om de dienstverlening naar inwoners zo goed mogelijk in te vullen. Daarnaast is het essentieel om aandacht te besteden aan het veilig en gezond maken en houden van onze leefomgeving, zowel in stedelijke als landelijke gebieden. Het organiseren van een inclusieve samenleving is eveneens cruciaal; we willen ervoor zorgen dat iedereen actief kan deelnemen aan de maatschappij. Om deze doelstellingen te realiseren, is het benutten van informatietechnologie belangrijk. Door de verwachte budgetbeperkingen bij gemeenten zal daarbij nog meer nadruk liggen op een efficiënte inzet van middelen. Deze inzichten vormen de basis voor onze meerjarenstrategie en geven richting aan wat we de komende jaren willen bereiken.

> “In ieder mens schuilt een talent. Als je daarop bouwt, komen mensen echt tot bloei en ontwikkeling”
>
> - Erik Dannenberg, voorzitter Divosa

4 **Missie** en visie

Wij zien...

een aantrekkelijk en duurzame wereld voor ons waarin grondstoffen slim worden benut, waar materialen worden hergebruikt en verspilling geen plaats meer heeft. Een wereld waarin we streven naar een schone, groene en sociale leefomgeving. Inwoners, gemeenten en partners werken samen aan een circulaire toekomst waarin iedereen volop mee kan doen.

Onze ambitie is...

het creëren van een regio waarin circulariteit en inclusiviteit centraal staan. We verbinden grondstoffen, buitenruimte en sociaal ondernemerschap op een innovatieve manier, samen met onze partners. We doen ons werk elke dag een beetje beter. Op Circulus kun je rekenen.

Wij zien onszelf als...

een onderneming die stevig is geworteld in de regio. We zijn een betrouwbare en behulpzame partner die enthousiast en met plezier beleid en praktijk met elkaar in samenspraak brengt. Met onze vakkundige medewerkers willen we vernieuwend werken. Ons innovatievermogen, onze expertise en resultaatgerichtheid maken dat we gewaardeerd worden.

Wij staan voor...

vernieuwende dienstverlening die elke dag bijdraagt aan het verbeteren en versterken van de regio. Dit kunnen we niet alleen. Samen met onze inwoners, gemeenten en partners bereiken we meer en maken we een sterke, circulaire en inclusieve regio.

"De circulaire economie wordt pas echt gestimuleerd als afval zo hoogwaardig mogelijk wordt hergebruikt. Dus niet verbranden om daarmee energie of stoom op te wekken."

- Maurice Beijk, rentmeester2050.nl

5 **Kerndoelen** 2025 – 2028

De komende vier jaar werken we aan de volgende kerndoelen:

Verbinden met de samenleving

We zijn in de buurt

Stapsgewijs groeien als partner

We bereiken samen meer

Toevoegen van waarde in de keten

We worden sterker in de regio

Vernieuwen in dienstverlening

We doen het elke dag beter

Om deze doelen te begrijpen en te bereiken, hebben we context en richting gegeven. We vinden het belangrijk dat onze strategie toegankelijk en begrijpelijk is voor iedereen, of je nu medewerker van Circulus, wethouder, samenwerkingspartner, inwoner of raadslid bent. Op die manier weet iedereen hoe hij ze kunnen bijdragen aan het gezamenlijk realiseren van de gestelde doelen.

Verbinden met de samenleving

We zijn in de buurt

De wereld is continu in beweging. Belangrijke veranderingen op het gebied van grondstoffen, buitenruimte en werken aan een inclusieve arbeidsmarkt vragen van ons een sterke verbinding met de samenleving.

We kunnen veel winnen door de inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeenten meer te betrekken. Dit gaan we doen door zichtbaarder te zijn, betere voorlichting te verlenen en te laten participeren waar mogelijk.

Zo kunnen inwoners, bedrijven en instellingen bijvoorbeeld van waarde zijn bij de ontwikkeling van het recycleplein van de toekomst, waar kringloopwinkels, reparatie, educatie, sociale werkgelegenheid en recycleplein samen komen.

Stapsgewijs groeien als partner

We bereiken samen meer

Circulus is de partner voor elf gemeenten op gebied van afvalinzameling. Voor twee derde van onze gemeenten zijn we ook actief in de buitenruimte en geven we invulling aan sociale werkgelegenheid. De opgave voor gemeenten in de verschillende domeinen neemt de komende jaren alleen maar verder toe. Naast grondstoffen willen we daarom ook voor de beheer en onderhoud in de buitenruimte en sociale werkgelegenheid onze impact in de regio vergroten.

Groei in het aantal aangesloten gemeenten is voor ons geen doel op zich. Door het terugtrekken van commerciële inzamelaars ontstaan nieuwe markten. Circulus zal hier zorgvuldig kijken op welke manier we positie kiezen. De belangen van de huidige elf aandeelhouders staan voorop. We verstevigen daarbij onze eigen kennis en expertise en gaan de kennis en expertise die aanwezig is bij gemeenten nog beter benutten.

Toevoegen van waarde in de keten

We worden sterker in de regio

De waardeketens over de drie domeinen van Circulus zijn in de afgelopen jaren stapsgewijs ontstaan. Deze evolueren langzaam van lineair naar circulair. Circulariteit is de enige toekomst. Daar werken we al hard aan. Ontwikkelingen in de samenwerkingen met bestaande en nieuwe ketenpartners en innovaties in technologie vragen om een brede heroverweging. Alleen dan kunnen we het proces van lineaire naar circulaire waardeketens binnen de regio versnellen.

De komende jaren gaan we daar aan bijdragen door zelf en met partners integraliteit en circulariteit in onze werkzaamheden te realiseren. We gaan, waar mogelijk, activiteiten toevoegen die we nu (nog) niet uitvoeren. Hiermee brengen we circulariteit in de praktijk.

We gaan zorgen voor synergie tussen de domeinen waarin we actief zijn, door het meer in samenhang te organiseren. Op die manier zorgen we dat sociale werkgelegenheid volledig geïntegreerd wordt in de domeinen grondstoffen en buitenruimte. Denk bijvoorbeeld aan inzameling van grondstoffen en sociale werkgelegenheid die samenkomen in een Circulair Ambachtscentrum (CAC). Daarnaast kijken we ook naar wat we zelf gaan doen en wat we beter kunnen uitbesteden.

Vernieuwen in dienst-verlening

We doen het elke dag beter

Inwoners hebben voor hun leef- en woonomgeving hoge verwachtingen, net als gemeenten die organisaties als Circulus hiervoor inschakelen om dit te realiseren. Deze omgeving verandert voortdurend en dit stelt steeds nieuwe eisen aan onze organisatie.

Onze dienstverlening naar inwoners en gemeenten ontwikkelt zich daarom continu. Dit heeft effect op de interne organisatie, de gevraagde deskundigheid en onze eigen infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan het bijdragen aan duurzaamheid, het optimaliseren van de werkomgeving van onze mensen en het meegaan in de technologische ontwikkelingen. Dat vraagt van ons om onze dienstverlening blijvend te vernieuwen en de eigen organisatie te blijven ontwikkelen.

Zo blijven we ons de komende jaren inzetten op het elektrificeren van ons wagenpark en gaan we onze interne processen verder verduurzamen. Reductie van CO2-uitstoot, optimaliseren van materiaalgebruik en circulair inkopen staan prominent op de agenda.

6 Hoe gaan we dit **realiseren?**

Met elkaar stellen we alles in het werk om de kerndoelen ook daadwerkelijk te gaan halen. Dit vraagt iets van ons als organisatie en van onze medewerkers. We gaan doelgericht, maar ook voldoende wendbaar en flexibel op weg naar die doelen. Hiervoor hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd die hierbij gaan helpen.

Strategische programma's

Voor elk kerndoel in de meerjarenstrategie zijn - in onderlinge samenhang - integrale programma's uitgewerkt. Elk programma bestaat uit projecten waar we de komende vier jaar gericht en projectmatig aan gaan werken. Deze programma's zijn ook een belangrijke basis voor de jaarlijkse afdelingsplannen. Uiteraard actualiseren we elk jaar op basis van voortschrijdend inzicht waar we staan. Zo houden we het stuur in handen.

Nauwe samenwerking

We houden de wereld om ons heen betrokken en halen buiten naar binnen. We organiseren regelmatig ontmoetingen met onze stakeholders. Door de blik naar buiten gericht te houden, zorgen we dat we blijven acteren op kansen en ontwikkelingen. Dit doen we voor en in nauwe samenwerking met onze gemeenten.

Werken als één Circulus, vanuit alle benodigde afdelingen, is randvoorwaardelijk om succesvol te kunnen zijn in het realiseren van onze strategie. Integrale verantwoordelijkheid, samen op weg naar het beoogde resultaat.

Financiële kaders

Circulus is een financieel gezond bedrijf en dat willen we blijven. De financiële kaders voor de meerjarenstrategie worden samen met de gemeenten vastgesteld en vormen de basis voor een uitstekende dienstverlening tegen een juiste maatschappelijke prijs. We realiseren ons dat ons bedrijf draait op publieke middelen, waardoor we elke keer weloverwogen beslissingen nemen waar we ons geld aan uitgeven.

> "Je kunt een inwoner geen groter compliment geven, dan om zijn mening te vragen."
>
> - Arko van Brakel, regio Stedendriehoek

Kies voor elkaar.

circulus

circulus.nl

Jaarverslag 2023

circulus

Kies voor elkaar.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
1.	**Verslag van de Raad van Commissarissen over 2023**	7
2.	**Verslag van de directie over 2023**	10
3.	**Jaarrekening 2023**	26
3.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	27
3.2	Geconsolideerde winst -en verliesrekening over 2023	29
3.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	30
3.4	Geconsolideerd overzicht totaalresultaat over 2023	31
3.5	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023	32
3.5.1	Algemene grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening	32
3.5.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	34
3.5.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	37
3.5.4	Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht	39
3.5.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	40
3.5.6	Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	48
3.6	Enkelvoudige balans per 31 december 2023	51
3.7	Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	53
3.8	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2023	54
3.8.1	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	55
3.8.2	Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening per 31 december 2023	59
3.9	Overige toelichtingen en ondertekening jaarrekening	60
4.	**Overige gegevens**	61
4.1	Statutaire bepalingen omtrent de bestemming van het resultaat	62
4.2	Controleverklaring	64

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Aanbieding jaarverslag 2023

Hierbij bieden wij u het bestuursverslag aan van Circulus B.V. over het verslagjaar 2023. Het verslag bevat, naast het directieverslag, de jaarrekening over 2023. Deze is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van onze accountant De Jong & Laan in overeenstemming met artikel 34 van de statuten.

De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening met de accountant besproken en vervolgens goedgekeurd. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en akkoord te gaan met de resultaatbestemming. Ook adviseren wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om decharge te verlenen aan de directie voor het in 2023 gevoerde bestuur en decharge te verlenen aan de leden van de RvC voor het over 2023 gehouden toezicht.

Ir. F.A. Spoelstra,
voorzitter Raad van Commissarissen

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Voorwoord van de directie

Voor u ligt het jaarverslag 2023. Wederom een jaar met veel uitdagingen en kansen. De gevolgen van de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne zijn nog steeds voelbaar. Corona hebben we inmiddels grotendeels achter ons gelaten, maar enkele goede elementen hieruit hebben we voor onze organisatie behouden, zoals de flexibiliteit in werk, het concept 'iedereen eet mee' en meer oog en aandacht voor onze medewerkers.

We hebben onze kernactiviteiten voortgezet en tegelijkertijd veel nieuwe initiatieven ontplooid of bestaande uitgebreid. Zo hebben we opnieuw ons PSO trede 3 keurmerk behaald, zijn er binnen Sociaal flink wat verhuizingen geweest, hebben we onze werkplaatsen verder geprofessionaliseerd en mochten we vele nieuwe collega's verwelkomen. In 2023 hebben we onze meerjarenplannen rond elektrificering van het wagenpark gelukkig verder invulling gegeven, waardoor inmiddels bijna 20% van de draaiuren elektrisch is. En op alle locaties is in 2023 de laadinfrastuctuur ingericht.
In de afgelopen zomer hebben leidinggevenden en een deel van het kantoorpersoneel, maar ook wethouders, het dagelijks werk van de collega's van Circulus mogen ervaren. Het Stakeholdersontbijt was dit jaar een groot succes, ruim 150 gasten mochten we verwelkomen.

Als organisatie hebben we alles op alles gezet om een financieel positief resultaat te behalen. Dat is gelukt, en daar zijn we trots op.

Tot slot benoem ik hier graag onze Raad van Commissarissen, maar ook onze aandeelhoudende gemeenten. Het is dankzij uw en hun materiële en immateriële support en vertrouwen dat wij onze doelen uit de meerjarenstrategie kunnen blijven realiseren. Zo blijft Circulus voor u en onze gemeenten op koers; in ons dagelijkse werk, maar natuurlijk ook als voorloper in duurzaamheid.

Dat doen we dagelijks met een groot aantal collega's met een warm hart voor een schone en gezonde leefomgeving. De resultaten in dit verslag zijn uitdrukkelijk onze gezamenlijke prestatie.

Drs. E.M. Bosch,
directeur

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Verslag van de Raad van Commissarissen

Circulus heeft in 2023 grote stappen kunnen zetten in de elektrificering van het wagenpark en de inrichting van laadinfrastructuur hiervoor. We zijn er trots op dat Circulus in lijn met de strategie hierin een voortrekkersrol speelt. Voor de RvC waren daarnaast van belang dat de kwaliteit van afvalscheiding op peil bleef en de ontwikkeling van circulaire ambachtscentra in de Circulus regio verder gestalte kreeg. Ook belangrijk om te noemen zijn de diverse sociale initiatieven die Circulus ontplooide in diverse gemeenten en de impact die de onderneming daarmee maakte in het sociaal domein.

Het jaar 2023 stond nog volop in het teken van de gevolgen van geopolitieke ontwikkelingen op de bedrijfsvoering. We hebben ons nadrukkelijk laten informeren over de ontwikkeling van brandstof- en energiekosten, ook gezien de extra bijdrage die voor 2023 van de aandeelhouders was gevraagd.

We hebben actief deelgenomen aan het vakantiewerkproject binnen Circulus, waarbij leidinggevenden een dag actief meedraaiden in de operaties van een ander domein. We hebben samen met het MT een bezoek gebracht aan het Upcyclecentrum in Almere, dat in zijn inspanningen om samen met ondernemers hergebruik te stimuleren een inspiratiebron is voor Circulus. Een commissaris heeft in 2023 het kaderpersoneel van Circulus bijgepraat over diversiteit en inclusie, een thema dat zeer de aandacht heeft binnen Circulus.

De Raad heeft zich tevens tijdens vergaderingen laten informeren over de voortgang van de Meerjarenstrategie, die in het voorjaar 2024 weer geactualiseerd zal worden. We zijn zeer tevreden met de voortgang hiervan.

Voor Circulus gaat naar verwachting in juni 2025 het structuurregime gelden. De Raad heeft zich hierover samen met de aandeelhouders in 2023 uitgebreid laten informeren en vastgesteld dat de nodige voorbereidingen hiervoor adequaat worden getroffen. Er is in 2022 voor de eerste keer opgaaf gedaan bij het Handelsregister van het voldoen aan de drie criteria die gelden voor de structuurvennootschap.
In 2023 is de aanstelling van de accountant weer aan de orde geweest; na een zorgvuldig proces is uit de aanbesteding het huidige accountantskantoor van Circulus wederom als beste keuze naar voren gekomen. De AVA heeft dit kantoor op voordracht van de Raad opnieuw benoemd.
Ook is in 2023 de herbenoeming van de directeur, mevrouw drs. E.M. Bosch aan de orde geweest. We zijn verheugd dat zowel de Raad als de AVA unaniem waren in het besluit haar voor onbepaalde tijd te herbenoemen.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Samenstelling Raad van Commissarissen
In de aandeelhoudersvergadering van december 2023 is op voordracht van de aandeelhouders mevrouw M.H. Pröpper per 1 januari 2024 benoemd als commissaris. Ze volgt hiermee de heer Willemsen op, die na twaalf jaar lid van de RvC niet herbenoembaar was. We danken hem voor zijn evenwichtige en inspirerende bijdrage aan de ontwikkeling van Circulus in de afgelopen jaren.
De Raad is het gehele jaar 2023 voltallig in functie geweest. De man/vrouw-verdeling is met een verhouding van 40% man / 60% vrouw evenwichtig. De RvC woonde de twee vergaderingen van aandeelhouders op 29 juni en 14 december bij. Ook heeft de Raad de jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd.

In het verslagjaar heeft de Raad vier keer in voltalligheid fysiek vergaderd. Regelmatig waren bij bepaalde vergaderpunten leidinggevenden uit het bedrijf aanwezig, die de relevante thema's presenteerden. De auditcommissie is tweemaal bijeengeweest en ook de renumeratiecommissie is twee keer bijeengeweest. Daarnaast woonde een afvaardiging van de RvC twee keer een artikel-24 overleg van de OR bij. De voorzitter van de Raad onderhoudt regelmatig contact met de algemeen directeur.

Tot slot
De Raad van Commissarissen is trots op de mooie resultaten die in 2023 zijn bereikt en bedankt de medewerkers en de directie van Circulus voor de prestaties en de inzet in het verslagjaar.

Namens de Raad van Commissarissen

Ir. F.A. Spoelstra, voorzitter

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Corporate Governance

Personalia Raad van Commissarissen

De heer Ir. F.A. Spoelstra, voorzitter, lid van de remuneratiecommissie
Tevens: Secretaris van het Veldberaad WO2, statenlid PvdA van Provinciale Staten van Gelderland.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortejaar: 1966
- Benoemd per 1 juli 2016

Mevrouw drs. P.A.M. Hoog, lid van de auditcommissie
Tevens: directeur-bestuurder Willemsoord BV en Erfgoed Den Helder (tot 1-12-2023), bestuurder Zeebad Huisduinen BV, lid Raad van Toezicht Stichting Iris.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortejaar: 1968
- Benoemd per 1 januari 2021

Mevrouw M. Kool, voorzitter van de remuneratiecommissie
Tevens: directeur-bestuurder SallandWonen, bestuurslid Aedes en voorzitter Sociëteit De Hereeniging in Deventer.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortejaar: 1961
- Benoemd per 1 juli 2021

De heer M.R. Daniel
Tevens: lid raad van toezicht FIER, lid Raad van Advies Politie Academie, lid Commissie van Beroep Politie Academie, voorzitter stichting Christian Children, dagvoorzitter congressen/bijeenkomsten, trainer/coach management-teams.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortejaar: 1957
- Benoemd per 1 januari 2022

Mevrouw M.H. Pröpper-Janssen, voorzitter van de auditcommissie
Tevens: directeur-eigenaar RIE Financials, Lid raad van toezicht Gelderse Stichting voor Beheer en Bewindvoering, Penningmeester Stichting Trashpackers, Ondernemerscoach voor Qredits Micro-financiering Nederland.

- Nationaliteit: Nederlandse
- Geboortejaar: 1961
- Benoemd per 1 januari 2024

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Verslag van de directie over 2023

Circulus B.V. verzorgt het beheer van afval- en grondstoffen, het beheer van de openbare ruimte en is actief in het sociaal domein voor negen gemeenten: Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen. Wij zijn een publieke vennootschap waarvan onze negen gemeenten aandeelhouder zijn.
Wij dragen actief bij aan de beleidsvorming en doelen van deze gemeenten op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer, het beheer van de openbare ruimte en in het sociaal domein. Het overkoepelend en gemeenschappelijk doel is een duurzame, leefbare regio.

Circulus is een besloten vennootschap zonder winstoogmerk. Wij verrichten onze diensten op basis van een kostprijsmodel. Voor het pakket diensten en de bijbehorende prijs sluiten wij langjarige resultaatovereenkomsten af met iedere klantgemeente. Jaarlijks vindt indexering plaats; eens in de drie jaar herijken we de overeenkomsten.

Kerncijfers

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verzorgingsgebied (aantal gemeenten)	8	9	9	9	9	9
Bediende aansluitingen	211.326	213.454	214.653	217.309	218.874	220.605
Bediende inwoners	443.234	469.221	471.837	474.058	475.652	479.819
Afval en grondstoffen van huishoudens in kg	120	108	102	93	94	106
Aantal gemeenten waarvoor beheer buitenruimte wordt uitgevoerd (groen, civiel, reiniging)	5	5	5	5	5	5
Gescheiden ingezameld in %	71	74	76	78	75	73
Scholen met Cleanwise	89	100	114	138	172	190
Aantal fte in loondienst	286	301	307	313	323	334
Aantal medewerkers in loondienst	322	324	334	347	357	383
Sociale werkgelegenheid (activerings- en participatiemedewerkers zonder loonwaarde, inclusief vrijwilligers)	409	316	249	292	314	298
Sociale werkgelegenheid met loonwaarde	-	101	98	91	93	95

Optimale dienstverlening
Wij staan voor optimale dienstverlening voor de juiste prijs. We weten wat we kunnen en we zijn ons bewust van onze maatschappelijke betekenis en publieke rol. We werken met en voor onze gemeenten. Dat doen we open, transparant, gedreven en met passie.
Onze ambitie is een kei in ons vak te zijn en te blijven. Onze verschillende werkterreinen buitenruimte, grondstoffen en sociaal domein zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Deze verbinding maken we zichtbaar en versterken we. Dat doen we met betrokken, enthousiaste medewerkers die zich elke dag inzetten voor het beoogde resultaat: de meest duurzame regio.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Terugblik
Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van enkele grote ontwikkelingen vanuit de meerjarenvisie, zoals kwaliteit van grondstoffenstromen, een doorgaande verduurzaming van onze operaties en het omgaan met hogere (energie)kosten. Hierin hebben we ook in 2023 belangrijke stappen gezet, die we verder toelichten.

Voor het jaar 2023 is door aandeelhouders een eenmalige extra bijdrage toegezegd ter compensatie van de plotselinge kostenverhogingen als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen. Dit betrof met name stijgende energiekosten. Dit viel samen met een pakket eigen maatregelen om de kosten te beheersen, met name in staffuncties.

Het afgelopen jaar zijn er verschillende projecten gestart om de bewustwording rondom afvalstromen verder te vergroten. In vijf gemeenten zijn wij gestart met het project Schone Stromen in samenwerking met het Afvalfonds Verpakkingen. Hierin staat het op de juiste manier scheiden van het PMD-afval centraal. Er zijn mooie stappen gezet in het realiseren van circulaire ambachtscentra. Het circulair ambachtscentrum blijft een belangrijk gespreksonderwerp de komende jaren.

Missie en visie
Wij zien een mooie aantrekkelijke wereld voor ons waarin het prettig is om te leven. Onze beschikbare bronnen benutten we maximaal, voor verspilling is geen plaats meer. We gaan samen voor duurzame, houdbare oplossingen. Een inclusieve wereld waarin iedereen naar vermogen meedoet. We laten de aarde beter achter.
Wij zien onszelf als een organisatie die midden in de maatschappij staat en weet wat er speelt. We zijn een betrouwbare en gedegen partner voor onze gemeenten. We verbinden beleid en praktijk. Dat doen we vanuit expertise. We zijn innovatief en resultaatgericht, voor de korte en de langere termijn.

Strategie 2021-2024
Het jaar 2023 stond in het teken van een verdere aanpak van de meerjarenstrategie 2021-2024. Circulus richt zich op de volgende strategische speerpunten:

- We ontwikkelen ons verder als solide partner voor gemeenten, inwoners en samenwerkingspartners.
- We ondernemen initiatieven om nog meer milieuwinst te boeken.
- Met gemeenten en inwoners geven we verder vorm aan een buitengewone leefomgeving.
- We versterken onze rol in het sociaal domein.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Solide partner

Naast een optimale dagelijkse dienstverlening zet Circulus conform de meerjarenstrategie in op een solide partnerschap met onze gemeenten. Dit is natuurlijk nauw verweven met onze andere speerpunten, maar we lichten hier graag enkele relevante ontwikkelingen toe.

Stakeholdersontbijt

Op 5 oktober organiseerde Circulus de derde editie van het stakeholdersontbijt, waarbij het zichtbare succes van eerdere edities werd voortgezet. Met een opkomst van meer dan 150 deelnemers was de bijeenkomst een waardevolle gelegenheid voor ontmoetingen en uitwisselingen met collega's uit de operatie.

Educatie op Basisscholen

In 2023 verzorgde de Rijdende Recyclefabriek / Cruise2Reduce ruim 80 gastlessen bij scholen in onze regio (https://cruise2reduce.nl/) . Ook groeide het aantal scholen dat onze Cleanwise lessen volgt, en wel van 172 naar 190. In het speelse programma leren kinderen alles over afval scheiden en kunnen daar – net als thuis - actief mee aan de slag. De scholen worden daarvoor ondersteund met een introductieprogramma, lesmateriaal en eventueel fysieke lessen. Daarnaast faciliteert Circulus de scholen met containers en de inzameling van papier, PMD en GFT.

Klantcontacten en – tevredenheid

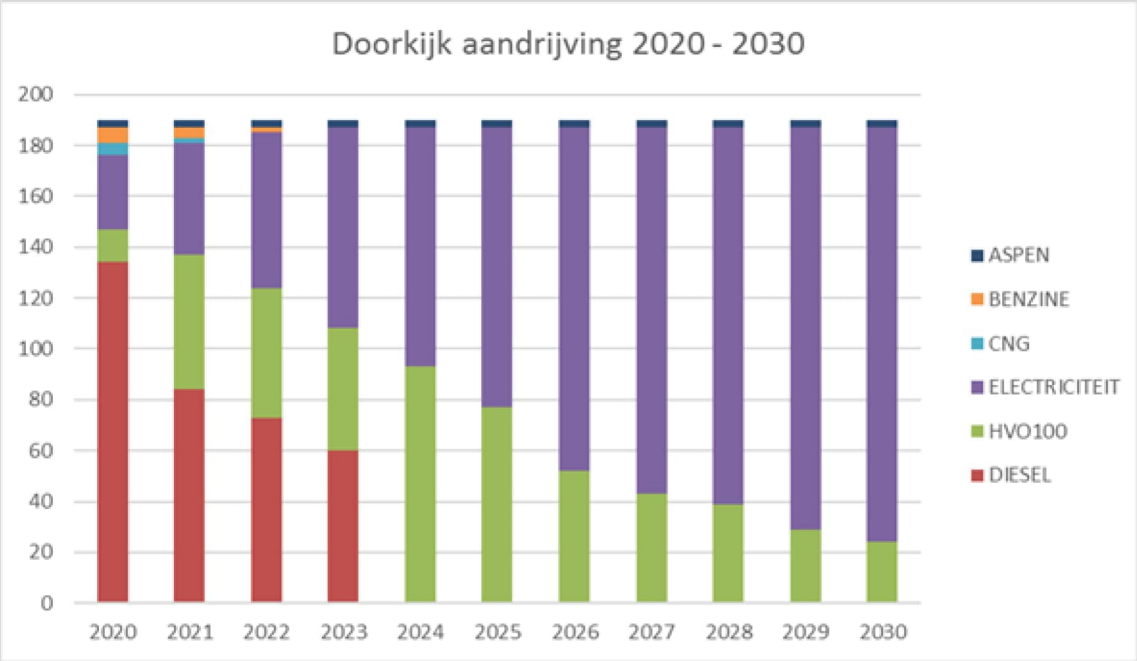
Op jaarbasis heeft ons Klantcontactcentrum ruim 130.000 keer klantcontact, het merendeel via de telefoon. De afgesproken service levels worden steeds gehaald. Ook de klanttevredenheid blijft stabiel op een mooi rapportcijfer van 7,8. Hier zijn we trots op en we willen dit borgen voor de lange termijn. Daarvoor wisselen we kennis uit met branchegenoten, zodat we van elkaar leren en blijvend verbeteren.

Duurzaamheid en circulariteit

Voor Circulus en haar aandeelhouders staat duurzaamheid en circulariteit centraal. Als koploper in de branche streven we ernaar deze positie te behouden en verder uit te bouwen in de komende jaren. In 2023 hebben we opnieuw concrete stappen gezet in deze richting.
Op dit moment wordt al ongeveer 19% van al onze tractie-uren gerealiseerd met elektrisch aangedreven voertuigen. Daarnaast maken we vrijwel uitsluitend gebruik van elektrisch handgereedschap.
Uiteraard blijft het eerder opgestelde plan voor de vervanging van onze voertuigen tot aan 2030 leidend: we schaffen alleen de meest duurzame voertuigen aan.

In dit ambitieuze scenario streven wij ernaar dat tegen 2025 50% van onze vloot elektrisch aangedreven zal zijn, en tegen 2030 zelfs meer dan 80%. Hiermee anticiperen we tevens op de invoering van de zero-emissiezones in een groot aantal stadscentra vanaf 2025.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Milieuwinst

Circulus investeert als duurzaam bedrijf van negen gemeenten in het beheer van afval, grondstoffen en het beheer van buitenruimte. Binnen deze domeinen bieden we kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen. Hieronder worden de behaalde resultaten beschreven op de verschillende domeinen.

Cirkelwaarde

CirkelWaarde is een ‘grondstoffenalliantie’ van ROVA, AVU en Circulus. Het samenwerkingsverband speelt in het afval- en grondstoffenbeheer een grote rol. CirkelWaarde wil haar doelstellingen voor de ingezamelde stromen van de drie betrokken partners realiseren door kennisontwikkeling, inkoop, informatievoorziening en belangenbehartiging. Er vindt een nauwe samenwerking plaats met marktpartijen, ministeries en kennisinstellingen. CirkelWaarde bestaat uit het Expertisecentrum en het Handelshuis. De opgedane kennis over ontwikkelingen op het gebied van grondstoffen en materialen wordt onder andere toegepast bij marktverkenningen en het opstellen van aanbestedingsdocumenten.
De alliantie onderzoekt projectmatig hoogwaardige(r) verwerkingsmogelijkheden voor de stromen matrassen, luiers, textiel, elektronica, kunststof en bioafval. Naast hoogwaardige recycling speelt daarin ook de ambitie om producten (of onderdelen daarvan) langer te kunnen gebruiken. In een ‘E-novation-hub’ in Apeldoorn wordt dat samen met hogescholen en partners voor elektronica onderzocht. Ook het sluiten van gezamenlijke verwerkingscontracten voor alle stromen gebeurt onder de vlag van CirkelWaarde.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Er is verder in 2023 gewerkt aan de volgende aandachtsgebieden en thema's:

- Van Afval tot Zeeman. Icoonproject textiel in samenwerking met Zeeman, Enschede Textielstad en Frankenhuis Textielrecycling. Doel: een product ontwikkelen dat is gemaakt van een zo hoog mogelijk percentage gerecycled huishoudelijk textiel. Als proef is een eerste doek geweven voor een deel bestaande uit garen gewonnen uit niet herdraagbaar textiel.
- Positieve afronding van fase 1 E-novation Hub, meer reparatie en minder afdanken van elektrische apparaten; het onderzoek krijgt een vervolg in Europees verband, waarin Circulus een rol van betekenis krijgt.
- Er zijn goede resultaten gehaald bij aanbestedingen van glas, KCA en rest huishoudelijk afval.
- Er is kennis vergaard omtrent de (complexe) toekomstige CO_2-kosten bij afvalverbranding en deze kennis is succesvol toegepast bij de aanbesteding van het rest-huishoudelijk afval van Circulus.
- Er wordt deelgenomen aan de expertgroepen van de NVRD met betrekking tot de totstandkoming en het ontwikkeltraject van de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid voor textiel en voor luiers.

Afvalscheiding

De ontwikkeling van afval naar grondstoffen kende in het hele werkgebied een terugval van 75% in 2022 naar 73% in 2023. Daarmee is de licht dalende trend doorgezet. We verklaren deze terugval uit een dalende kwaliteit van de aangeboden grondstoffen (met name PMD), gecombineerd met strengere eisen van verwerkers, waardoor afkeur toeneemt. Met het huidige scheidingspercentage doen we het beter dan het landelijk gemiddelde, maar iets slechter dan de oorspronkelijke VANG doelstelling van 75%.

Restafval

Gemiddeld nam in de hele regio het restafval exclusief grofvuil per inwoner toe van 77 kg in 2022 naar 87 kg in 2023. De belangrijkste oorzaak hiervan is de toegenomen afkeur van PMD. We zien deze trend ook breder in Nederland. Als we inzoomen per gemeente zien we dat twee van de negen gemeenten minder dan 100 kilo restafval per inwoner produceerden, waarmee zij de landelijk veel gebruikte doelstelling van 100 kg restafval per inwoner opnieuw hebben gehaald. Zeven gemeenten zaten daar (licht) boven. Voor grofvuil steeg de inzameling van 17 kg in 2022 naar 19 kg in 2023. Per saldo werd er dus 106 kilo huishoudelijk restafval ingezameld (2022: 94 kg).

Kwaliteit grondstoffen

De kwaliteit van grondstoffen – met name van GFT, PMD en textiel– staat onder druk. Via steekproeven en sorteeranalyses wordt de kwaliteit gecontroleerd.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus voert regelmatig sorteerproeven uit in de stromen restafval en PMD. Met name voor PMD zien we de laatste tijd een stevige stijging van de hoeveel stoorstoffen, wat leidt tot verhoogde afkeur. De uitkomsten van de sorteeranalyses leveren nuttige handvatten voor gerichte maatregelen. In vijf gemeenten zijn wij daarom in 2023 gestart met het project 'Schone Stromen'. Hierin staat het op de juiste manier scheiden van het PMD afval centraal.

Buitengewone leefomgeving

Circulus werkt voor vijf gemeenten in de buitenruimte: Lochem, Doesburg, Deventer, Apeldoorn en Epe en er wordt steeds gekeken naar vernieuwing en uniformering van samenwerkingsafspraken. Zo werken we meer op beeldbestekken en minder op frequentie. In 2023 zijn we in Lochem overgegaan van een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) naar een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Alle productbladen zijn afgelopen jaar afgerond per gemeente en werksoort. De productbladen omschrijven diensten variërend van maaien of vegen tot het opbouwen van faciliteiten en bebording bij verkiezingen. In de afgelopen jaren is ervaring opgedaan met integrale teams. De groen- en grijsploegen werken in de gemeente Lochem binnen één gebiedsteam; de kern- of wijkgerichte aanpak

De gemeente Deventer is een onderzoek gestart naar vraag of er niet beter gewerkt kan worden met één opdrachtgevende partner voor het groenonderhoud en reiniging. Dit in plaats van de huidige spreiding van het werk over drie partijen, Het Groen Bedrijf (HGB), KonnecteD en Circulus. Deze partijen werken met elkaar samen, leveren mensen of werken met aannemers. Het college heeft begin 2024 een voorgenomen besluit genomen om deze taken over te dragen aan HGB. Over de praktische uitwerking en termijn van dit besluit is intensief en constructief overleg.

Ecologisch groenbeheer
Met biodivers bermbeheer dragen we bij aan aantrekkelijke en meer duurzame bermen. In overleg met aanwonenden en gemeente plantten we bollen en zaaiden we bloemenmengsels in. In een gemeente overstijgend renovatietraject vormen we komende jaren traditionele plantsoenen om naar bio divers groen. Daarbij anticiperen we op droogte en wateroverlast door klimaatverandering, plantenziektes en vraat door ongedierte. In 2023 hebben we op verschillende speciale boomplantdagen, geholpen met het planten van bomen samen met inwoners. Lochem spant de kroon: daar werden in 2023 meer dan 1400 bomen geplant.

Sociaal domein

Circulus is niet alleen een partner voor gemeenten op het gebied van afvalverwerking en buitenruimte, maar ook in het sociaal domein.
Daarbij richt Circulus zich op het versterken van de relatie met gemeenten, uitvoeringsorganisaties, ondersteuning van inclusieve werkplekken en buurtbeheer nieuwe stijl.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Wij bieden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten of hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen door sociale activering. Op deze manier dragen we bij aan een inclusieve samenleving, waarin er ruimte is voor alle vormen van participatie en waar iedereen naar eigen vermogen bijdraagt.

Werkplaatsen
Afgelopen jaar heeft de afdeling Sociaal verschillende werkplaatsen verhuisd en zijn de werkplaatsen verder geprofessionaliseerd. Er is een start gemaakt met nieuwe werkplaatsen, waaronder een werkplaats voor de assemblage en reparatie van ondergrondse containers, die begin 2024 van start gaat. Dit biedt naast sociale werkgelegenheid, ook mogelijkheden voor de opleiding van mensen in de metaaltechniek. De ondergrondse containers worden in delen besteld en door de Circulus werkplaats in elkaar gezet op de locatie in Apeldoorn. Dat biedt bijzondere werkgelegenheid maar zorgt ook voor significant minder CO2 uitstoot.

Circulaire ambachtscentra (CAC)
In een circulair ambachtscentrum worden producten en onderdelen ingenomen van inwoners en bedrijven voordat deze het recycleplein bereiken. Vervolgens worden deze hergebruikt, waarbij we sociale werkgelegenheid inzetten. Een groot deel van de ingezamelde ‘grondstoffen’ worden duurzaam verwerkt zodat deze opnieuw het economisch verkeer in kunnen.
In de visie van Circulus is een circulair ambachtscentrum een combinatie van een recycleplein, een kringloopwinkel, werkplaatsen waar met sociale arbeid grondstoffen worden gerepareerd, opgeknapt voor levensduurverlenging of als grondstof gebruikt worden voor andere nieuwe producten. Daarnaast biedt een circulair ambachtscentrum ook opleidingsmogelijkheden voor scholieren en studenten.

Binnen Circulus is er een aantal gemeenten die vooroplopen met het inrichten van een Circulair ambachtscentrum. De gemeente Deventer heeft een concreet plan vastgesteld dat nu de uitvoeringsfase in gaat. Circulus gaat samen met kringloopbedrijf Het Goed naast het recycleplein in Deventer een circulair ambachtscentrum inrichten. Ook zijn er in Apeldoorn, Epe en Zutphen concrete ideeën die nu uitgewerkt worden in plannen.

Keurmerken
PSO Nederland heeft het keurmerk Trede 3 van de Prestatieladder Sociaal Ondernemen verlengd. Circulus voldoet ruimschoots aan de normen voor Trede 3. De norm voor de sociale bijdrage ligt op 3% (inzet van de doelgroep in relatie tot de totale organisatie), Circulus haalde 17%. Circulus presteert daarmee bovengemiddeld goed met het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Het Keurmerk Kringloop voor Stilema is verlengd. De sociale- en milieudoelstellingen zijn naar tevredenheid omschreven en in praktijk gebracht en interne bedrijfsprocessen helder

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

vastgelegd. Het Keurmerk Kringloop Nederland is afgeleid van ISO 9001 en geldig voor drie jaar

Personeel & Organisatie, Veiligheid

Kerncijfers	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Aantal medewerkers in loondienst	322	324	334	347	357	383
Aantal fte in loondienst	286	301	307	313	323	334
Gemiddelde leeftijd	49	49	49	49	49	49
Aantal deeltijders	128	120	124	125	129	151
Aantal vrouwen	61	59	65	69	70	71
Instroom	31	31	39	61	46	60
Uitstroom	15	29	29	48	36	34

De personeelsformatie in loondienst vertoont een stijgende trend. Dit heeft twee oorzaken: we besteden steeds minder werkzaamheden uit en we hebben er nieuwe werkzaamheden bij gekregen: zo gaan we in Voorst nu in eigen beheer de inzameling doen.
Wij hebben onze afdeling Sociaal uitgebreid door de ontwikkeling van meer werkplaatsen. Deze initiatieven zijn bedoeld om onze sociale impact verder uit te breiden en te versterken. Als gevolg van deze ontwikkelingen is het totale personeelsbestand voor het jaar 2023 gemiddeld met 10 (FTE) toegenomen.

Verzuim
Het gemiddelde verzuim gedurende het afgelopen verslagjaar is gedaald ten opzichte van 2022. Voor het jaar 2023 bedraagt het verzuimpercentage 7,6%, terwijl dit in 2022 nog op 8,6% lag. Het afgelopen jaar lag de focus op snelle opvolging en specifieke aandacht voor medewerkers met frequent verzuim. In 2023 zijn gesprekken gevoerd met alle frequente verzuimers. Er zijn heldere en gelijkwaardige afspraken gemaakt tussen medewerkers en leidinggevenden. Bovendien zijn er maatregelen genomen voor goede begeleiding en re-integratiemogelijkheden, ook op andere afdelingen. Dankzij deze initiatieven hebben we gedurende het jaar een verdere daling van het verzuim kunnen realiseren.

Desondanks blijft de aandacht voor ziekteverzuim een hoge prioriteit. Hoewel de jaargemiddelden een positieve trend vertonen – 8,9% in 2021, 8,6% in 2022 en 7,6% in 2023 – benadrukken we de voortdurende noodzaak om alert te blijven op verzuim en zorg te dragen voor al onze collega's. We blijven ons inspannen om het ziekteverzuim te monitoren en verdere maatregelen te nemen voor een gezonde werkomgeving.

Opleidingsresultaten
In 2023 hebben in totaal meer dan 200 medewerkers deelgenomen aan verschillende opleidingsprogramma's. De top vier opleidingen zijn; Code 95 (verplicht voor het bedrijfsmatig besturen van een vrachtwagen), Ambor (werken in Afval, Milieu, Beheer Openbare Ruimte),

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Werkbegeleiding (buddytraining) en BHV (bedrijfshulpverlening). Bij Circulus blijven we onze medewerkers aanmoedigen om gebruik te maken van mogelijkheden voor zowel persoonlijke als professionele ontwikkeling.

OR

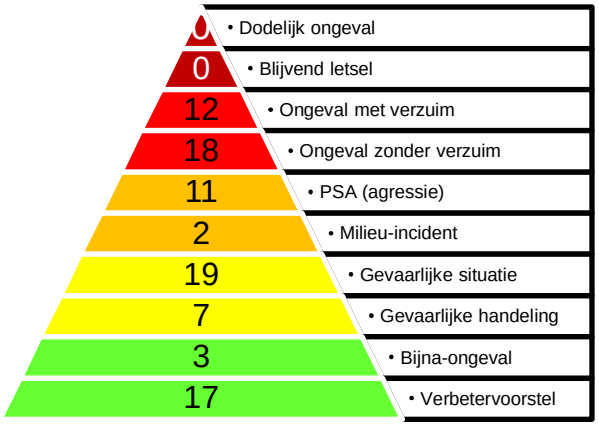
Gedurende het afgelopen jaar heeft de ondernemingsraad regelmatig vergaderingen gehouden, eenmaal per drie weken, op verschillende locaties. Tijdens de Overlegvergadering, die eens in de zes weken plaatsvond, waren zowel de algemeen directeur als de manager P&O aanwezig. De afdelingsmanagers hebben gedurende het jaar updates gegeven over de gebeurtenissen op hun afdeling en hebben toelichting gegeven op het jaarplan van hun afdeling.
Om specifieke actuele thema's te bespreken, zoals het werken in roosters en Arbo, zijn er deelcommissies opgericht met vertegenwoordigers van zowel de organisatie als de ondernemingsraad. Daarnaast vonden er tweemaal artikel 24 overleggen plaats, waarbij ook een afvaardiging van de Raad van Commissarissen aanwezig was.
In oktober 2024 zullen er verkiezingen voor de ondernemingsraad plaatsvinden.

Veiligheid

We houden de stijgende lijn vast van meer aandacht voor veiligheid en kwaliteit en daaraan gerelateerd zien we nog een kleine stijging van het aantal geregistreerde VGM- meldingen in 2023. In totaal waren er 94 meldingen in 2023 t.o.v. de 89 meldingen in 2022. Er zijn geen incidenten geweest die vallen onder de meldingsplicht naar de NLA (Nederlandse Arbeidsinspectie).

VGM Meldingen

In Figuur1 hebben we alle typen VGM meldingen opgenomen die dit jaar zijn geregistreerd. In de registraties van ‘ongevallen met verzuim’, zien we een stijging van 10 (2022) naar 12 (2023). Het gaat hier vooral om kortdurend verzuim, waarbij een medewerker één of meerdere dagen thuis is gebleven.

Figuur 1 Registratie VGM 2023

Het aantal ‘ongevallen zonder verzuim’ is met 18 nagenoeg gelijk gebleven. (2022:17). Het gaat hierbij voornamelijk om meldingen van aanrijdingen, materiële schade en EHBO- incidenten, waaronder ook verwondingen van inwoners die zich tijdens het storten van afval hebben verwond. Het aantal bijna-ongevallen blijft stabiel op drie.

.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Bedrijfsongevallen	2020	2021	2022	2023
*Ongevallen**	14	6	27	30
Bijna-ongevallen	1	4	4	3

**Ongevallen betreft zowel ongevallen met als zonder verzuim*

Bedrijfshulpverlening (BHV)
De BHV heeft veel aandacht gehad in het verslagjaar. Er is op alle locaties geoefend. Daarnaast is besloten om de herhalingstraining jaarlijks op eigen locatie uit te voeren, wat de betrokkenheid en zichtbaarheid van de BHV bevordert. Alle BHV'ers hebben de herhalingstraining gevolgd. Uit de oefeningen is gebleken dat de alarmering en communicatie van de BHV verbeterd kunnen worden. Daarom is besloten een app aan te schaffen die de alarmeringstijd verkort en tegelijkertijd de communicatie vergemakkelijkt door een push-to-talk-mogelijkheid. Dit systeem zal in 2024 worden uitgerold. De RI&E is voor de locatie Apeldoorn getoetst. Op basis hiervan is ook een inventarisatie opgesteld voor de locaties Deventer, Zutphen en Vaassen. De acties uit het plan van aanpak zijn door de verantwoordelijke afdelingen opgepakt.

Kwaliteit
De start naar ISO 9001 is vanaf oktober 2023 met externe hulp doorgezet. Alle hoofdprocessen worden opnieuw in kaart gebracht of verbeterd. Er is een routeplan gepresenteerd waarbij de certificering medio 2024 zal worden uitgevoerd. Vooruitlopend is in 2023 kringloopwinkel Stilema BKN gecertificeerd, een keurmerk dat is afgeleid van ISO 9001. Gelijktijdig met ISO 9001 zal ook het veiligheidsmanagementsysteem ISO 45001 gecertificeerd worden. Met het schrijven van dit jaarverslag ligt de ontwikkeling richting certificering op schema.

Resultaatontwikkeling

De omzet over het jaar 2023 is uitgekomen op € 64,6 miljoen (2022: € 58,9 miljoen). Deze is met name gestegen door de eenmalige bijdrage van aandeelhouders en een stijging van de doorberekende verwerkingskosten. Het geconsolideerde resultaat na belastingen is uitgekomen op € 1,4 miljoen (2022: € 0,6 miljoen). In 2022 werden de gestegen (energie)kosten nog volledig zelf gedragen. In het jaarverslag zijn ook de (niet-publieke) activiteiten opgenomen van dochteronderneming CiRec BV. Deze activiteiten zijn in aard en omvang vergelijkbaar met 2022. Als publieke onderneming leveren wij alleen diensten aan private partijen als er een overschot aan middelen of capaciteit is. Uiteraard wordt daarbij gewerkt binnen de kaders die de Wet Markt en Overheid aan ons stelt.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Financiële positie

Financieringsstructuur
Het in de onderneming werkzame vermogen is als volgt weer te geven:

(* 1.000 euro)		2023		2022
		€		€
Vlottende activa		14.438		14.560
Liquide middelen		1.700		5.509
Kortlopende schulden		-26.567		-25.015
Werkkapitaal		-10.429		-4.946
Vaste activa		41.563		36.298
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen		31.134		31.352
Gefinancierd met:	%	€	%	€
Eigen vermogen	54,8%	17.059	51,6%	16.180
Langlopende schulden en voorzieningen	45,2%	14.075	48,4%	15.172
Totaal	100,0%	31.134	100,0%	31.352

De solvabiliteit is ultimo 2023 uitgekomen op 29,6% (2022: 28,7%) en voldoet daarmee aan de gestelde eisen van aandeelhouders en financiers. Met een stand licht boven de gestelde minimumnorm van 25% anticiperen wij op de groei van de investeringen in de komende jaren. Naar verwachting zullen er investeringen nodig zijn op onze werklocaties en investeringen in duurzaamheid, zoals in de elektrificering van ons wagenpark. Overigens verwachten wij dat deze laatste investeringen geen invloed hebben op de lange termijn total cost of ownership van het rollend materieel. Dit blijven we nauwgezet monitoren. Circulus gebruikt enkele financiële instrumenten voor een goede bedrijfsvoering, deze zijn in de balans opgenomen. We handelen niet in derivaten en we gebruiken vastgestelde richtlijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken. Zou desondanks een tegenpartij haar betalingsverplichting niet kunnen nakomen, dan blijft de schade beperkt tot de boekwaarden van het betreffende financiële instrument. Leningen kennen een vast rentepercentage over een langere looptijd en worden tot het einde van de looptijd aangehouden. Wel kan herziening van rentes leiden tot hogere kosten, die in voorkomende gevallen zullen worden doorvertaald in toekomstige DVO's. Er hebben zich na balansdatum geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die van wezenlijke invloed zijn op het jaarverslag 2023.

Risico’s en onzekerheden

Risico’s zijn strategische, operationele en financiële bedreigingen voor Circulus die voorzien zijn en waarvoor geen voorziening in de jaarrekening is opgenomen of afwaardering heeft

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

plaatsgevonden. Beheersing van risico's is een onderdeel van zowel de strategie als de operatie van de onderneming.

Het doel van het risicobeheer is de continuïteit van de onderneming te borgen. Het beheer richt zich op het in kaart brengen en vervolgens verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid van de realisatie van de ondernemingsdoelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen, de betrouwbaarheid van de verslaglegging en de naleving van wet- en regelgeving, de vergunningen en overeenkomsten.

Het risicobeheer is hiërarchisch georganiseerd. Vanuit de strategie worden jaarlijks door het management jaarplannen gemaakt en door de directie vastgesteld. Hierin zijn doelen en de benodigde processen geformuleerd. Daarbij worden risico's geïnventariseerd, maatregelen opgenomen om deze te beheersen en worden deze vastgesteld na een integrale risicobeoordeling. Processen, risico's en beheersmaatregelen worden opgenomen in een kwaliteitsmanagementsysteem dat de basis vormt voor interne audits. Monitoring van realisatie vindt plaats door de maandelijkse rapportages, die in het managementteam met de directie worden besproken en geëvalueerd. Hierbij worden ook eventuele nieuwe risico's en bijbehorende beheersmaatregelen in kaart gebracht.

Strategische risico's

Als bedrijf met publieke aandeelhouders en vanuit onze maatschappelijke taak, zorgt Circulus voor een structurele stakeholdersdialoog met al haar belanghebbenden. Omdat gemeenten zowel aandeelhouder als opdrachtgever zijn, is sprake van een breed gedragen strategie, die in 2021 is vastgesteld en loopt tot en met 2024. In de loop van 2024 zal deze opnieuw worden vastgesteld voor de komende jaren.

Er is een risico dat het (nationale) maatschappelijke debat af gaat wijken van de strategie die is uitgezet. Doordat Circulus nauw verbonden is met haar gemeentelijke aandeelhouders wordt dit risico gering geacht en de organisatie heeft de flexibiliteit om zich daarop aan te passen.

Een ander risico vormt het imago van het bedrijf en de werkgebieden grondstoffen, buitenruimte en sociaal waar Circulus actief in is. Risico's op dit vlak worden beheerst door transparante communicatie, proactief via campagnes en reactief door continu vragen en klachten van inwoners en opdrachtgevers alert en adequaat te beantwoorden. Deze vragen- en klachtenstroom wordt voortdurend gemonitord middels een doorlopend Klanttevredenheids-onderzoek. De uitkomsten ervan worden breed besproken.

Operationele risico's

De terreinen van Circulus zijn grotendeels in de open lucht en ruim opgezet. Naast een brandrisico gelden er veiligheidsrisico's omdat burgers en groot materieel met elkaar in contact kunnen komen. Voor de brandrisico's loopt er een uitgebreid programma om de risico's beter in

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

kaart te brengen en stapsgewijs te verkleinen, waarmee de verzekerbaarheid moet verbeteren. Er wordt ook hard gewerkt aan veiligheidsbewustzijn als onderdeel van de cultuur.

Personele risico's komen ook voort uit de werkzaamheden buiten, waar de kans op incidenten relatief hoog is. Dat geldt voor alle medewerkers maar met name voor Buitenruimte, Grondstoffen als Sociaal Werk. Een scala aan veiligheidsprocessen is gericht op het voorkomen hiervan, waaronder opleidingen, voorschriften, werkkleding en een veiligheidssysteem. In dit kader is er ingezet op spoedige certificering conform ISO-45001.

Al enige tijd is het ziekteverzuim hoger dan in vergelijkbare organisaties. Hierop acteert Circulus door uitgebreide aandacht van het management voor dit thema en diverse maatregelen om frequent verzuim te voorkomen, zoals het programma Vitaal & Fit, aandacht voor werkdruk en goede arbeidsomstandigheden.

De arbeidsmarkt vormt een risico voor de langere termijn, omdat het aantrekken van mensen voor werk moeilijker wordt. Om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren zetten we in op heldere en zichtbare communicatie met een belangrijke rol voor social media. In 2023 werden alle functieprofielen opnieuw gewaardeerd, waarmee ook een betere ijking met de arbeidsmarkt tot stand komt.

De afzet van afval en grondstoffen wordt geborgd via langjarige contracten die na openbare aanbesteding zijn gegund. Het samenwerkingsverband Cirkelwaarde waarin ook Circulus participeert, zorgt voor een stabiele verankering.

Financiële risico's

Opdrachtgevende gemeenten en Circulus zijn langjarig met elkaar verbonden via een dienstverleningsovereenkomst waarin zowel de verbintenis, het exclusieve takenpakket als de financiering ervan is vastgelegd. In verband met toekomstige investeringen zullen we op voorhand het solvabiliteitspercentage op niveau moeten houden. Verdere elektrificering van het wagenpark zal de komende jaren leiden tot toename van de investeringen. De exploitatiekosten van deze elektrificering zullen op hetzelfde niveau blijven en passen binnen de huidige begroting.

De dekking van de kapitaallasten van investeringen zijn zeker gesteld via de dienstverleningsovereenkomst met de betrokken gemeenten. Circulus heeft rentes op de uitstaande leningen vaststaan tot en met 2030 c.q. 2031. In 2022 en 2023 is de vennootschap geconfronteerd met plotseling stijgende kosten van met name brandstof. Dit wordt versterkt doordat Circulus in het belang van de gemeenten werkt met een zeer vroeg afgegeven indexatie.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

De activa op de balans zijn verbonden met de dienstverleningsovereenkomsten, waardoor de risico's beperkt zijn. Bovendien zijn de overeenkomsten langlopend van aard en is in de statuten een desintegratieregeling opgenomen indien een gemeente de verbintenis wenst te verbreken, waarbij de financiële nadelen van zulke besluiten voor zittende aandeelhouders moet worden gecompenseerd.

Het grootste deel van de omzet wordt gerealiseerd vanuit de dienstverleningsovereenkomsten met gemeenten. Er is derhalve geen materieel kredietrisico. Vorderingen op particulieren vormen een klein deel van de omzet. De prijsfluctuaties van grondstoffen en andere dienstverlening vormen voor Circulus een laag tot medium risico, de effecten hiervan zijn in de afrekening van de verwerkingskosten en de jaarlijkse indexering opgenomen. Het restrisico is het feit dat de indexering in verband met de gemeentelijke planningcyclus al zeer vroeg wordt vastgesteld. De in 2022 plotseling ontstane verstoringen zijn gedurende het jaar met commissarissen en aandeelhouders besproken en ook eenmalig gecompenseerd.

Het risico voor een afwijking van het geprognotiseerde resultaat wordt beheerst via budgetten en een stringente periodieke rapportage en analyse. Waar nodig worden tijdig corrigerende maatregelen uitgezet via plan- en controlecyclus.

Toekomst

De belangrijkste trends die invloed hebben op de toekomst van ons bedrijf, hebben wij gerangschikt onder zes hoofdthema's.

Maatschappij

De overheid laat steeds meer aan gemeenten en inwoners over, terwijl een aantal maatschappelijke uitdagingen toeneemt. Denk aan klimaatverandering, energietransitie en het realiseren van de circulaire economie. Verder groeien we toe naar een participatiesamenleving. Daarin nemen inwoners steeds vaker het initiatief en trekken zij de verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid van hun omgeving naar zich toe. Het aantal sociale ondernemingen dat kansen biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, groeit. Tegelijkertijd staat solidariteit tussen bevolkingsgroepen onder druk.

Overheid en lokale politiek

De landelijke politiek raakt steeds meer versnipperd. Dat vertaalt zich ook naar gemeentepolitiek. Daarnaast wordt de financiële ondersteuning van de centrale overheid steeds minder vanzelfsprekend, waardoor de druk op gemeentelijke budgetten toeneemt. Gemeenten overwegen 'uitbesteden' dan wel 'samenwerken' bij hun uitvoerende taken in het beheer van de openbare ruimte en in het afvalbeheer.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Grondstoffen & Circulariteit
De kwaliteit van de gescheiden ingezamelde stromen neemt af. Dit staat recycling van grondstoffen in de weg en zorgt voor een toenemend verlies van grondstoffen door verbranding. Dit resulteert in afnemende opbrengsten. Tegelijkertijd nemen verwerkingskosten toe, waardoor financiën onder druk komen te staan. De circulaire economie krijgt langzamerhand vorm. Zowel consumenten als bedrijven nemen hun verantwoordelijkheid, daarbij geholpen door wet- en regelgeving. Technologie biedt een groeiend aantal mogelijkheden en wordt in steeds meer processen ingezet. Daarbovenop zien we toenemende aandacht voor het voorkomen van (rest)afval.

Buitenruimte
Inwoners worden steeds meer betrokken bij de invulling van de openbare ruimte, hun directe leefomgeving. Door klimaatverandering wordt de druk op het beheer van de openbare ruimte steeds groter. Daarbij neemt de aandacht voor duurzaamheid en biodiversiteit toe. Dat biedt kansen voor (technologische) vernieuwing in de buitenruimte.

Personeel
Door de vergrijzing ontstaat een strijd om de werknemer. Het wordt daarom belangrijker om werknemers aan het bedrijf te binden en om als werkgever een duidelijk en authentiek profiel op de arbeidsmarkt te ontwikkelen. Daarnaast is een leven lang leren belangrijk om hoogwaardig vakmanschap op peil te houden. Dat geldt met name voor functies op MBO-niveau, omdat juist deze (midden-)functies vanwege baanpolarisatie en automatisering onder druk komen te staan.

Duurzaamheidsdoelstellingen
Circulus heeft in 2023 al eerste stappen gezet in het kader van de nieuwe Europese CSRD wetgeving. Naast ons commitment aan de SDG's van de VN betekent dit dat we stappen zetten in rapportage en monitoring van onze voortgang op diverse duurzaamheidsthema's. Een eerste analyse met interne en externe stakeholders heeft ons geleerd dat de CSRD thema's naadloos aansluiten bij de reeds ingezette strategie van Circulus.
Te denken is aan CSRD thema's als: Biodiversiteit en Ecosystemen, Klimaatverandering, Verontreiniging, Materiaalgebruik & Circulaire Economie en Eigen Personeel

CO2 reductie
Circulus heeft ook in 2023 actief bijgedragen aan de CO2 reductiedoelstellingen die eerder met de aandeelhouders zijn afgesproken. De overstap op de fossielvrije brandstof HVO100, gemaakt van plantaardige afvalvetten, restmaterialen en oliën, draagt daaraan in hoge mate bij. In 2024 zullen we het tanken van HVO100 op onze vloot nog verder uitbreiden naar al onze locaties. Deze stappen sluiten ook aan bij de doelstelling van het Convenant Duurzame Inzamelvoertuigen, een overeenkomst die Circulus in 2020 heeft ondertekend. In het convenant spraken inzamelaars, leveranciers, opdrachtgevers en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met elkaar af in hoog tempo te werken aan verduurzaming van het wagenpark.

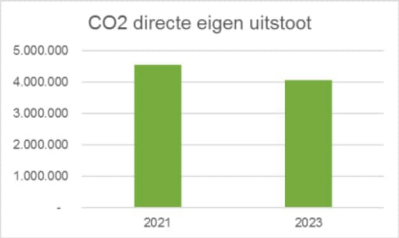
De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Zo is ons brandstofverbruik ten opzichte van 2021 gedaald met 14%, terwijl het elektraverbruik juist toenam met 30%. Het gasverbruik daalde met 17%. Omdat de CO2 uitstoten per eenheid niet gelijk zijn, is een herrekening nodig om tot een totaalvergelijk te kunnen komen. Natuurlijk neemt Circulus waar mogelijk groene varianten af. Uitgaande van de rekenhypothese dat alle energiebronnen grijs zouden zijn, is het genormaliseerde theoretische CO2 verbruik ten opzichte van 2021 met 11% of 500 ton gedaald. De omzetting van conventionele naar elektrische tractie heeft hier zeker aan bij gedragen.

	2021	2023		CO2/ p eenh
brandstof (liter)	1.500.877	1.290.355	-14%	2,64
elektra (kwh)	900.165	1.165.863	30%	0,37
gas (m3)	150.811	125.284	-17%	1,78

CO2*	4.563.820	4.060.912	-11%

**uitgaande van conversiefactoren bij grijze energiebronnen*

Vanuit de SDG's van de VN heeft Circulus de volgende duurzaamheidsdoelen omarmd:

- Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
- Veilige, veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen
- Duurzame consumptie en productie
- Aanpak klimaatverandering
- Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
- Partnership om doelstellingen te bereiken

Apeldoorn, 6 mei 2024,

Drs. E.M. Bosch,
Directeur

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3. JAARREKENING 2023

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(voor resultaatbestemming)

ACTIVA	toelichting	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	1.		41.563.295		36.298.165
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	2.		240.946		381.181
Vorderingen					
Debiteuren	3.	1.743.164		1.549.640	
Vorderingen op aandeelhouders	4.	10.188.224		9.882.660	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.	188.104		46.009	
Overige vorderingen en overlopende activa	6.	2.077.477		2.700.753	
			14.196.969		14.179.062
Liquide middelen	7.		1.699.785		5.508.513
Totaal Activa			57.700.995		56.366.921

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

PASSIVA	toelichting	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Geplaatst kapitaal		10.619		10.619	
Agioreserve		936.205		936.205	
Overige reserves		14.711.918		14.631.756	
Resultaat boekjaar		1.400.193		601.577	
GROEPSVERMOGEN	8.		17.058.935		16.180.157
VOORZIENINGEN	9.		2.824.728		3.092.003
LANGLOPENDE SCHULDEN	10.		11.250.000		12.080.000
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen	11.	830.000		830.000	
Leveranciers		8.426.642		9.284.854	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.	2.056.374		1.695.722	
Overige schulden en overlopende passiva	13.	15.254.316		13.204.185	
			26.567.332		25.014.761
Totaal Passiva			57.700.995		56.366.921

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	toelichting	2023		2022	
		€	€	€	€
Netto omzet	14.		64.554.541		58.931.605
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15.	15.826.818		13.125.028	
Salarissen	16.	16.267.578		14.841.820	
Sociale lasten en pensioenlasten	16.	4.259.169		4.307.130	
Afschrijvingen	17.	5.053.822		5.294.393	
Overige bedrijfskosten	18.	21.492.908		20.321.072	
Totaal bedrijfslasten			62.900.295		57.889.443
Bedrijfsresultaat			1.654.246		1.042.162
Rentelasten	19.	334.918		379.821	
			-334.918		-379.821
Resultaat voor belastingen			1.319.328		662.341
Belastingen resultaat	20.		80.865		-60.764
Resultaat na belastingen			1.400.193		601.577

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstromen uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	1.654.246		1.042.162	
Aanpassing voor:				
- afschrijvingen	5.227.139		5.527.532	
- winst afstoting materiële vaste activa	-173.317		-233.139	
Mutaties in werkkapitaal:				
- voorraden	140.235		-50.887	
- vorderingen	-17.907		-4.092.195	
- voorzieningen	-267.275		169.950	
- kortlopende schulden	1.667.059		3.418.231	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		8.230.180		5.781.654
- betaalde rente	-334.918		-379.821	
- betaalde vennootschapsbelasting	-33.623		-38.554	
		-368.541		-418.375
Kasstromen uit operationele activiteiten		7.861.639		5.363.279
Kasstromen uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-10.547.532		-5.208.670	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	228.580		258.725	
		-10.318.952		-4.949.945
Kasstromen uit financieringsactiviteiten				
Betaald dividend vorig boekjaar	-521.415		-563.787	
Aflossing langlopende schulden	-830.000		-830.000	
Inkoop aandelen	-		99	
		-1.351.415		-1.393.688
Mutatie liquide middelen		-3.808.728		-980.354
Liquide middelen 1 januari		5.508.513		6.488.867
Mutatie liquide middelen		-3.808.728		-980.354
Liquide middelen 31 december		1.699.785		5.508.513

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.4 GECONSOLIDEERD OVERZICHT TOTAALRESULTAAT OVER 2023

	2023		2022	
	€	€	€	€
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	1.400.193		601.577	
Herwaardering materiële vaste activa	-		-	
		1.400.193		601.577
Gerealiseerde herwaarderingen ten laste van het eigen vermogen	-		-	
		-		-
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de rechtspersoon				
Totaalresultaat van de rechtspersoon		1.400.193		601.577

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

3.5.1 Algemene grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Naam van de vennootschap:	Circulus B.V.; Apeldoorn
Rechtsvorm:	Besloten vennootschap
Adres van de hoofdvestiging:	Postbus 1372
Postcode, hoofdvestigingsplaats:	7301 BP APELDOORN
Land van oprichting:	Nederland
Statutaire zetel:	Apeldoorn
Plaatsen feitelijke activiteiten:	Aruba 16, Apeldoorn Westfalenstraat 5, Deventer Boggelderenk 3, Zutphen Aalsvoort 100, Lochem Parallelweg 4, Doesburg Aalbosweg 41, Vaassen
Aard van de jaarrekening:	Geconsolideerde jaarrekening
Verslagperiode:	1 januari 2023 tot en met 31 december 2023
Presentatievaluta:	Euro
Aandeelhouders:	Gemeente Apeldoorn (3.586 aandelen A ad nominaal € 1,-) Gemeente Deventer (2.297 aandelen B ad nominaal € 1,-) Gemeente Epe (750 aandelen C ad nominaal € 1,-) Gemeente Zutphen (1.115 aandelen D ad nominaal € 1,-) Gemeente Doesburg (257 aandelen E ad nominaal € 1,-) Gemeente Bronckhorst (773 aandelen F ad nominaal € 1,-) Gemeente Brummen (461 aandelen G ad nominaal € 1,-) Gemeente Lochem (749 aandelen H ad nominaal € 1,-) Gemeente Voorst (532 aandelen I ad nominaal € 1,-)

Algemeen

De naam Circulus-Berkel B.V. ontstond in 2014 uit een fusie tussen Circulus en Berkel Milieu. In 2021 is een statutaire naamswijziging doorgevoerd en de naam gewijzigd in Circulus B.V.

Activiteiten

Circulus B.V. is een in Apeldoorn gevestigde besloten vennootschap met activiteiten die voornamelijk bestaan uit het verlenen van diensten en het verstrekken van adviezen voor het verwijderen, (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen, reiniging, gladheidsbestrijding, werkzaamheden op het gebied van andere milieuvelden, alsmede het beheer van openbare ruimte en sociale arbeidsactivering.

Grondslagen consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare tijd weer te vervreemden worden niet geconsolideerd.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.
In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.
De financiele gegevens van de vennootschap zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruik makend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar punt 21. Financiële vaste activa.

Algemene grondslagen
De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.
Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Baten worden in de verlies- en winstrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel , samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting , heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.
In de jaarrekening zijn de volgende categoriën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Omrekening van vreemde valuta's
Door de vennootschap wordt de euro gehanteerd als functionele- en als rapporteringsvaluta.

Gebeurtenissen na balansdatum
Er hebben zich geen materiële gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die niet in de balans en verlies- en winstrekening worden weergegeven.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering worden gewaardeerd op kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste activa in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen:	:	10-30 jaar
Machines en installaties:	:	5-10 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	:	3-15 jaar

De vennootschap heeft geen financiële leasecontracten afgesloten. Voor zover er sprake is van operational leasecontracten worden de kosten gedurende de looptijd van het contract ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De met de operational leasecontracten samenhangende verplichtingen worden toegelicht onder de 'niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen en andere bedrijfsmiddelen wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de toelichting onder het hoofd voorzieningen.

Financiële vaste activa
Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint-ventures), worden gewaardeerd volgens dezelfde methode. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair ten laste van de vordering op de deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd financiële instrumenten.

Voorraden
Voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (inkoopprijs) of lagere opbrengstwaarde, rekening houdend met een voorziening voor incourantheid. De opbrengstwaarde is de gemiddeld geschatte verkoopwaarde onder normale omstandigheden onder aftrek van de kosten van voltooiïng en de verkoopkosten. Hierbij wordt rekening gehouden met incourantheid als gevolg van veroudering van de producten.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Overige vorderingen
Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering gebracht op het eigen vermogen.

Voorzieningen
Algemeen:
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen nodig is.

De voorzieningen met een verwachte looptijd van maximaal een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De overige voorzieningen waarop het effect van tijdswaarde materieel is, worden gewaardeerd tegen contante waarde. De mutatie in de voorziening als gevolg van rentetoevoeging wordt gepresenteerd als rentelast.

De gehanteerde discontovoet is 1,44% (Ultimate Forward Rate voor Pensioenfondsen ultimo 2023)

Voorziening eigen risicodragerschap WW / WAB
De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de te verwachten toekomstige verplichtingen inzake onvrijwillige werkloosheid.
De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans heeft nagenoeg geen invloed op het resultaat van Circulus BV. Verplichtingen zijn opgenomen in de voorziening eigen risicodrager WW.

Voorziening jubileumverplichtingen
De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening jubileumfeest
Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumkosten. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen voor toekomstige uitgaven. De berekening is gebaseerd op de huidige personeelsbezetting.

Voorziening generatieregeling
Dit betreft een voorziening voor een CAO regeling waarbij medewerkers van bepaalde leeftijd minder werken met gedeeltelijk onbetaald verlof en volledige pensioenopbouw.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Voorziening groot onderhoud bedrijfsgebouwen en wagenpark
Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud aan bedrijfsgebouwen en wagenpark wordt een voorziening gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van de contante waarde van groot onderhoud gedurende de economische levensduur. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen
Langlopende schulden, betreffen schulden die niet binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist, worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden, betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengstverantwoording
Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten
Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten. Deze kosten worden vastgesteld op basis van historische kostprijs.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen
Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.
Pensioenen:
Circulus BV heeft haar pensioentoezegging ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regeling zijn:
- pensioengevend salarisgrondslag is gebaseerd op het middelloon
- pensioenuitvoerder past jaarlijks indexering toe, mits de wettelijke verplichte dekkingsgraad dat toestaat.
- dekkingsgraad op 31 december 2023 van het ABP bedraagt 110,5%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt 113,9%

Op de pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het bedrijfstakpensioenfonds betaald door de rechtspersoon. De vennootschap heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingen benadering. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De rechtspersoon heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van tekorten bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Leasing
De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases
Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd.
Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

Circulus B.V.; Apeldoorn

Belastingen

De aandelen van Circulus BV zijn in het bezit van Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen. Met ingang van 1 januari 2016 heeft er een wetswijziging plaatsgevonden, waarbij ondernemingsactiviteiten van de overheid onderworpen worden aan de vennootschapsbelastingplicht, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. Voor een groot aantal taken, welke gekwalificeerd kunnen worden onder het samenwerkingsverband (art. 8f, eerste lid onder c Wet Vpb) is vrijstelling voor Circulus BV van toepassing, echter voor een aantal activiteiten is zij wel onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

De verantwoorde vennootschapsbelasting omvat de over de verslagperiode verschuldigde en/of terug te ontvangen vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting wordt in het resultaat verwerkt, behalve voor zover deze betrekking heeft op een bedrijfscombinatie of op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen.

Actuele vennootschapsbelasting

De actuele vennootschapsbelasting omvat de verwachte te betalen of terug te ontvangen belasting over de fiscale winst of verlies over het boekjaar en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde of terug te ontvangen belasting. De vennootschapsbelasting wordt berekend over het commerciële resultaat voor belastingen op basis van de vigerende belastingtarieven, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden uitsluitend gesaldeerd als aan bepaalde criteria wordt voldaan.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.4 Grondslagen voor het opstellen van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen.

Ontvangen en betaalde interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen in de kasstroom voor financieringsactiviteiten.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	Vooruit-betalingen en bedrijfsactiva in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Aanschaffingswaarde	21.042.262	23.831.907	32.205.525	1.169.921	78.249.615
Cumulatieve afschrijvingen (-)	4.101.504	13.914.408	23.935.539	-	41.951.451
Boekwaarde 1 januari 2023	16.940.758	9.917.499	8.269.986	1.169.921	36.298.164
Mutaties in :					
Investeringen	56.498	6.409.014	2.850.476	2.401.465	11.717.453
Desinvesteringen (-)	-29.166	-1.698.798	-	-1.169.921	-2.897.885
Cumulatieve afschrijving desinvestering	-	1.672.701	-	-	1.672.701
Afschrijvingen (-)	-807.415	-2.302.771	-2.116.952	-	-5.227.138
Mutaties totaal	-780.083	4.080.146	733.524	1.231.544	5.265.131
Aanschaffingswaarde	21.069.594	28.542.123	35.056.001	2.401.465	87.069.183
Cumulatieve afschrijvingen (-)	4.908.919	14.544.478	26.052.491	-	45.505.888
Boekwaarde 31 december 2023	16.160.675	13.997.645	9.003.510	2.401.465	41.563.295

De materiële vaste activa dienen als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

VLOTTENDE ACTIVA

2. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

	2023	2022
	€	€
Grond- en hulpstoffen	282.085	416.038
Voorziening wegens incourantheid	-41.139	-34.857
Totaal	240.946	381.181

Het verloop van de voorziening wegens incourantheid is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	34.857	40.228
Mutatie boekjaar	6.282	-5.371
Stand per 31 december	41.139	34.857

De transacties worden verwerkt volgens de FIFO methode. De voorraadwaardering op basis van actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

3. Debiteuren

	2023	2022
	€	€
Handelsdebiteuren	1.773.399	1.584.211
Af: voorziening voor het risico van oninbaarheid	30.235	34.571
Totaal	1.743.164	1.549.640

	2023	2022
	€	€
Het verloop van de voorziening voor het risico van oninbaarheid is als volgt:		
Stand 1 januari	34.571	41.566
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	4.015	-
Dotatie / vrijval	-8.351	-6.995
Stand 31 december	30.235	34.571

4. Vorderingen op aandeelhouders

	2023	2022
	€	€
Vorderingen op aandeelhouders	10.188.224	9.882.660
Totaal	10.188.224	9.882.660

De vorderingen op aandeelhouders hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Over de vorderingen op aandeelhouders wordt geen rente in rekening gebracht

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

5. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2023	2022
	€	€
Vennootschapsbelasting	188.104	46.009
Totaal	188.104	46.009

6. Overige vorderingen en overlopende activa

	2023	2022
	€	€
Nog te factureren overige omzet	585.577	534.410
Vooruitbetaalde kosten	1.172.041	1.358.693
Verwerkingskosten	319.859	807.650
Totaal	2.077.477	2.700.753

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

7. Liquide middelen

	2023	2022
	€	€
Kasmiddelen	3.354	2.757
Rekening courant banken	1.696.431	5.505.756
Totaal	1.699.785	5.508.513

Het gehele saldo aan liquide middelen staat ter vrije beschikking van de vennootschap met uitzondering van een bedrag aan verleende bankgaranties ter grootte van € 356.846.

8. Groepsvermogen

Voor een nadere opstelling van het vermogen wordt verwezen naar de toelichting op punt 26 in de enkelvoudige jaarrekening.

9. Voorzieningen

	2023	2022
	€	€
Eigen risicodragerschap ww	722.003	856.848
Jubileumverplichtingen	493.461	530.311
Groot onderhoud bedrijfsgebouwen en terreinen	295.380	306.232
Groot onderhoud wagenpark	910.873	955.614
Generatieregeling	303.011	302.998
Thuiswerkvoorziening	-	-
Jubileum	100.000	140.000
Totaal	2.824.728	3.092.003

Eigen risicodragerschap ww

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	856.848	846.265
Toevoeging ten laste van het resultaat	174.603	167.465
Onttrekkingen	-309.448	-156.882
Stand 31 december	722.003	856.848

De voorziening heeft betrekking op mogelijk toekomstige onvrijwillige werkloosheid. Van de voorziening heeft ongeveer een bedrag van € 427.150 een looptijd korter dan 1 jaar.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

Jubileumverplichtingen

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	530.311	507.939
Vrijval / Toevoeging ten laste van het resultaat	17.244	63.131
Onttrekkingen	-54.094	-40.759
Stand 31 december	493.461	530.311

De voorziening heeft betrekking op mogelijk toekomstige jubileumuitkeringen. Van de voorziening heeft ongeveer een bedrag groot € 44.462 een looptijd korter dan 1 jaar.

Groot onderhoud bedrijfsgebouwen en terreinen

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	306.232	298.586
Toevoeging ten laste van het resultaat	14.880	60.021
Onttrekkingen	-25.732	-52.375
Stand 31 december	295.380	306.232

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan bedrijfsgebouwen en terreinen en is nagenoeg geheel langlopend.

Groot onderhoud wagenpark

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	955.614	961.712
Toevoeging ten laste van het resultaat	1.197.074	1.188.714
Onttrekkingen	-1.241.815	-1.194.812
Stand 31 december	910.873	955.614

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan het wagenpark en is nagenoeg geheel langlopend.

Generatieregeling

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	302.998	163.551
Vrijval/toevoeging ten gunste/laste van het resultaat	100.112	208.289
Onttrekkingen	-100.099	-68.842
Stand 31 december	303.011	302.998

De voorziening generatieregeling betreft een CAO regeling waarbij medewerkers van bepaalde leeftijd minder werken met gedeeltelijk onbetaald verlof en volledige pensioenopbouw en is voor een bedrag van € 110.761 kortlopend.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

Jubileum

	2023	2022
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Stand 1 januari	140.000	144.000
Vrijval/toevoeging ten gunste/laste van het resultaat	-40.000	-4.000
Onttrekkingen	-	-
Stand 31 december	100.000	140.000

De voorziening houdt verband met toekomstige uitgaven inzake jubileum op basis van de huidige personeelsbezetting en is geheel kortlopend.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

10. Langlopende schulden

	2023	2022
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	11.250.000	12.080.000
Totaal	11.250.000	12.080.000

Schulden aan kredietinstellingen
Deze post betreft opgenomen leningen bij de BNG. Het verloop van de post luidt als volgt:

	BNG-Bank
	€
Hoofdsom	16.600.000
Afgelost tot en met 31 december 2022	-3.690.000
Restant hoofdsom per 1 januari 2023 (waarvan 830.000 verantwoord onder kortlopende schulden)	12.910.000
Bij: verstrekte financiering	-
Af: aflossingen boekjaar	-830.000
Restant hoofdsom per 31 december 2023	12.080.000
Af: kortlopend deel per 31 december 2023	-830.000
Langlopend deel per 31 december 2023	11.250.000

Van bovengenoemd bedrag heeft een bedrag ad € 9.590.000 een resterende looptijd langer dan 5 jaar.
De jaarlijks verschuldigde rente over de leningen bedraagt 1,67% en 2,9% en staan vast tot 26 juni 2030 respectievelijk 01 oktober 2031.

Financiering BNG-Bank
Het totale financieringsarragement bevat een faciliteit van € 25.100.000.
Deze faciliteit bestaat uit een verstrekte lening ad € 6.000.000 (looptijd tot 26 juni 2035); een krediet in rekening-courant ad € 2.500.000 (looptijd tot 31 oktober 2039); een kasgeldfaciliteit ad € 6.000.000 (looptijd tot 31 oktober 2039) en een lening ad € 10.600.000 (looptijd tot 31 oktober 2039).

Uit hoofde van haar financiering zijn de volgende zekerheden verstrekt:
- verpanding 1e in rang op alle bestaande en toekomstige vorderingen.
- verpanding 1e in rang op de huidige en toekomstige bedrijfsinventaris en voorraden.
- bankhypotheek 1e in rang ad € 25.100.000 op de percelen inclusief opstallen gelegen aan de Boggelderenk 3 te Zutphen en Westfalenstraat (percelen 3248,3257,3254,3252) te Deventer, e.e.a. nader omschreven in de hypotheekakte.
- minimaal solvabiliteitsratio van 25% en een DSCR (debt service coverage ratio) van minimaal 2, waaraan per ultimo boekjaar wordt voldaan.

KORTLOPENDE SCHULDEN

11. Schulden aan kredietinstellingen

	2023	2022
	€	€
Aflossingsverplichting	830.000	830.000
Kasgeldfaciliteit BNG-Bank	-	-
Totaal	830.000	830.000

Ten aanzien van de faciliteiten en zekerheidstelling wordt verwezen naar de toelichting op de schulden aan kredietinstellingen onder punt 10.Langlopende schulden.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

12. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2023	2022
	€	€
Loonheffing	1.117.308	1.025.464
Omzetbelasting	719.467	416.673
Pensioenen	219.599	253.585
Totaal	2.056.374	1.695.722

13. Overige schulden en overlopende passiva

	2023	2022
	€	€
Vakantiegeldreservering	35.364	2.705
Vakantiedagenreservering	1.446.508	1.310.011
Vooruitgefactureerde omzet	9.250.218	8.529.529
Vooruitontvangen bedragen	57.832	37.244
Overige te betalen kosten	4.464.394	3.324.696
Totaal	15.254.316	13.204.185

De overige schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen
De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt en/of kredietrisico's.
Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.
De onderneming handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.
Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de onderneming verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.
De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico
Voor de kredietrisico's inzake debiteuren, vorderingen op aandeelhouders en de overige vorderingen wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa en vorderingen.
De vorderingen bestaan primair uit vorderingen op aandeelhouders waarbij het kredietrisico beperkt is.

Renterisico en kasstroomrisico
Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.
Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over een langere looptijd.
De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.
De onderneming heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde
De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	2023
Kredietfaciliteiten	(* 1.000 euro)
De vennootschap beschikt over de volgende kredietfaciliteiten:	
Rekening-courant BNG-Bank	2.500
Kasgeldfaciliteit BNG-Bank	6.000
Totaal	8.500

Ten aanzien van de zekerheidstelling wordt verwezen naar de toelichting op de schulden aan kredietinstellingen onder punt 10.Langlopende schulden.

Bankgaranties
Per 31 december 2023 is voor in totaal € 356.846 aan bankgaranties verstrekt.

Huur- en operationele leaseverplichtingen
De verplichtingen uit hoofde van huur- en operationele lease-overeenkomsten in duizenden euro's bedragen:

	2023	2022
	(* 1.000 euro)	(* 1.000 euro)
Huurovereenkomsten buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	1.421	1.378
Tussen 1 en 5 jaar	3.927	4.172
Langer dan 5 jaar	5.687	3.622
	11.035	9.172
Operationele leaseovereenkomsten buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	120	124
Tussen 1 en 5 jaar	382	417
Langer dan 5 jaar	149	193
	651	734
Overige verplichtingen buiten de Groep		
Kleiner dan 1 jaar	502	490
Tussen 1 en 5 jaar	1.100	964
Langer dan 5 jaar	290	346
	1.892	1.800

De operationale leaseovereenkomsten betreffen met name auto's. In deze contracten is geen optie tot aankoop opgenomen. De overige verplichtingen betreffen onderdelencontracten voor het wagenpark en onderhoudscontracten voor locaties.

Investeringsverplichtingen
Per ultimo 2023 is de vennootschap investeringsverplichtingen inzake materiële vaste activa aangegaan ter grootte van circa € 2.739.917,-

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

14. Netto omzet

	2023	2022
	€	€
Omzet aandeelhouders	59.539.943	54.711.371
Overige omzet	5.014.599	4.220.234
Totaal	64.554.541	58.931.605

De omzet aandeelhouders betreft de omzet welke voortvloeit uit de per gemeente overeengekomen Dienstverleningsovereenkomst (DVO). In deze overeenkomst is per gemeente vastgelegd welke eind- en tussenresultaten op de dienstverlening dienen te worden gerealiseerd.
De overige omzet betreft de omzet die is gegenereerd uit activiteiten niet zijnde DVO-activiteiten.
Alle omzet is gerealiseerd in Nederland.
De omzet is t.o.v 2022 toegenomen met 9,5%. Met name door de eenmalige bijdrage geopolitieke ontwikkelingen en stijging van de in rekening gebrachte verwerkingskosten

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	2023	2022
	€	€
Verwerkingskosten	8.569.198	6.675.481
Uitbesteed werk	7.257.620	6.449.547
Totaal	15.826.818	13.125.028

16. Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2023	2022
	€	€
Lonen & Salarissen	16.267.578	14.841.820
Sociale lasten	2.338.664	2.158.888
Pensioenlasten	1.920.505	2.148.242
Totaal	20.526.747	19.148.950

De werknemers nemen deel in een bedrijfstakpensioenregeling uitgevoerd door 'Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds' (ABP). Uitgaande van de grondslagen van het bedrijfstakpensioenfonds ligt de dekkingsgraad (beleggingen gedeeld door verplichtingen) ultimo 2023 op 110,5% (ultimo 2022: 110,9%). Op basis van uitvoeringsovereenkomsten heeft de vennootschap geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Overzicht aantal medewerkers

	2023	2022
	aantal fte's	aantal fte's
Gemiddeld boekjaar	334	323

fte: voltijdsequivalenten

Het gemiddeld personeelsbestand (op basis van fte's) is als volgt samengesteld:

	2023	2022
Direct	304	293
Indirect	30	30
	334	323

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

17. Afschrijvingen

	2023	2022
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	807.415	807.170
Machines en installaties	2.302.771	2.257.025
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.116.952	2.463.338
	5.227.139	5.527.532
Boekwinst bij verkoop materiële vaste activa	-173.317	-233.139
Totaal	5.053.822	5.294.393

18. Overige bedrijfskosten

	2023	2022
	€	€
Overige personeelskosten	6.156.363	6.580.960
Huisvestingskosten	3.890.971	2.926.104
Autokosten	4.850.596	5.203.147
Materialen	2.793.074	2.283.174
Algemene kosten	3.801.904	3.327.687
Totaal	21.492.908	20.321.072

19. Rentelasten

	2023	2022
	€	€
Rente kredietinstellingen	334.918	379.821
Totaal	334.918	379.821

20. Belastingen over het resultaat

	2023		2022	
	€		€	
Resultaat voor belasting	1.319.328		662.341	
Af: objectieve vrijstelling voor samenwerkingsverbanden	-1.631.559		-124.669	
Bij: gemengde kosten	4.800		4.600	
Belastbaar bedrag	-307.431		542.272	
Belasting o.b.v. lokaal tarief	-	0,0%	91.118	13,8%
Belasting oude jaren	-80.865		-30.354	
Effectieve belasting	-80.865	-6,1%	60.764	9,2%

De effectieve belastingdruk is meer. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het resultaat voor belasting minder is, in combinatie met daardoor minder objectieve vrijstelling voor samenwerkingsverbanden.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.5.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

Transacties met verbonden partijen
Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.
Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

In de jaarrekening betreft dit de langlopende en kortlopende vorderingen en schulden aan aandeelhouders en hiermee samenhangende rentebaten en -lasten.
De bezoldiging van de commissarissen is opgenomen onder hoofdstuk 3.9.

Honoraria van de accountant
De volgende honoraria van de controlerend accountant zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2023	2022
	€	€
Controle van de jaarrekening	51.000	40.425
Totaal	51.000	40.425

De vermelde honoraria voor werkzaamheden van de accountant hebben betrekking op de totale honoraria voor de controle van de jaarrekening, ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar zijn verricht.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.6 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(voor resultaatbestemming)

ACTIVA	toelichting	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa		41.563.295		36.298.165	
Financiële vaste activa	21.	526.925		571.415	
			42.090.220		36.869.580
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden			240.946		381.181
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	22.	1.582.346		1.412.056	
Vorderingen op aandeelhouders		10.188.224		9.882.660	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		188.105		46.009	
Groepsmaatschappijen	23.	10.637		247.132	
Overige vorderingen en overlopende activa	24.	2.057.062		2.671.598	
			14.026.374		14.259.455
Liquide middelen	25.		1.292.627		4.808.605
Totaal Activa			57.650.167		56.318.821

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.6 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(voor resultaatbestemming)

PASSIVA	toelichting	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN	26.				
Geplaatst kapitaal		10.619		10.619	
Agioreserve		936.205		936.205	
Overige reserves		14.711.918		14.631.756	
Resultaat boekjaar		1.400.193		601.577	
			17.058.935		16.180.157
VOORZIENINGEN	27.		2.824.728		3.092.003
LANGLOPENDE SCHULDEN	28.		11.250.000		12.080.000
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Schulden aan kredietinstellingen		830.000		830.000	
Leveranciers	29.	8.422.153		9.280.553	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	30.	2.010.277		1.652.489	
Overige schulden en overlopende passiva	31.	15.254.074		13.203.619	
			26.516.504		24.966.661
Totaal Passiva			57.650.167		56.318.821

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.7 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	toelichting	2023	2022
		€	€
Opbrengsten van dochtermaatschappijen na belastingen	32.	476.925	521.415
Vennootschappelijk resultaat na belastingen		923.268	80.162
Resultaat na belastingen		1.400.193	601.577

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen
De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-
Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.
Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen
In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen
Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

21. Financiële vaste activa

	Deelnemingen in groeps-maatschappijen
	€
Beginsaldo boekjaar	571.415
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (-)	-
Boekwaarde 1 januari 2023	571.415
Mutaties 2023:	
Bij: aandeel in het resultaat	476.925
Af: dividenduitkering	-521.415
Mutaties totaal	-44.490
Boekwaarde 31 december 2023	526.925

Overzicht deelnemingen

	Stand 1 januari 2023	Dividend uitkering	Resultaat na belasting 2023	Overige Mutaties	Stand 31 december 2023
CiRec B.V.	571.415	-521.415	476.925	-	526.925
Totaal	571.415	-521.415	476.925	-	526.925

De deelneming CiRec B.V. betreft een 100% deelneming welke statutair is gevestigd te Apeldoorn.

VLOTTENDE ACTIVA

22. Handelsdebiteuren

	2023	2022
	€	€
Handelsdebiteuren	1.592.271	1.414.649
Af: voorziening voor het risico van oninbaarheid	9.925	2.593
Totaal	1.582.346	1.412.056

	2023	2022
	€	€
Het verloop van de voorziening voor het risico van oninbaarheid is als volgt:		
Stand 1 januari	2.593	2.723
Ten laste van de voorziening gebracht (-)	-413	-
Vrijval/dotatie	7.745	-130
Stand 31 december	9.925	2.593

23. Groepsmaatschappijen

	€	€
Rekening-courant CiRec B.V.	10.637	247.132
Totaal	10.637	247.132

De vorderingen aan groepsmaatschappijen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Over de vorderingen aan groepsmaatschappijen wordt geen rente in rekening gebracht

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

24. Overige vorderingen en overlopende activa

	2023	2022
	€	€
Nog te factureren overige omzet	565.162	505.255
Vooruitbetaalde kosten	1.172.041	1.358.693
Verwerkingskosten	319.859	807.650
Totaal	2.057.062	2.671.598

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

25. Liquide middelen

	2023	2022
	€	€
Kasmiddelen	3.354	2.757
Rekening courant banken	1.289.273	4.805.848
Totaal	1.292.627	4.808.605

Het gehele saldo aan liquide middelen staat ter vrije beschikking van de vennootschap met uitzondering van een bedrag aan verleende bankgaranties ter grootte van € 356.846.

26. Eigen vermogen

	Geplaatst kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 januari 2023	10.619	936.205	14.631.756	601.577	16.180.157
	10.619	936.205	14.631.756	601.577	16.180.157
Mutaties in 2023:					
Ingehouden resultaat vorig jaar	-	-	80.162	-80.162	-
Ingekochte aandelen	-	-	-	-	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	1.400.193	1.400.193
Uitgekeerde dividenden (-)	-	-	-	-521.415	-521.415
	-	-	80.162	798.616	878.778
Stand per 31 december 2023	10.619	936.205	14.711.918	1.400.193	17.058.935

Geplaatst kapitaal

Het geplaatst kapitaal van de onderneming bedraagt € 10.619; verdeeld in 10.619 stuks ad € 1,-
Circulus heeft in het verleden voor € 99 aandelen ingekocht.

	2023
	€
Aandelen A	3.586
Aandelen B	2.297
Aandelen C	750
Aandelen D	1.115
Aandelen E	257
Aandelen F	773
Aandelen G	461
Aandelen H	749
Aandelen I	532
Totaal	10.520

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

Agioreserve
Het agio omvat de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van de aandelen (opbrengsten boven pari).

	2023 €
Aandelen A	26.335
Aandelen B	16.143
Aandelen C	5.256
Aandelen D	88.273
Aandelen E	21.962
Aandelen F	65.859
Aandelen G	37.203
Aandelen H	58.694
Aandelen I	616.480
Totaal	936.205

Overige reserves

	Stand per 1 januari 2023 €	Resultaat vorig boekjaar €	Uitgekeerd dividend 2022 €	Stand per 31 december 2023 €
Aandelen A	5.060.043	381.701	338.920	5.102.824
Aandelen B	3.013.036	207.921	182.495	3.038.462
Aandelen C	855.558	7.189	-	862.747
Aandelen D	1.922.569	16.339	-	1.938.908
Aandelen E	227.115	1.879	-	228.994
Aandelen F	1.174.411	9.922	-	1.184.333
Aandelen G	801.995	6.818	-	808.813
Aandelen H	1.281.810	10.892	-	1.292.702
Aandelen I	80.350	511	-	80.861
Overige reserves	214.869	-41.594	-	173.275
Totaal	14.631.756	601.577	521.415	14.711.918

Onverdeeld resultaat
Het voorstel van de directie is het resultaat als volgt te bestemmen:

	€
Uit te keren aan aandeelhouder A	310.001
Uit te keren aan aandeelhouder B	166.924
Toe te voegen aan de overige reserves	923.269
Totaal	1.400.194

Dit voorstel is nog niet in de balans verwerkt.

VOORZIENINGEN

27. Voorzieningen

Deze is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8.1 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

LANGLOPENDE SCHULDEN

28. Langlopende schulden

Deze is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

KORTLOPENDE SCHULDEN

29. Leveranciers

Deze is opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

30. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2023	2022
	€	€
Loonheffing	1.117.308	1.025.464
Omzetbelasting	673.370	373.440
Pensioenen	219.599	253.585
Totaal	2.010.277	1.652.489

31. Overige schulden en overlopende passiva

	2023	2022
	€	€
Vakantiegeldreservering	35.364	2.705
Vakantiedagenreservering	1.446.508	1.310.011
Vooruitgefactureerde omzet	9.250.218	8.529.529
Vooruitontvangen bedragen	57.832	37.244
Overige te betalen kosten	4.464.152	3.324.131
Totaal	15.254.074	13.203.619

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Belastingschulden
De onderneming vormt tezamen met haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de heffing van de omzet- en vennootschapsbelasting; elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.8.2 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

32. Opbrengsten van dochtermaatschappijen na belastingen

	2023	2022
	€	€
CiRec B.V.	476.925	521.415
Totaal	476.925	521.415

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

3.9 OVERIGE TOELICHTINGEN EN ONDERTEKENING JAARREKENING

Bezoldiging van de bestuurder
De vennootschap kan gebruik maken van de in artikel 383 lid 1 BW 2 Titel 9 opgenomen vrijstelling. Omwille van de transparantie wordt vermeld dat het jaarsalaris inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en variabele beloning € 196.000 bedraagt. (2022: € 193.000)
Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de bestuurder.

Bezoldiging van commissarissen
Aan bezoldiging van commissarissen is in het boekjaar een bedrag van € 65.065 ten laste van de onderneming gekomen (2022: € 59.931).

Ondertekening van de jaarrekening

Apeldoorn, 6 mei 2024

Directie	Raad van Commissarissen
drs. E.M. Bosch	Ir. F.A. Spoelstra
	M.R. Daniel
	drs. P.A.M. Hoog
	M. Kool
	M.H. Pröpper-Janssen

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

4. OVERIGE GEGEVENS

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 STATUTAIRE BEPALINGEN OMTRENT DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

De statutaire bepaling omtrent de winst en verlies resultatenrekeningen volgens artikel 35 luidt als volgt:

1. De vennootschap kent, naast eventuele wettelijke reserves, reserves in de vorm van resultatenrekeningen en wel voor iedere soort aandelen een resultatenrekening waarvan de letteraanduiding correspondeert met die van de desbetreffende soort aandelen.
2. Waar hierna in deze statuten wordt gesproken van resultatenrekeningen, worden daaronder zowel de resultatenrekening A als de resultatenrekening B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N en O begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk blijkt.
3. In de toelichting op de jaarrekening van de vennootschap wordt een financieel overzicht opgenomen van verschillende activiteiten van de vennootschap als volgt: de deelneming in de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: CiRec B.V., statutair gevestigd te Apeldoorn, hierna te noemen: de Dochtervennootschapactiviteit; en alle overige activiteiten van de vennootschap, hierna te noemen: de Overige Activiteiten.
4. Het resultaat dat in enig boekjaar is behaald, wordt gesplitst in twee deelresultaten die het resultaat per in lid 3 genoemde activiteit weergeven en welke deelresultaten worden aangeduid als het Dochtervennootschap resultaat en het Overig resultaat. Hierbij geldt dat onder het Dochtervennootschapresultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald met de Dochtervennootschapactiviteit verminderd met de aan de Dochtervennootschapactiviteit gekoppelde kosten en waarbij onder het Overig resultaat wordt verstaan de opbrengsten behaald uit hoofde van de Overige Activiteiten verminderd met alle kosten van de vennootschap (niet zijnde de aan de Dochtervennootschapactiviteit toe te rekenen kosten), onder de laatstgenoemde opbrengsten en kosten tevens begrepen de bijzondere baten en lasten. Deze deelresultaten worden vermeld in het in lid 3 bedoelde financieel overzicht.
5. Een positief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschapactiviteit wordt aan de houders van aandelen soort A en B uitgekeerd en wel in de verhouding: vijfenzestig procent (65%) aan houders van aandelen soort A en vijfendertig procent (35%) aan de houders van aandelen soort B. Een negatief deelresultaat ten aanzien van de Dochtervennootschapactiviteit wordt voor vijfenzestig procent (65%) afgeboekt van de resultatenrekening A en voor vijfendertig procent (35%) afgeboekt van de resultatenrekening B, met dien verstande dat ingeval van een negatief Dochtervennootschap resultaat de houders van aandelen soort A en de houders van aandelen soort B in voornoemde verhouding van vijfenzestig procent (65%) en vijfendertig procent (35%) onverwijld de resultatenrekening A respectievelijk de resultatenrekening B met een bedrag gelijk aan het negatieve Dochtervennootschapresultaat aanzuiveren.
6. Voor een positief Overig resultaat geldt dat dit allereerst wordt aangewend tot aanzuivering van de bedragen die op grond van het hierna bepaalde werden afgeboekt van de resultatenrekeningen. Indien in enig boekjaar een negatief Overig resultaat is geleden zal dit negatieve Overig resultaat ten laste worden gebracht van de onderscheiden resultatenrekeningen in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het negatieve Overig resultaat betrekking heeft.
7. Indien in enig boekjaar een positief Overig resultaat is behaald, wordt voor zover van toepassing aan de resultatenrekeningen toegevoegd de bedragen die in voorgaande boekjaren daaraan zijn onttrokken met toepassing van het hiervoor in lid 6 van dit artikel bepaalde.
8. Van uit het resterende positieve Overig Resultaat wordt daarna, voor zover mogelijk, per het einde van het boekjaar aan iedere resultatenrekening een primair dividend toegevoegd dat gelijk is aan het percentage van het Euro OverNight Index Average (Eonia) geldend op de laatste bankdag van het boekjaar waarin het positieve Overig resultaat is behaald, vermeerderd met één procent (1%), geldend per het einde van dat boekjaar, berekend over het naar tijd gewogen gemiddelde gedurende het boekjaar waarin het desbetreffende positieve Overig resultaat is behaald van het saldo van die resultatenrekening.
9. Voor zover de algemene vergadering het resterende positieve Overig resultaat niet anderszins reserveert, wordt deze toegevoegd aan de onderscheiden resultatenrekeningen en wel in de verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal per het einde van het boekjaar waarop het Overig resultaat betrekking heeft.
10. Bij de berekening van de in lid 9 van dit artikel bedoelde verhouding tellen de aandelen die de vennootschap of een dochtermaatschappij houdt niet mee.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

4.1 STATUTAIRE BEPALINGEN OMTRENT DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

11. Indien de algemene vergadering dat bepaalt, wordt, met inachtneming van het in dit artikel bepaalde een interimtoevoeging aan de onderscheiden resultatenrekeningen gedaan, ten laste van het Overig resultaat in het desbetreffende boekjaar.
12. De vennootschap houdt extracomptabel boekhouding van de bedragen die in gevolge lid 6 van dit artikel aan de resultatenrekeningen zijn onttrokken.
13. Onverminderd het bepaalde in artikel 36, lid 2 kan de algemene vergadering besluiten tot uitkering van winst aan de aandeelhouders, ten laste van de met elk aandeel corresponderende resultatenrekening, naar evenredigheid als de saldi van die resultatenrekeningen zich tot elkaar verhouden en met inachtneming van een solvabiliteitspercentage dat naar verhouding waarin het nominale bedrag van alle van de desbetreffende soort geplaatste aandelen zich verhoudt tot het totale bedrag van het geplaatste kapitaal overeenkomt met tenminste vijfentwintig procent (25%) na resultaatbestemming van de vennootschap. Een dergelijke uitkering geschiedt naar evenredigheid op alle aandelen in de desbetreffende soort. Uitkeringen anders dan naar voormelde evenredigheid kunnen slechts plaatsvinden met algemene stemmen, vertegenwoordigende het gehele geplaatste kapitaal, met dien verstande dat uitkeringen ten laste van een resultatenrekening uitsluitend kunnen plaatsvinden ten gunste van de houders van de met die resultatenrekening corresponderende aandelen.

De statutaire bepaling omtrent de bestemming van het resultaat volgens artikel 36 luidt als volgt:

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot uitkeringen slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
   Voor de vaststelling van het eigen vermogen en de reserves en het genoemde solvabiliteitspercentage in artikel 35 lid 13 is de jaarrekening van het betreffende jaar bepalend.
3. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortbestaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
4. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
5. Niet verbonden is de directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.
6. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortbestaan met het betalen van haar opeisbare schulden, is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering.
7. Indien de directeuren de vordering uit hoofde van lid 4 hebben voldaan, geschiedt de in lid 6 bedoelde vergoeding aan de directeuren, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder van de directeuren is voldaan.
8. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van lid 4 of lid 6 is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening.
9. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het nominale bedrag in aanmerking.
10. De vennootschap ontleent aan aandelen die zij in haar kapitaal houdt geen recht op enige uitkering. Zodanig recht kan evenmin worden ontleend aan aandelen waarvoor certificaten zijn toegekend welke de vennootschap houdt tenzij op de certificaten een recht van vruchtgebruik of een pandrecht rust. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee tenzij deze aandelen of de certificaten daarvan belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht ten behoeve van een ander dan de vennootschap.
11. Leden 4 en 6 zijn niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

De statutaire bepaling omtrent dividend volgens artikel 37 luidt als volgt:

1. Dividenden worden veertien dagen na vaststelling ter beschikking gesteld, tenzij de algemene vergadering op voorstel van de directie anders besluit.
2. Dividenden welke vijf jaren na ter beschikkingstelling niet zijn opgeëist, vervallen aan de vennootschap.

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

4.2 CONTROLEVERKLARING

De Jong & Laan Controle B.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden, refererend
naar onze controleverklaring d.d. 6 mei 2024.

deJong&Laan

Hengelosestraat 585
7521 AG Enschede
053-4 810 481

enschede@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van commissarissen en aandeelhouders van Circulus B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van Circulus B.V. te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Circulus B.V. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Circulus B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico’s geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico’s en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

SRA GGi INDEPENDENT MEMBER

Het risico dat de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt

De directie bevindt zich in een positie om fraude te kunnen (laten) plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te (laten) manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie bij:
- niet-routinematige journaalposten en journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- schattingen en schattingsprocessen; en
- significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben onder andere het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving inclusief de IT-omgeving beoordeeld. Het risico dat door of namens de directie fraude wordt gepleegd hebben wij met name gerelateerd aan de voorzieningen, zoals hieronder nader toegelicht.

Het risico van frauduleuze financiële verslaggeving, ten gevolge van een te hoog verantwoorde voorziening

De directie is in staat om de voorzieningen onnauwkeurig te verantwoorden, doordat zij betrokken is bij het schattingsproces van deze post.

Bij de planning en uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij naast de standaard werkzaamheden onder andere:
- de geschiktheid van de toegepaste verantwoordingsmethode voor voorzieningen beoordeeld;
- de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing van het proces rond het vormen van voorzieningen geëvalueerd;
- door middel van een analyse de wijze waarop de boekingen in de verschillende voorzieningen tot stand komen en naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat deze boekingen zijn gebaseerd op juiste grondslagen;
- aandacht besteed aan mogelijke tendenties in de prognoses en inschattingen van de directie ten aanzien van toekomstige verwachtingen vanuit de aandeelhouders, maar ook met betrekking tot de ontwikkelingen in voorzieningen tot aan afgifte controleverklaring.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie.

Het risico op ongeautoriseerde uitgaande betalingen inclusief betalingen aan personeel

Wij hebben significante aandacht besteed aan het frauderisico dat een medewerker misbruik maakt van toegekende betalingsbevoegdheden.

Bij de planning en uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij onder andere:
- een download ontvangen van de banktransacties, verschillende analyses verricht op basis van dit bestand en naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die zijn geconstateerd om vast te stellen dat de betalingen naar het juiste bankrekening zijn overgemaakt;
- een analyse uitgevoerd op de overige bedrijfskosten en de overlopende balansposities, waarbij relevante afwijkingen ten opzichte van onze verwachting nader (in detail) zijn geverifieerd en hierbij vastgesteld dat de tegenprestaties geleverd zijn.

Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voor frauduleuze betalingen naar voren gekomen.

Controleaanpak continuïteit

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:
- overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben door het bespreken van de werkelijke cijfers over de periode tussen 31 december 2023 en de datum van opmaken van de jaarrekening en andere relevante ontwikkelingen in de markt;

- nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's);
- bespreken van de begrote operationele resultaten voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekeningrekening rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle;
- bespreken of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten;
- inwinnen van inlichtingen bij de directie bestuur over haar kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de directie over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:
- het bestuursverslag
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 6 mei 2024
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door: drs. D. Bangma RA

Uitvraag verkenning toetreding overheidsorganisatie

Aan: Directie Circulus, Dar en Rova

Door: Marten Boels, Paul de Bruin en Alex Riedijk (IPR Normag)

Datum: 20 november 2024

Gemeente Rheden kiest voor inbesteding inzameldienstverlening

De gemeente Rheden besteedt de inzameling van huishoudelijk afval op dit moment uit aan de markt. Het huidige contract loopt af op 31 december 2025, en de huidige inzamelorganisatie heeft laten weten niet meer in te schrijven op aanbestedingen van gemeenten voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Uit de uitgevoerde marktanalyse blijkt dat gemeente Rheden te maken heeft met een duidelijk andere marktstructuur dan bij de vorige aanbesteding: naast de huidige contractpartner PreZero heeft ook Renewi laten weten zich terug te trekken uit de markt voor de inzameling van huishoudelijk afval, en hebben bij recente aanbestedingen in 2024 niet meer ingeschreven. Het marktmodel biedt daarmee onvoldoende waarborgen voor continuïteit en een kostenefficiënte dienstverlening.

Op basis van deze marktanalyse heeft het college van gemeente Rheden een principebesluit genomen om aan te sluiten bij één van de overheidsgedomineerde inzamelpartijen in de regio, waarin de gemeente denkt aan Circulus, Dar en Rova als mogelijke partners. Met een keuze voor één van deze drie verwacht gemeente Rheden een toekomstbestendig model voor de afvalinzameling te hebben. In onze eerdere contacten met u, heeft u aangegeven mee te willen werken aan een voorstel voor toetreding tot uw organisatie en dienstverlening per 1 januari 2026. De gemeente waardeert uw bereidheid zeer.

IPR Normag zal in de komende periode met regelmaat contact met u hebben voor eventuele vragen en over de voorgang van dit proces. De planning daarbij is uitdagend. Het college wil de keuze voor het publieke bedrijf maken in februari 2025. Wetende dat de besluitvorming ook in uw organisatie zijn beslag zal moeten krijgen, en dat praktische voorbereidingen voor een operationele start van de inzameldienstverlening gedaan moeten worden.

Deel 1. Toetreding en kwaliteitscriteria

Kwaliteitscriteria

In het kwaliteitscriteria deel worden informaties, reacties en visies gevraagd op de verschillende kwaliteitscriteria die belangrijk zijn voor de gemeente in 250 woorden per criteria. Bij dit deel kunnen ook eventuele bijlagen toegevoegd worden zoals een jaarplan en voorbeeld DVO.

Gemeente Rheden heeft een bewuste keuze gemaakt om voor de uitvoering van het huishoudelijk afvalbeheer toe te treden tot een bestaande overheidsorganisatie. In de beoordeling van een partner organisatie waardeert de gemeente de volgende kwaliteitscriteria.

1. **Proactieve samenwerking gericht op beleidsdoelen**

   Hoewel de gemeente zelfstandig het eigen afval- en grondstoffenbeleid blijft bepalen, is het zeer gewenst dat de partnerorganisatie met kennis en ervaring bijdraagt aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen. Bijvoorbeeld in de vorm van beleidsadvies, communicatie richting inwoners zoals in de vorm van campagnes, et cetera.

2. **Leveringszekerheid en bedrijfsefficiëntie**

   De gemeente vindt het van belang dat de organisatie de continuïteit en leveringszekerheid van de gevraagde dienstverlening waarborgt. Dit uit zich bijvoorbeeld in de soliditeit en professionaliteit van de organisatie.

   Verder verlangt de gemeente een kostenefficiënte uitvoering van de gevraagde diensten. De hoogte van de afvalstoffenheffing van andere deelnemende gemeenten en de kostenefficiëntie ten opzichte van andere organisaties in de Benchmark Huishoudelijk Afval zijn hiervoor indicatoren. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de ambities en maatregelen met betrekking tot duurzaamheid en verduurzaming van de bedrijfsvoering.

3. **Invloed en zeggenschap**

   De gemeente vindt het belangrijk dat de deelnemende gemeenten betekenisvolle invloed en zeggenschap hebben ten aanzien van de koers en het profiel van de organisatie. Uiteraard is daarbij ook de eigen invloed van de gemeente op het geheel relevant.

4. **(Langetermijn)risico**

   Beheersbare lange termijn risico's. Hoe zijn risico's geborgd, zoals voorkomen van een te kleine schaal om efficiënt te kunnen opereren of verwachtte toekomstige tegenslagen.

5. **Transparantie en MVO-standaarden**

   Voor een deelneming in een overheidsorganisatie vindt de gemeente transparantie in het functioneren en presteren erg belangrijk. Ook met betrekking tot prijsvorming en tarieven voor geleverde diensten.

   Tevens de mate waarin en wijze waarop invulling wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord onderneming. Onderdeel van MVO vormt ook de bijdrage aan de regionale werkgelegenheid en het bieden van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

6. **Praktische uitvoerbaarheid**

   Het is voor gemeente Rheden van belang dat de uitvoeringsorganisatie per 1 januari 2026 operationeel is, omdat het contract met de huidige inzamelorganisatie dan afloopt. Ook wat een partner kan beteken in de vorm van een eventueel Plan B voor een tijdelijke oplossing als aansluiten per 1 januari 2026 niet mogelijk is.

Toetredingsvoorstel

De gemeente vraagt om informatie en inzicht in het proces en de voorwaarden van toetreding als aandeelhouder en opdrachtgever voor uw dienstverlening. Wij willen u vragen om een toetredingsvoorstel van circa tien pagina's, waarin wordt ingegaan op de volgende vragen:

1. Wat is het strategisch profiel van uw publieke organisatie? Welke gemeenten nemen deel? Inclusief een overzicht van kerncijfers zoals omzet, aantal medewerkers, locatie sen faciliteiten, wagenpark, et cetera.
2. Wat is de visie en strategie van uw organisatie op groei (zowel qua aantal deelnemers als de ontwikkeling van producten en diensten)?
3. Wat zijn de ambities en doelen op het gebied van 'van afval naar grondstof', duurzaamheid en andere maatschappelijke doelen zoals inclusiviteit, SROI, et cetera.

4. Wat is het dienstverleningspakket zoals in de praktijk wordt geleverd (of kan worden geleverd) aan deelnemende gemeenten? Eventueel onderscheid tussen een basispakket (door alle gemeenten af te nemen) en facultatieve taken/diensten.
5. De aspecten van toetreding door de gemeente als aandeelhouder. Zoals:
    a. Het aantal te verwerven aandelen (uitgaande van een gelijkwaardig aandeelhouderschap).
    b. De prijs per aandeel en daarmee gemoeide investering. Graag ook inzicht in een eventueel alternatief voor een gelijkwaardig aandeelhouderschap (bijvoorbeeld '1%-aandeel') indien dit binnen uw organisatie een toegepast model is.
    c. Wat is uw beleid op en wat zijn de mogelijkheden voor het inbrengen van activa? Hiermee wordt met name de inbreng van inzamelmiddelen (containers) bedoeld.
6. Juridische aspecten en governance waaronder invloed en zeggenschap
    a. Wat is de juridische structuur van uw organisatie? Graag een korte toelichting. Wij ontvangen graag de statuten en eventuele andere relevante juridische bescheiden waarmee de gemeente te maken krijgt (bijvoorbeeld een aandeelhoudersovereenkomst).
    b. Overzicht van het aandeel van de aandeelhoudende gemeenten, ook in de situatie waarin gemeente Rheden ook aandeelhouder is.
    c. Een samenvatting van de invloed en zeggenschap van de aandeelhoudende gemeenten. Het gaat hierbij om de wettelijke bevoegdheden én eventuele andere belangrijke besluiten op het gebied van koers, strategie of financiën. Inclusief de wijze waarop besluiten worden genomen (bijvoorbeeld met absolute meerderheid of met gekwalificeerde meerderheid)
    d. Wat zijn de regels rondom uittreding?
    e. Op welke wijze wordt eraan voldaan dat deelnemende gemeenten zonder verplichte aanbesteding taken aan uw publieke bedrijf kunnen toewijzen?
7. Hoe is de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie ingericht? Graag een toelichting op de jaarcyclus en de gehanteerde instrumenten zoals een model van een dienstverleningsovereenkomst, rapportage inzake de dienstverlening, prestaties en een tarieven- en kostenoverzicht.
8. Korte beschrijving van het implementatieproces gericht op het uitvoeren van de dienstverlening in gemeente Rheden per 1-1-2026. Daarbij is ook de vraag of u dit haalbaar acht en zo ja onder welke voorwaarden? Verder is de vraag – indien het effecturen per 1-1-2026 niet of moeilijk uitvoerbaar is - wat u kunt betekenen voor gemeente Rheden, zoals een tijdelijk alternatief.

Deel 2. Kostenopgave

Een belangrijk en ook meteen uitdagend onderdeel van deze verkenning betreft de financiën. De gemeente realiseert zich dat deelname aan een overheidsgedomineerde organisatie wezenlijk verschillend is van een aanbesteding in de markt. Toch is het voor de gemeente gewenst om enig zicht te hebben op de kosten die zijn gemoeid met de dienstverlening als deze door uw organisatie in Rheden ter hand wordt genomen.

U wordt daarom gevraagd om aan de hand van een gestandaardiseerde uitvraag een kostenopgave te doen voor de (inzamel)dienstverlening, de be- en verwerking van ingezamelde stromen, het

beheer en onderhoud (instandhouding) van de inzamelmiddelen (minicontainers en verzamelcontainers) en de overige afvalbeheertaken zoals KCC, communicatie, et cetera. De volgende informatie wordt aan u ter beschikking gesteld:

1. Samenvattend overzicht van de (inzamel) dienstverlening (DVO) in de gemeente Rheden in de huidige situatie. Het betreft zowel de inzameling van huishoudelijk afval (huis aan huis en verzamelcontainers) als ook de verwerking van al het huishoudelijk afval. Zie de bijlagen voor een eerste opzet.
2. Areaalgegevens gemeente Rheden: aantal huishoudens (inclusief hoog- en laagbouw), aantallen en typen containers, et cetera.
3. Afvalhoeveelheden en soorten afvalstromen (peiljaar 2023) totaal en per inwoner. Areaalgegevens, aantallen, frequenties, et cetera zijn in beide documenten opgenomen. Zie de bijlagen.
4. De huidige contracten waarin de huidige dienstverlening voor inzameling rest, gft, pmd, papier, grof groen, grofvuil, het containermanagement en servicelijn.

De benodigde gegevens omtrent het areaal, hoeveelheden en dienstverlening worden binnenkort aan u toegestuurd in de vorm van een Excel invulformulier.

Vertrouwelijkheid en geheimhouding

De partijen verplichten zich geheimhouding te betrachten omtrent elkaars (bedrijfs)aangelegenheden en alle informatie welke hem/haar bekend worden en ter beschikking worden gesteld, vertrouwelijk wordt behandeld en niet anders zal worden gebruikt dan voor de uitwerking van een samenwerkingsvoorstel en de daaropvolgende besluitvorming.

Dit geldt niet voor documenten en informatie die (in principe) openbaar zijn zoals statuten, strategisch bedrijfsplan, en formats voor dienstverleningsovereenkomst.

Bij eventuele wel bedrijfsgevoelige informatie – zoals gedetailleerde kostenopgaven - wordt bezien of dergelijk informatie op een hoger aggregatieniveau (veralgemeniseerd) wel als openbaar kan worden beschouwd.

Geen der partijen zal informatie aangaande de inhoud en strekking van deze afspraken verstrekken aan de pers of enige andere openbare mededeling doen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Tijdsplanning

Het voorstel is om vier gesprekken in te plannen, waarbij het laatste gesprek als uitloop bedoeld is. De gesprekken zijn gericht op dialoog en uitwisseling van informatie. De gedeelde informatie wordt vervolgens met alle gesprekspartners gedeeld. Op deze manier is de informatieverstrekking voor alle partijen gelijk.

De beoogde doorlooptijd van het proces van de uitvraag vanuit de gemeente en uitwerking daarvan aan uw kant is twee maanden. Dit betekent dat de beoordeling van de aanbiedingen in januari zal plaatsvinden. Hierna wordt een partner gekozen om het vervolgtraject van aansluiting te starten.

Bijlagen

bijlage 1 Dienstverleningsoverzicht (DVO) gemeente Rheden

Het volgende overzicht betreft een samenvatting op hoofdlijnen. Met name de inzameldienstverlening wordt nader gespecificeerd. Zoals inzameling aan huis, verzamelcontainers, inzamelfrequentie, et cetera.

Gevraagde dienstverlening

Dienstverlening en verwerking

a. Afval- en grondstoffeninzameling en transport naar be- en verwerkers. Zowel de haal- als de brengvoorzieningen. Restafval, GFT, PMD, grofvuil/tuinafval, oud papier en karton, glas, KCA.

b. Aanbesteding en contractbeheer voor afval- en grondstoffen, be- en verwerking en/of scheiding en/of overslag van alle ingezamelde stromen.

Containers

c. Instandhouding, beheren en onderhouden van inzamelvoorzieningen (minicontainers, ondergrondse en bovengrondse verzamelcontainers). De gemeente betaalt een jaarbedrag. Nader bespreken of containers (minicontainers, verzamelcontainers) in eigendom van het overheidsbedrijf komen, en het overheidsbedrijf zorgdraagt voor de instandhouding van de containerinfrastructuur (vervanging en onderhoud).

Overige beheertaken

d. Klant-contactcentrum. Het aannemen en opvolgen van meldingen.

e. Alle administratieve taken rond afvalregistratie, et cetera.

f. Communicatie over dienstverlening richting inwoners, waaronder de afvalkalender en de afvalapp.

g. Advies en onderzoek met het oog op een zo doelmatig en milieu hygiënisch verantwoord mogelijk beheer van de huishoudelijke afval- en grondstoffenstromen in de gemeenten.

h. Ondersteuning en advisering – al dan niet projectmatig - van de gemeente.

Het beheer en de exploitatie van de milieustraat blijft buiten de scope van deze uitwerking. Wel wordt het transport en de be- en verwerking van ingezamelde stromen belegd bij de overheidsorganisatie. De exactere uitvraag wordt later met u gedeeld in de vorm van een Excel invulformulier.

bijlage 2 Areaal en kerngegevens

Kengetallen gemeente Rheden

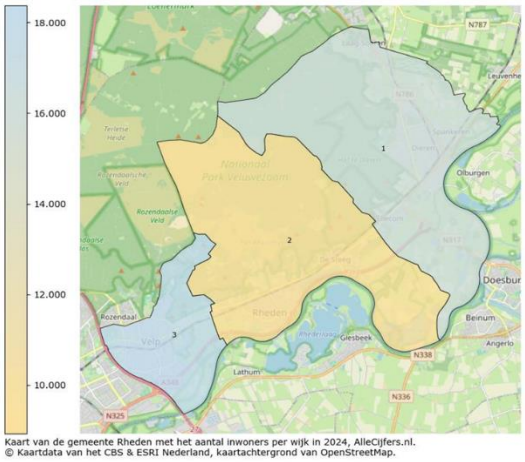
Versie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal inwoners	43.527	43.640	43.761	43.525	43.435	43.570	43.661
Aantal huishoude	20.780	20.887	21.128	21.059	21.178	21.185	21.437

Bron: CBS

Overige huishoudens in hoogbouw (meerpersoons): 5.581
Laagbouw: 15.856

Areaal gemeente Rheden peiljaar 2023

	Aantal inwoners	Aantal huishoudens		Woningen		Oppervlak (ha)	Stedelijkheidsklasse
Versie		Totaal	Eenpersoons	Totaal	Meerpersoons		
Wijk 1 Dieren	16.595	7.815	6.486	7.989	17%	3.683	3
Wijk 2 Rheden	8.695	4.030	3.305	4.227	18%	3.650	4
Wijk 3 Velp	18.280	9.345	5.794	9.111	38%	1.102	2
Rheden	43.570	21.190	15.585	21.327	26%	8.435	3

Kaart van de gemeente Rheden met het aantal inwoners per wijk in 2024, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van OpenStreetMap.

bijlage 3 Dienstverleningsoverzicht

Een volledigere uitwerking van de huidige dienstverlening volgt in de kwantitatieve uitvraag.

Versie DVO 02	Huidige situatie Rheden	
	Laagbouw	Hoogbouw
Restafval	Minicontainer 1x per 3 weken Keuze uit MC van 140, 180 en 240 Liter Keuze van MC bepaalt hoogte van ASH	In OC, cocon of inpandige 240 L container
Groente, Fruit en Tuinafval (GFT)	MC 1x per 2 weken	MC in beugel
Plastic-, Blik en Drankenkartons (PBD)	zakinzameling 1x per 2 weken	zakinzameling 1x per 2 weken
Oud Papier en Karton (OPK)	MC 1x per 4 weken met verenigingen	
Glas	zowel boven- als ondergrondse containers	
Luiers		
Textiel	Bovengrondse containers	
Klein Chemisch Afval (KCA)	Recycleplein of via gifbus	
Grofvuilregeling	1x per jaar 1 m3 gratis opgehaald, daarna betaald	
(WeB) AEEA Route	Gratis op afspraak	
Snoeiafval	1x per maand twee green bags gratis ophalen (kosten greenback € 5,-) en gratis 500 kilo snoeiafval op het recycleplein per jaar	
Kringloopgoederen	Gratis ophalen via 2Switch	
Afvalbrengstation	*Recycleplein met afvalpas*	

bijlage 4 Kenschets huidige situatie en organisatie

Rheden is regiegemeente en besteedt uit aan 'de markt'
Op het gebied van huishoudelijk afvalbeheer is gemeente Rheden een zogenaamde regiegemeente. De gemeente bepaalt en stelt het eigen afval- en grondstoffenbeleid vast (keuzes ten aanzien van inzamelvoorzieningen, serviceniveau, et cetera). De uitvoering van de inzameldiensten en de be- en verwerking van ingezamelde afval- en grondstofstromen wordt uitbesteed aan meerdere marktpartijen.

Het huidige (inzamel)contract met PreZero voor onder meer restafval, PMD, OPK, en GFT eindigt van rechtswege per 31 december 2025 en kan niet meer worden verlengd.

Rheden besteedt een breed pakket uit aan één dienstverlener. Een full service pakket voor de inzameling van de meeste stromen, het beheer en onderhoud van de containers en het klantcontactcentrum voor meldingen van inwoners zijn in één contract ondergebracht bij PreZero. Het voordeel is – ten opzichte van meer verschillende dienstverleners voor de diverse taken – dat het contractbeheer minder complex en intensief is (lagere administratieve belasting van de ambtelijke organisatie) en dat de leverende partij een duidelijker beeld heeft en kan (aan)sturen op de te gewenste en de geleverde prestaties.

Voorzieningen
De inzamelvoorzieningen in gemeente Rheden zijn erop gericht om het inwoners gemakkelijk te maken om grondstoffen te scheiden. De volgende stromen worden aan huis ingezameld bij de grondgebonden woningen (laagbouw):

- GFT minicontainer 1x per 2 weken
- OPK minicontainers 1x per maand met verenigingen
- PMD zakken 1x per 2 weken
- Restafval minicontainer 1x per 3 weken.

Inwoners hebben de keuze voor het volume van de minicontainer voor restafval. Het door een huishouden gekozen volume (140, 180 of 240 liter) bepaalt mede de hoogte van de afvalstoffenheffing voor het huishouden. Dergelijk afvalbeheerbeleid wordt in de praktijk 'volumedifferentiatie' genoemd.

Huishoudens in de hoogbouw kunnen hun restafval deponeren in ondergrondse containers (7), cocons (200) of inpandige 240 liter containers (22). Voor GFT zijn minicontainers in een beugel beschikbaar (totaal ruim 200). Verder staan er in de gemeente verzamelcontainers voor glas (31 bovengronds, 4 ondergronds) en textiel (7 bovengronds, in eigendom van kringloop 2switch).

Grofvuil wordt ook aan huis opgehaald op afspraak en tegen betaling. Elk huishouden max 1 m^3 per jaar zonder betaling aan huis laten ophalen. Ook kan een zogenaamde Green bag worden gebruikt voor het aan huis laten ophalen van grof tuinafval.

Alle inwoners van Rheden kunnen met hun afvalpas grof vuil gescheiden aanbieden op het recycleplein in de gemeente Doesburg. Dit recycleplein wordt (in opdracht van Doesburg) beheerd door het publieke bedrijf Circulus. Op het recycleplein wordt onderscheid gemaakt tussen wel en niet betaalde stromen.

Afvalbe- en verwerking
Het ingezamelde afval wordt verwerkt door Attero. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een overslaglocatie van PreZero in Arnhem. De afvalstromen die via het recycleplein in Doesburg ingezameld worden, worden door Circulus verwerkt.

Prestaties Benchmark Huishoudelijk Afval
De prestaties van de gemeente Rheden op huishoudelijk afvalbeheer zijn in vergelijking met andere gemeenten in dezelfde hoogbouwklasse redelijk tot goed. Dit blijkt ook uit de Benchmark Huishoudelijk Afvalbeheer:

- De mate van afscheiding en reductie van het restafval is beter dan het landelijk gemiddelde en vergelijkbaar met gemeenten in dezelfde hoogbouwklasse. In Rheden wordt gemiddeld 155 kg/inw. restafval ingezameld. Dit is iets slechter dan het benchmark gemiddelde in gemeenten met dezelfde hoogbouwklasse van 144 kg/inw.
  Zoals gezegd volgt Rheden een beleid met volumedifferentiatie. Alleen gemeenten in de benchmark die tariefdifferentiatie (diftar) toepassen, presteren beter[1].
- De kosten van het huishoudelijk afvalbeheer zijn lager dan het benchmarkgemiddelde (€ 168,- per inw. versus € 210,- in de benchmark).

Bewonersenquête
Op basis van inwonersenquête (maart 2023) geven de inwoners van Rheden een gemiddeld rapportcijfer 7,4 voor het gemeentelijk afvalbeheer. 70 tot 80% van de inwoners is (zeer) tevreden over de inzameling van restafval, PMD, GFT en OPK. Over de voorzieningen voor glas en textiel is men iets minder tevreden.

Samenvattend de prestaties in Rheden
De afvalbeheerprestaties in de gemeente Rheden zijn goed te noemen. De afvalbeheerprestaties zijn in de afgelopen jaren telkens verbeterd, maar lijken op het huidige niveau te stabiliseren. Voor een verdere verbetering van de prestaties (bijvoorbeeld meer afvalscheiding, meer kwalitatief goede recyclebare grondstoffen) zijn naar verwachting extra beleidsmaatregelen gewenst. Bijvoorbeeld het toepassen van gedifferentieerde tarieven of andere inzamelmodellen waarmee het gescheiden aanbieden van grondstoffen wordt vergemakkelijkt, en juist het aanbieden van restafval ontmoedigd.

Uit de bewonersenquête blijkt echter dat 54% van de inwoners niet positief staat tegenoever tariefdifferentiatie. En 74% spreekt zich negatief uit over het model ‘omgekeerd inzamelen’.

[1] Bij tariefdifferentiatie is de te betalen afvalstoffenheffing voor een huishouden afhankelijk van de hoeveelheid of het aantal keer dat restafval wordt aangeboden.